

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการนำเสนอเป็น 3 ตอน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณลักษณะ และผลการประชุมเชิงปฏิบัติการบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมการนำ การพัฒนามาประยุกต์ใช้ เพื่อต่อบวัตธุประสงค์ทั้งสองข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจและทักษะใน การรักษาศีล 5 การเจริญสมาธิตามหลักอิทธิบาท และการพัฒนาปัญญาด้วยการสร้างศรัทธาและโยนิโส- มนสิการของผู้เรียนชั้นประถมศึกษา 2) เพื่อศึกษาผลการใช้ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) ในการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป. อ. ปยุตโต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ด้วยการพิสูจน์สมมติฐานใน การวิจัย และสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตาม แนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต การวิเคราะห์แยกจะทำให้เห็นข้อมูลชัดเจนเป็นรูปธรรมทุกกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงขอสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-ป.6) ระยะเวลาก่อนและหลังการพัฒนา

เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ ผู้เรียนที่ได้เรียนด้วยวิธีการสอนตามหลักไตรสิกขา ระหว่าง การรักษาศีล การฝึกสติ และสมาธิ ด้วยวิธีการเจริญสมาธิตามหลักอิทธิบาทและการพัฒนาปัญญา โดยการ วิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ก่อนและหลังการ พัฒนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ. ปยุตโต สูงขึ้นกว่าก่อนเข้ารับการพัฒนาทั้งสองช่วงชั้นของทั้งสองโรงเรียน มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ดังนี้

1) โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ของผู้เรียนกลุ่มที่เข้ารับการพัฒนา ทั้ง 2 กลุ่ม ระยะเวลาก่อนและหลังการพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา			ค่า t
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	
นักเรียนประถมช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)	23	3.30	0.3765	23	3.79	0.3369	5.0478**
นักเรียนประถมช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-6)	25	3.16	0.2862	25	3.65	0.5285	4.2421**

** p value = .01

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต

ของผู้เรียนที่เข้ารับการพัฒนาทั้งสองช่วงชั้น โรงเรียนบ้านคลองฝรั่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่มีค่าทดสอบที (t-test แบบ dependent) ของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ. ปยุตโต ของระดับประถมช่วงชั้นที่ 1 เท่ากับ **5.0478** และช่วงชั้นที่ 2 เท่ากับ **4.2421** จึงสรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ. ปยุตโต ของผู้เรียนทั้งสองช่วงชั้นของโรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง มีการพัฒนาสูงขึ้นหลังจากการได้เข้ารับการพัฒนาแล้ว จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเป็นการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1.2.2 คือ ผู้เรียนมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ. ปยุตโต สูงขึ้นกว่าก่อนเข้ารับการพัฒนา

2) โรงเรียนวัดลำโพ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ของผู้เรียนกลุ่มที่เข้าร่วมการพัฒนา ทั้ง 2 กลุ่ม ระยะเวลาก่อนและหลังการพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต โรงเรียนวัดลำโพ	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา			ค่า t
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	
นักเรียนประถมช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)	25	3.02	0.3344	25	3.68	0.4031	9.530**
นักเรียนประถมช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-6)	25	2.87	0.2208	25	3.50	0.1808	11.690**

** p value = .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ของผู้เรียนที่เข้ารับการพัฒนาทั้งสองช่วงชั้นของ โรงเรียนวัดลำโพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่มีค่าทดสอบที (t-test แบบ dependent) ของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ. ปยุตโต ของระดับประถมช่วงชั้นที่ 1 เท่ากับ **9.530** และช่วงชั้นที่ 2 เท่ากับ **11.690** จึงสรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั้งสองช่วงชั้นของโรงเรียนวัดลำโพ มีการพัฒนาขึ้นหลังจากการได้รับการพัฒนาแล้ว จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้และตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1.2.2 เช่นเดียวกัน

จากผลการวิเคราะห์ทั้งสองตารางข้างต้นของทั้งสองโรงเรียน สามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ได้รับการสนับสนุน กล่าวคือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาที่เข้ารับการพัฒนาทั้งสอง ช่วงชั้นของทั้งสองโรงเรียน มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ. ปยุตโต หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ได้จากเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน

สำหรับการสรุปผลการวิจัยในข้อ 4.1.2 และ 4.1.3 นั้นเป็นการตอบวัตถุประสงค์ในข้อ 1.2.2 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในความคิดเห็นของผู้ปกครองและของผู้วิจัยว่า ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงในเชิงประจักษ์ในการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ. ปยุตโต ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นตรงกัน เป็นการยืนยันคำตอบในวัตถุประสงค์การวิจัยดังกล่าว

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้ช่วยตอบแบบสังเกตความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้เรียนที่อยู่ในปกครอง หลังการเข้าร่วมการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ว่ามีพฤติกรรมใดเปลี่ยนแปลงไปบ้างในทิศทางใด ผู้ปกครองทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยมีรายละเอียดดังข้อมูลในตารางที่ 3 และ 4

1) โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1

พฤติกรรม	ไม่เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง			
		ดีขึ้นมาก	ดีขึ้นเล็กน้อย	แย่เล็กน้อย	แย่มาก
1. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	1 (4.3)	7 (30.4)	15 (65.2)	-	-
2. เรียนรู้และศึกษาสิ่งที่จะต้องทำก่อนเสมอ	1 (4.3)	10 (43.5)	12 (52.2)	-	-
3. ไม่ย่อท้อในการทำสิ่งใด ๆ แม้จะมีอุปสรรคมาก	1 (4.3)	10 (43.5)	12 (52.2)	-	-
4. มีความรอบคอบ ไม่ประมาท เลินเล่อ	1 (4.3)	9 (39.1)	13 (56.5)	-	-
5. กล้าตัดสินใจในงาน / กิจกรรมที่ทำ	1 (4.3)	9 (39.1)	13 (56.5)	-	-
6. ถ้าทำคะแนนวิชาใดไม่ดี มักหาความรู้เพิ่มเติมจากบุคคล หรือแหล่งที่พอจะหาได้	3 (13.0)	8 (34.8)	12 (52.2)	-	-
7. ขอบแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้อื่น	3 (13.0)	8 (34.8)	12 (52.2)	-	-
8. มักจะเตรียมสิ่งของที่จะต้องนำไปเรียนให้เสร็จตั้งแต่ตอนเย็น	5 (21.7)	11 (47.8)	7 (30.4)	-	-
9. เอาใจใส่และสนุกสนานในการทำงานบ้าน	1 (4.3)	9 (39.1)	13 (56.5)	-	-
10. กล้ายอมรับผิดหากทำงานหรือกิจกรรมใดผิดพลาด	1 (4.3)	9 (39.1)	13 (56.5)	-	-
11. ช่วยทำงานในบ้านอย่างขยันขันแข็ง	3 (13.0)	8 (34.8)	12 (52.2)	-	-
12. มีใจจดจ่อ อยู่กับงาน / กิจกรรมที่ทำ	1 (4.3)	7 (30.4)	15 (65.2)	-	-
13. ทำงาน / กิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ตามกำลังความสามารถ	-	15 (65.2)	8 (34.8)	-	-
14. แม้จะถูกรบกวนขณะทำงาน / กิจกรรมใดก็จะทำต่อจนเสร็จ	3 (13.0)	7 (30.4)	13 (56.5)	-	-
15. มีการวางแผนและจัดสรรค่าใช้จ่ายของตนเองอย่างดี	-	4 (17.4)	19(82.6)	-	-
16. แก้ปัญหาต่างๆ ได้ดี ทั้งปัญหาทั่ว ๆ ไปและปัญหาเฉพาะหน้า	5 (21.7)	7 (30.4)	11 (47.8)	-	-
17. ทำงาน / กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ได้วันประกันพรุ่ง	2 (8.7)	10 (43.5)	11 (47.8)	-	-
18. รู้จักกล่าวชมเชย ยกย่องคนในบ้าน ถ้าใครทำงานบ้าน หรือ กิจกรรม ต่าง ๆ ได้ดี	3 (13.0)	9 (39.1)	11 (47.8)	-	-
19. มักจะชอบเล่นสนุก พุดคุยจนลืมทำงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ	6 (26.1)	7 (30.4)	10 (43.5)	-	-
20. เมื่อทำงาน / กิจกรรมแล้ว มีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้น มักจะค้นหาสาเหตุเสมอ	5 (21.7)	5 (21.7)	13 (56.5)	-	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ทั้ง 23 คน เห็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุตรหลานมีทั้งเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นและไม่เปลี่ยนแปลง ไม่มีผู้ปกครองของผู้เรียนคนใดที่เห็นว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงในทางที่แย่ลง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงดีขึ้นเล็กน้อย พฤติกรรมที่ผู้เรียนทั้งหมดจำนวน 23 คน (ร้อยละ 100) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ได้แก่ ทำงาน / กิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ตามกำลังความสามารถ และมีการวางแผนและจัดสรรค่าใช้จ่ายของตนเองอย่างดี มี 8 พฤติกรรมที่ผู้เรียนจำนวน 22 คน (ร้อยละ 95.7) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และมีเพียง 1 คน (ร้อยละ 4.3) มีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เรียนรู้และศึกษาสิ่งที่จะต้องทำก่อนเสมอ ไม่ย่อท้อในการทำสิ่งใด ๆ แม้จะมีอุปสรรคมาก มีความรอบคอบ ไม่ประมาท เลินเล่อ กล้าตัดสินใจในงาน / กิจกรรมที่ทำ เอาใจใส่และสนุกสนานในการทำงานบ้าน กล้ายอมรับผิดหากทำงานหรือกิจกรรมใดผิดพลาด และมีใจจดจ่อ อยู่กับงาน / กิจกรรมที่ทำ มี 1 พฤติกรรมที่ผู้เรียนจำนวน 21 คน (ร้อยละ 91.3) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และมีผู้เรียน 2 คน (ร้อยละ 8.7) มีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ ทำงาน / กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง ส่วนพฤติกรรมที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลงมากที่สุด จำนวน 6 คน (ร้อยละ 26.1) และผู้เรียนจำนวน 17 คน (ร้อยละ 73.9) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มี 1 พฤติกรรม คือ มักจะชอบเล่นสนุก พูดคุยจนลืมทำงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ มี 1 พฤติกรรมที่ผู้เรียนจำนวน 21 คน (ร้อยละ 91.3) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และมีผู้เรียน 2 คน (ร้อยละ 8.7) มีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ ทำงาน / กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2

พฤติกรรม	ไม่เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง			
		ดีขึ้นมาก	ดีขึ้นเล็กน้อย	แย่เล็กน้อย	แย่มาก
1. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	3 (15.0)	6 (30.0)	10 (50.0)	1 (5.0)	-
2. เรียนรู้และศึกษาสิ่งที่จะต้องทำก่อนเสมอ	2 (10.0)	7 (35.0)	10 (50.0)	1 (5.0)	-
3. ไม่ย่อท้อในการทำสิ่งใด ๆ แม้จะมีอุปสรรคมาก	3 (15.0)	3 (15.0)	12 (60.0)	2 (10.0)	-
4. มีความรอบคอบ ไม่ประมาท เลินเล่อ	3 (15.0)	4 (20.0)	12 (60.0)	1 (5.0)	-
5. กล้าตัดสินใจในงาน / กิจกรรมที่ทำ	3 (15.0)	8 (40.0)	9 (45.0)	-	-
6. ถ้าทำคะแนนวิชาใดไม่ดี มักหาความรู้เพิ่มเติมจากบุคคลหรือแหล่งที่พอจะหาได้	2 (10.0)	13 (65.0)	5 (25.0)	-	-
7. ชอบแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้อื่น	7 (35.0)	5 (25.0)	8 (40.0)	-	-
8. มักจะเตรียมสิ่งของที่จะต้องนำไปเรียนให้เสร็จตั้งแต่ตอนเย็น	4 (20.0)	4 (20.0)	11 (55.0)	1 (5.0)	-
9. เอาใจใส่และสนุกสนานในการทำงานบ้าน	5 (25.0)	4 (20.0)	10 (50.0)	1 (5.0)	-
10. กล้ายอมรับผิดหากทำงานหรือกิจกรรมใดผิดพลาด	3 (15.0)	7 (35.0)	10 (50.0)	-	-
11. ช่วยทำงานในบ้านอย่างขยันขันแข็ง	5 (25.0)	3 (15.0)	11 (55.0)	1 (5.0)	-
12. มีใจจดจ่อ อยู่กับงาน / กิจกรรมที่ทำ	4 (20.0)	4 (20.0)	12 (60.0)	-	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรม	ไม่เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง			
		ดีขึ้นมาก	ดีขึ้นเล็กน้อย	แย่เล็กน้อย	แย่มาก
13. ทำงาน / กิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ตามกำลังความสามารถ	3 (15.0)	10 (50.0)	7 (35.0)	-	-
14. แม้จะถูกรบกวนขณะทำงาน / กิจกรรมใดก็จะทำต่อจนเสร็จ	4 (20.0)	5 (25.0)	11 (55.0)	-	-
15. มีการวางแผนและจัดสรรค่าใช้จ่ายของตนเองอย่างดี	3 (15.0)	9 (45.0)	8 (40.0)	-	-
16. แก้ปัญหาต่างๆ ได้ดี ทั้งปัญหาทั่ว ๆ ไปและปัญหาเฉพาะหน้า	3 (15.0)	4 (20.0)	13 (65.0)	-	-
17. ทำงาน / กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง	5 (25.0)	6 (30.0)	9 (45.0)	-	-
18. รู้จักกล่าวชมเชย ยกย่องคนในบ้าน ถ้าใครทำงานบ้าน หรือ กิจกรรม ต่าง ๆ ได้ดี	5 (25.0)	4 (20.0)	11 (55.0)	-	-
19. มักจะชอบเล่นสนุก พูดคุยจนลืมทำงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่เสมอ	7 (35.0)	3 (15.0)	9 (45.0)	1 (5.0)	-
20. เมื่อทำงาน / กิจกรรมแล้ว มีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้นมักจะค้นหาสาเหตุเสมอ	7 (35.0)	3 (15.0)	10 (50.0)	-	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 20 คน เห็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุตรหลานมีทั้งเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เปลี่ยนแปลงในทางที่แย่ลง และไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงดีขึ้นเล็กน้อย พฤติกรรมที่ผู้เรียนส่วนใหญ่จำนวน 18 คน (ร้อยละ 90) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มีเพียง 1 คน (ร้อยละ 4.3) มีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ ถ้าทำคะแนนวิชาใดไม่ดี มักหาความรู้เพิ่มเติมจากบุคคล หรือแหล่งที่พอจะหาได้ มี 5 พฤติกรรมที่ผู้เรียนจำนวน 17 คน (ร้อยละ 85) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และมี 3 คน (ร้อยละ 15.0) มีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ กล้าตัดสินใจในงาน / กิจกรรมที่ทำ กล้ายอมรับผิดหากทำงานหรือกิจกรรมใดผิดพลาด ทำงาน / กิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ตามกำลังความสามารถ มีการวางแผนและจัดสรรค่าใช้จ่ายของตนเองอย่างดี และแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดี ทั้งปัญหาทั่ว ๆ ไปและปัญหาเฉพาะหน้า มี 1 พฤติกรรมที่ผู้เรียนจำนวน 17 คน (ร้อยละ 85) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มี 2 คน (ร้อยละ 10) มีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง และมี 1 คน (ร้อยละ 5) มีพฤติกรรมแย่ลง คือ เรียนรู้และศึกษาสิ่งที่จะต้องทำก่อนเสมอ พฤติกรรมที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลงมากที่สุด จำนวน 7 คน (ร้อยละ 35) และผู้เรียนจำนวน 13 คน (ร้อยละ 65) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มี 2 พฤติกรรม คือ มักจะเตรียมสิ่งของที่จะต้องนำไปเรียนให้เสร็จตั้งแต่ตอนเย็น และเมื่อทำงาน / กิจกรรมแล้ว มีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้นมักจะค้นหาสาเหตุเสมอ และมี 1 พฤติกรรม ที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง จำนวน 7 คน (ร้อยละ 35) ผู้เรียนจำนวน 12 คน (ร้อยละ 60) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และมี 1 คน (ร้อยละ 5) มีพฤติกรรมแย่ลง คือมักชอบเล่นสนุก พูดคุยจนลืมทำงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ ส่วนพฤติกรรมที่ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงในทางที่แย่ลงมากที่สุด จำนวน 2 คน (ร้อยละ 10) ผู้เรียนจำนวน 15 คน (ร้อยละ 75) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และมีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนแปลง จำนวน 3 คน (ร้อยละ 15) มี 1 พฤติกรรมคือ ไม่ย่อท้อในการทำสิ่งใด ๆ แม้จะมีอุปสรรคมาก

จากข้อมูลในตารางที่ 3 และ 4 สามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนที่เข้ารับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ส่วนมากกว่าร้อยละ 90 มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นเล็กน้อยพอสังเกตเห็นได้ ผู้ปกครองบางส่วนรู้สึกพึงพอใจค่อนข้างมากที่บุตรหลานได้เข้าร่วมการพัฒนาในครั้งนี้

2) โรงเรียนวัดลำโพ

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1

พฤติกรรม	ไม่เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง			
		ดีขึ้นมาก	ดีขึ้นเล็กน้อย	แย่เล็กน้อย	แย่มาก
1. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	1 (4.0)	16 (64.0)	8 (32.0)	-	-
2. เรียนรู้และศึกษาสิ่งที่จะต้องทำก่อนเสมอ	1 (4.0)	8 (32.0)	16 (64.0)	-	-
3. ไม่ย่อท้อในการทำสิ่งใด ๆ แม้จะมีอุปสรรคมาก	2 (8.0)	12 (48.0)	11 (44.0)	-	-
4. มีความรอบคอบ ไม่ประมาท เลินเล่อ	1 (4.0)	8 (32.0)	16 (64.0)	-	-
5. กล้าตัดสินใจในงาน / กิจกรรมที่ทำ	3 (12.0)	16 (60.0)	7 (28.0)	-	-
6. ถ้าทำคะแนนวิชาใดไม่ได้ มักหาความรู้เพิ่มเติมจากบุคคลหรือแหล่งที่พอจะหาได้	-	8 (32.0)	17 (68.0)	-	-
7. ชอบแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้อื่น	3 (12.0)	7 (28.0)	15 (60.0)	-	-
8. มักจะเตรียมสิ่งของที่จะต้องนำไปเรียนให้เสร็จตั้งแต่ตอนเย็น	3 (12.0)	10 (40.0)	12 (48.0)	-	-
9. เอาใจใส่และสนุกสนานในการทำงานบ้าน	3 (12.0)	11 (44.0)	11 (44.0)	-	-
10. กล้ายอมรับผิดหากทำงานหรือกิจกรรมใดผิดพลาด	1 (4.0)	13 (52.0)	11 (44.0)	-	-
11. ช่วยทำงานในบ้านอย่างขยันขันแข็ง	-	9 (36.0)	16 (64.0)	-	-
12. มีใจจดจ่อ อยู่กับงาน / กิจกรรมที่ทำ	1 (4.0)	11 (44.0)	13 (52.0)	-	-
13. ทำงาน / กิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ตามกำลังความสามารถ	-	14 (56.0)	11 (44.0)	-	-
14. แม้จะถูกรบกวนขณะทำงาน / กิจกรรมใดก็จะทำต่อจนเสร็จ	-	12 (48.0)	13 (52.0)	-	-
15. มีการวางแผนและจัดสรรค่าใช้จ่ายของตนเองอย่างดี	1 (4.0)	12 (48.0)	12 (48.0)	-	-
16. แก้ปัญหาต่างๆ ได้ดี ทั้งปัญหาทั่ว ๆ ไปและปัญหาเฉพาะหน้า	1 (4.0)	10 (40.0)	14 (56.0)	-	-
17. ทำงาน / กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง	3 (12.0)	9 (36.0)	13 (52.0)	-	-
18. รู้จักกล่าวชมเชย ยกย่องคนในบ้าน ถ้าใครทำงานบ้านหรือ กิจกรรม ต่าง ๆ ได้ดี	-	13 (52.0)	12 (48.0)	-	-
19. มักจะชอบเล่นสนุก พูดคุยจนลืมทำงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ	3 (12.0)	9 (36.0)	13 (52.0)	-	-
20. เมื่อทำงาน / กิจกรรมแล้ว มีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้นมักจะค้นหาสาเหตุเสมอ	1 (4.0)	8 (32.0)	16 (64.0)	-	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ทั้ง 25 คน เห็นว่าบุตรหลานของตนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่เปลี่ยนแปลงเลย แต่ไม่มีผู้ปกครองคนใดที่เห็นว่าบุตรหลานของตนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ลง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่า มีพฤติกรรม 5 ด้าน ที่ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นทั้งหมด (ร้อยละ 100) คือ 1) ถ้าทำคะแนนวิชาใดไม่ได้ มักหาความรู้เพิ่มเติมจากบุคคลหรือแหล่งที่

พอจะหาได้ 2) ช่วยทำงานในบ้านอย่างขยันขันแข็ง 3) ทำงาน/กิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ตามกำลังความสามารถ 4) แม้จะถูกรบกวนขณะทำงาน/กิจกรรมใดก็จะทำต่อจนเสร็จ และ 5) รู้จักกล่าวชมเชย ยกย่องคนในบ้าน ถ้าใครทำงานบ้านหรือกิจกรรมต่างๆ ได้ดี มีพฤติกรรม 8 ด้านที่ผู้เรียนจำนวน 24 คน (ร้อยละ 96) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มีเพียง 1 คน (ร้อยละ 4) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ 1) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 2) เรียนรู้และศึกษาสิ่งที่ต้องทำก่อนเสมอ 3) มีความรอบคอบ ไม่ประมาท เลินเล่อ 4) กล้ายอมรับผิดหากทำงานหรือกิจกรรมใดผิดพลาด 5) มีใจจดจ่ออยู่กับงาน/กิจกรรมที่ทำ 6) มีการวางแผนและจัดสรรค่าใช้จ่ายของตนเองอย่างดี 7) แก้ปัญหาต่างๆ ได้ดี ทั้งปัญหาทั่วๆ ไป และปัญหาเฉพาะหน้า และ 8) เมื่อทำงาน/กิจกรรมแล้วมีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้น มักจะค้นหาสาเหตุเสมอ มีพฤติกรรม 1 ด้าน ที่ผู้เรียนจำนวน 23 คน (ร้อยละ 92) เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มีเพียง 2 คน (ร้อยละ 8) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ ไม่ย่อท้อในการทำสิ่งใดๆ แม้จะมีอุปสรรคมาก พฤติกรรมที่เหลืออีก 6 ด้าน มีผู้เรียนจำนวน 22 คน (ร้อยละ 88) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีเพียง 3 คน (ร้อยละ 12) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ 1) กล้าตัดสินใจในงาน/กิจกรรมที่ทำ 2) ขอบแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้อื่น 3) มักจะเตรียมสิ่งของที่จะต้องนำไปเรียนให้เสร็จตั้งแต่ตอนเย็น 4) เอาใจใส่และสนุกสนานในการทำงานบ้าน 5) ทำงาน/กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง และ 6) มักจะชอบเล่นสนุก พูดคุยจนลืมทำงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2

พฤติกรรม	ไม่เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง			
		ดีขึ้นมาก	ดีขึ้นเล็กน้อย	แย่น้อย	แย่มาก
1. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	-	10 (40.0)	15 (60.0)	-	-
2. เรียนรู้และศึกษาสิ่งที่ต้องทำก่อนเสมอ	5 (20.0)	9 (36.0)	14 (56.0)	-	-
3. ไม่ย่อท้อในการทำสิ่งใด ๆ แม้จะมีอุปสรรคมาก	2 (8.0)	9 (36.0)	14 (56.0)	-	-
4. มีความรอบคอบ ไม่ประมาท เลินเล่อ	7 (28.0)	2 (8.0)	16 (64.0)	-	-
5. กล้าตัดสินใจในงาน / กิจกรรมที่ทำ	6 (24.0)	10 (40.0)	9 (36.0)	-	-
6. ถ้าทำคะแนนวิชาใดไม่ดี มักหาความรู้เพิ่มเติมจากบุคคลหรือแหล่งที่พอจะหาได้	6 (24.0)	3 (12.0)	13 (52.0)	3 (12.0)	-
7. ขอบแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้อื่น	5 (20.0)	4 (16.0)	16 (64.0)	-	-
8. มักจะเตรียมสิ่งของที่จะต้องนำไปเรียนให้เสร็จตั้งแต่ตอนเย็น	4 (16.0)	7 (28.0)	11 (44.0)	3 (12.0)	-
9. เอาใจใส่และสนุกสนานในการทำงานบ้าน	7 (28.0)	2 (8.0)	16 (64.0)	-	-
10. กล้ายอมรับผิดหากทำงานหรือกิจกรรมใดผิดพลาด	2 (8.0)	8 (32.0)	13 (52.0)	2 (8.0)	-
11. ช่วยทำงานในบ้านอย่างขยันขันแข็ง	4 (16.0)	7 (28.0)	13 (52.0)	2 (8.0)	-
12. มีใจจดจ่อ อยู่กับงาน / กิจกรรมที่ทำ	3 (12.0)	7 (28.0)	14 (56.0)	1 (4.0)	-
13. ทำงาน / กิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ตามกำลังความสามารถ	4 (16.0)	9 (36.0)	12 (48.0)	-	-
14. แม้จะถูกรบกวนขณะทำงาน / กิจกรรมใดก็จะทำต่อจนเสร็จ	6 (24.0)	4 (16.0)	15 (60.0)	-	-
15. มีการวางแผนและจัดสรรค่าใช้จ่ายของตนเองอย่างดี	2 (8.0)	8 (32.0)	14 (56.0)	1 (4.0)	-

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรม	ไม่เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง			
		ดีขึ้นมาก	ดีขึ้นเล็กน้อย	แย่เล็กน้อย	แย่มาก
16. แก้ปัญหาต่างๆ ได้ดี ทั้งปัญหาทั่ว ๆ ไปและปัญหาเฉพาะหน้า	3 (12.0)	8 (32.0)	13 (52.0)	1 (4.0)	-
17. ทำงาน / กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ผิดวันประกันพ่วง	5 (20.0)	8 (32.0)	12 (48.0)	-	-
18. รู้จักกล่าวชมเชย ยกย่องคนในบ้าน ถ้าใครทำงานบ้านหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี	5 (20.0)	7 (28.0)	13 (52.0)	-	-
19. มักจะชอบเล่นสนุก พุดคุยจนลืมห่างงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ	7 (28.0)	4 (16.0)	14 (56.0)	-	-
20. เมื่อทำงาน / กิจกรรมแล้ว มีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้นมักจะค้นหาสาเหตุเสมอ	4 (16.0)	8 (32.0)	13 (52.0)	-	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 25 คน เห็นว่าบุตรหลานของตนมีพฤติกรรมทั้งที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ลง และไม่เปลี่ยนแปลงเลย โดยมีรายละเอียดดังนี้ มีพฤติกรรม 1 ด้าน ที่ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นทั้งหมด (ร้อยละ 100) คือ พฤติกรรมเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีพฤติกรรม 1 ด้าน ที่ผู้เรียนจำนวน 23 คน (ร้อยละ 92) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 2 คน (ร้อยละ 8) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ ไม่ย่อท้อในการทำสิ่งใดๆ แม้จะมีอุปสรรคมาก มีพฤติกรรม 2 ด้าน ที่ผู้เรียนจำนวน 21 คน (ร้อยละ 84) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 4 คน (ร้อยละ 16) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ 1) ทำงาน/กิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ตามกำลังความสามารถ และ 2) เมื่อทำงาน/กิจกรรมแล้วมีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้นมักจะค้นหาสาเหตุเสมอ มีพฤติกรรม 4 ด้านที่ผู้เรียนจำนวน 20 คน (ร้อยละ 80) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 5 คน (ร้อยละ 20) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ 1) เรียนรู้และศึกษาสิ่งที่จะต้องทำก่อนเสมอ 2) ชอบแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้อื่น 3) ทำงาน/กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายดัดวันประกันพ่วง และ 4) รู้จักกล่าวชมเชย ยกย่องคนในบ้านถ้าใครทำงานบ้านหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี มีพฤติกรรม 2 ด้าน ที่ผู้เรียนจำนวน 19 คน (ร้อยละ 76) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 6 คน (ร้อยละ 24) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ 1) กล้าตัดสินใจในงาน/กิจกรรมที่ทำ 2) แม้จะถูกรบกวนขณะทำงาน/กิจกรรมใดก็จะทำต่อจนเสร็จ มีพฤติกรรม 3 ด้านที่ผู้เรียนจำนวน 18 คน (ร้อยละ 72) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 7 คน (ร้อยละ 28) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง คือ 1) มีความรอบคอบ ไม่ประมาทเลินเล่อ 2) เอาใจใส่และสนุกสนานในการทำงานบ้าน และ 3) มักจะชอบเล่นสนุก พุดคุยจนลืมห่างงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ มีพฤติกรรม 1 ด้านที่ผู้เรียนจำนวน 22 คน (ร้อยละ 88) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 2 คน (ร้อยละ 8) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง และมี 1 คน (ร้อยละ 4) ที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ลง คือ มีการวางแผนและจัดสรรค่าใช้จ่ายของตนเองอย่างดี มีพฤติกรรม 2 ด้านที่ผู้เรียนจำนวน 21 คน (ร้อยละ 84) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 3 คน (ร้อยละ 12) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง และมี 1 คน (ร้อยละ 4) ที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ลง คือ มีใจจดจ่ออยู่กับงาน/กิจกรรมที่ทำ และแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดี ทั้งปัญหาทั่ว ๆ ไปและปัญหาเฉพาะหน้า มีพฤติกรรม 1 ด้านที่ผู้เรียนจำนวน 21 คน (ร้อยละ 84) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 2 คน (ร้อยละ 8) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง และมี 2 คน (ร้อยละ 8) ที่

เปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ง คือ กล้ายอมรับผิดหากทำงานหรือกิจกรรมใดผิดพลาด มีพฤติกรรม 1 ด้านที่ผู้เรียนจำนวน 19 คน (ร้อยละ 76) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 4 คน (ร้อยละ 16) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง และมี 2 คน (ร้อยละ 8) ที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ง คือ ช่วยทำงานในบ้านอย่างขยันขันแข็ง มีพฤติกรรม 1 ด้านที่ผู้เรียนจำนวน 18 คน (ร้อยละ 72) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 4 คน (ร้อยละ 16) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง และมี 3 คน (ร้อยละ 12) ที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ง คือ มักจะเตรียมสิ่งของที่จะต้องนำไปเรียนให้เสร็จตั้งแต่ตอนเย็น มีพฤติกรรม 1 ด้านที่ผู้เรียนจำนวน 16 คน (ร้อยละ 64) เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มี 6 คน (ร้อยละ 24) ที่ไม่เปลี่ยนแปลง และมี 3 คน (ร้อยละ 12) ที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ง คือ ถ้าทำคะแนนวิชาใดไม่ดี มักหาความรู้เพิ่มเติมจากบุคคลหรือแหล่งที่พอจะหาได้

จากตารางที่ 3-6 สรุปได้ว่า ผู้เรียนของทั้งสองโรงเรียนและ 2 ระดับชั้น ที่เข้าร่วมการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ส่วนมากกว่าร้อยละ 80 มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ผู้ปกครองค่อนข้างพึงพอใจที่บุตรหลานได้เข้ารับการพัฒนา

4.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนโดยผู้วิจัยและอาจารย์

ข้อมูลในส่วนนี้ตอบวัตถุประสงค์ทั้งข้อที่ 1.2.1 และ 1.2.2 โดยแบบสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น (รายละเอียดในภาคผนวก) เพื่อใช้สังเกตพฤติกรรมระหว่างการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ฯ นี้สามารถบอกถึงความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียน ในการรักษาศีล การเจริญสมาธิตามหลักอิทธิบาทและการพัฒนาปัญญา โดยผู้วิจัยและอาจารย์ทั้งสามคนสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทั้งสองสัปดาห์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 3 ครั้งด้วยกัน จึงเห็นความเปลี่ยนแปลงในเชิงรูปธรรมอย่างชัดเจน แบบสังเกตมีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ ตัวเลขที่บอกระดับพฤติกรรมคือ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = ไม่มีเลย ผู้วิจัยนำคะแนนครั้งที่ 1 2 และ 3 ของผู้วิจัยทุกคนมาหาค่าเฉลี่ยของแต่ละครั้งจะได้ค่าเฉลี่ยรายบุคคล และค่าเฉลี่ยรายครั้ง ซึ่งแสดงในตารางที่ 7

1) โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 จากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยและอาจารย์

ผู้เรียนคนที่	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้โดยผู้วิจัยทั้ง 3 คน			ค่าเฉลี่ยรายบุคคล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
1	3.63	3.88	4.13	3.88
2	3.96	4.13	4.38	4.15
3	4.13	4.29	4.46	4.29
4	3.54	3.54	3.79	3.63
5	3.79	4.00	4.13	3.97
6	4.04	4.21	4.38	4.21
7	3.96	4.08	4.21	4.08
8	4.08	4.25	4.33	4.22

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ผู้เรียนคนที่	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ให้โดยผู้วิจัยทั้ง 3 คน			ค่าเฉลี่ยรายบุคคล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
9	3.83	4.00	4.21	4.01
10	3.54	3.96	4.13	3.88
11	3.88	4.13	4.29	4.10
12	3.58	3.83	4.21	3.88
13	3.63	3.79	4.08	3.83
14	3.46	4.00	4.17	3.88
15	4.04	4.13	4.33	4.17
16	3.88	4.04	4.21	4.04
17	3.58	3.83	4.00	3.81
18	4.08	3.67	4.17	3.97
19	3.46	3.71	4.17	3.78
20	3.79	3.67	4.13	3.86
21	3.50	3.83	4.17	3.83
22	3.46	3.96	4.21	3.88
23	3.58	3.50	3.83	3.64
ค่าเฉลี่ยรายครั้ง	3.76	3.93	4.18	3.96

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ทุกคนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น จากการให้คะแนนตามแบบสังเกตของผู้วิจัยทั้ง 3 คน คนละ 3 ครั้ง ผู้วิจัยนำคะแนนครั้งที่ 1 - 3 ของผู้ให้คะแนนทุกคนมาหาค่าเฉลี่ยแต่ละครั้ง พบว่าผู้เรียนทุกคนมีพัฒนาการขึ้น เมื่อดูรายละเอียดจากตารางที่ 7 - 9 พบว่าการให้คะแนนโดยเฉลี่ยของผู้วิจัยคนที่ 1 สูงที่สุดคือ 4.46 จำนวน 1 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 8 ต่ำที่สุดคือ 3.71 จำนวน 1 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 23 ผู้วิจัยคนที่ 2 คะแนนโดยเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 4.25 จำนวน 1 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 3 ต่ำที่สุดคือ 3.50 จำนวน 1 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 4 และผู้วิจัยคนที่ 3 คะแนนโดยเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 4.38 จำนวน 1 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 8 ต่ำที่สุดคือ 3.63 จำนวน 1 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 4 จะเห็นได้ว่าแม้คะแนนและค่าเฉลี่ยที่ผู้วิจัยแต่ละคนให้จะแตกต่างกันในรายละเอียด แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่ามีความสอดคล้องกันคือผู้วิจัยคนที่ 1 และคนที่ 3 ให้คะแนนเฉลี่ยผู้เรียนคนที่ 8 สูงสุด และ ผู้วิจัยคนที่ 2 และคนที่ 33 ให้คะแนนเฉลี่ยผู้เรียนคนที่ 4 ต่ำสุด และเมื่อดูจากการให้คะแนนของผู้วิจัยทั้ง 3 คน โดยหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการให้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รายละเอียดในตารางที่ 9) จึงสามารถสรุปได้ว่าผู้เรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาพฤติกรรมดีขึ้น ข้อมูลในส่วนนี้ถือเป็นการสนับสนุนว่าการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ.ปยุตโตสามารถใช้ได้ผล

ตารางที่ 8 คะแนนของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 จากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยและอาจารย์

ผู้เรียน คนที่	คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม														
	ผู้วิจัยคนที่ 1					ผู้วิจัยคนที่ 2					ผู้วิจัยคนที่ 3				
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย
1	30	32	34	96	4.00	28	30	32	90	3.75	29	31	33	93	3.88
2	33	34	36	103	4.29	30	32	34	96	4.00	32	33	35	100	4.17
3	34	35	36	105	4.38	32	34	36	102	4.25*	33	34	35	102	4.25
4	30	29	31	90	3.75	26	28	30	84	3.50	29	28	30	87	3.63
5	32	33	34	99	4.13	28	30	32	90	3.75	31	33	33	97	4.04
6	34	35	36	105	4.38	30	32	34	96	4.00	33	34	35	102	4.25
7	32	33	34	99	4.13	32	33	34	99	4.13	31	32	33	96	4.00
8	35	36	36	107	4.46*	29	31	32	92	3.83	34	35	36	105	4.38*
9	33	34	35	102	4.25	27	29	31	87	3.63	32	33	35	100	4.17
10	29	32	33	94	3.92	28	32	34	94	3.92	28	31	32	91	3.79
11	32	34	35	101	4.21	30	32	34	96	4.00	31	33	34	98	4.08
12	30	32	35	97	4.04	27	29	31	87	3.63	29	31	35	95	3.96
13	30	31	33	94	3.92	28	30	32	90	3.75	29	30	33	92	3.83

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้เรียน คนที่	คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม														
	ผู้วิจัยคนที่ 1					ผู้วิจัยคนที่ 2					ผู้วิจัยคนที่ 3				
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย
14	28	34	34	96	4.00	27	29	32	88	3.67	28	33	34	95	3.96
15	34	34	36	104	4.33	30	32	32	94	3.92	33	33	36	102	4.25
16	32	33	34	99	4.13	30	32	32	94	3.92	31	32	35	98	4.08
17	30	32	33	95	3.96	27	29	32	88	3.67	29	31	31	91	3.79
18	35	31	34	100	4.17	29	27	31	87	3.63	34	30	35	99	4.13
19	28	30	34	92	3.83	28	30	32	90	3.75	27	29	34	90	3.75
20	32	30	34	96	4.00	28	29	30	87	3.63	31	29	35	95	3.96
21	29	32	34	95	3.96	27	29	31	87	3.63	28	31	35	94	3.92
22	28	33	35	96	4.00	28	30	30	88	3.67	27	32	36	95	3.96
23	30	28	31	89	3.71	27	29	29	85	3.54	29	27	32	88	3.67

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เข้ารับการพัฒนาช่วงชั้นที่ 1 ระหว่างผู้วิจัยจำนวน 3 คน

การให้คะแนนของคณะวิจัย จากแบบสังเกต(ครั้งที่)	Correlation Coefficient		
	ผู้วิจัยคนที่ 1	ผู้วิจัยคนที่ 2	ผู้วิจัยคนที่ 3
ครั้งที่ 1	-	.642(**)	.981(**)
ครั้งที่ 2	.642(**)	-	.554(**)
ครั้งที่ 3	.981(**)	.554(**)	-

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5, 6)

ตารางที่ 10 คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 จากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยและอาจารย์

ผู้เรียนคนที่	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ให้โดยผู้วิจัยทั้ง 3 คน			ค่าเฉลี่ยรายบุคคล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
1	3.88	4.13	4.38	4.13
2	3.63	3.83	4.13	3.86
3	3.46	3.79	4.13	3.79
4	3.79	4.04	4.38	4.07
5	3.33	3.63	3.92	3.63
6	3.63	3.71	3.96	3.76
7	3.79	4.00	4.13	3.97
8	3.79	3.83	4.08	3.90
9	3.63	3.92	4.08	3.88
10	3.63	3.67	3.96	3.75
11	3.63	3.88	3.96	3.82
12	3.92	3.92	4.38	4.07
13	3.67	4.13	4.04	3.94
14	3.92	4.00	4.38	4.10
15	3.67	3.96	4.13	3.92
16	4.25	4.50	4.71	4.49
17	3.50	3.67	3.71	3.63
18	3.79	4.08	4.38	4.08
19	3.63	3.88	4.08	3.86
20	3.83	4.13	4.38	4.11
21	3.79	4.00	4.13	3.97
22	3.96	3.92	4.04	3.97
23	3.79	3.88	3.92	3.86

ผู้เรียนคนที่	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ให้โดยผู้วิจัยทั้ง 3 คน			ค่าเฉลี่ยรายบุคคล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
24	3.38	3.54	3.63	3.51
25	3.42	3.54	3.58	3.51
ค่าเฉลี่ยรายครั้ง	3.71	3.90	4.10	3.90

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ทุกคนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น จากการให้คะแนนตามแบบสังเกตของผู้วิจัยทั้ง 3 คน คนละ 3 ครั้ง ผู้วิจัยนำคะแนนครั้งที่ 1-3 ของผู้ให้คะแนนทุกคนมาหาค่าเฉลี่ยแต่ละครั้ง พบว่าผู้เรียนทุกคนมีพัฒนาการขึ้น เมื่อดูรายละเอียดจากตารางที่ 10 - 12 พบว่าการให้คะแนนโดยเฉลี่ยของผู้วิจัยคนที่ 1 สูงที่สุดคือ 4.75 จำนวน 1 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 16 ต่ำที่สุดคือ 3.42 จำนวน 2 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 24 และ 25 ผู้วิจัยคนที่ 2 คะแนนโดยเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.25 จำนวน 1 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 16 ต่ำที่สุดคือ 3.38 จำนวน 2 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 24 และ 25 และผู้วิจัยคนที่ 3 คะแนนโดยเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.46 จำนวน 1 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 16 ต่ำที่สุดคือ 3.75 จำนวน 2 คน คือ ผู้เรียนคนที่ 24 และ 25 จะเห็นได้ว่าในกลุ่มผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ผู้วิจัยทั้ง 3 คน ให้คะแนนผู้เรียนโดยเฉลี่ยสอดคล้องกัน คือ ผู้เรียนคนที่ 16 ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด ส่วนผู้เรียนคนที่ 24 และ 25 ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด และเมื่อดูจากการให้คะแนนของผู้วิจัยทั้ง 3 คน โดยหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการให้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รายละเอียดดูในตารางที่ 12) จึงสามารถสรุปได้ว่าผู้เรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาพฤติกรรมดีขึ้น ข้อมูลในส่วนนี้ถือเป็นการสนับสนุนว่าการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ.ปยุโตสามารถใช้ได้ผล

ตารางที่ 11 คะแนนของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 จากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยและอาจารย์

ผู้เรียน คนที่	คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม														
	ผู้วิจัยคนที่ 1					ผู้วิจัยคนที่ 2					ผู้วิจัยคนที่ 3				
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย
1	36	38	38	112	4.67	28	30	32	90	3.75	29	31	35	95	3.96
2	32	33	34	99	4.13	27	29	31	87	3.63	28	30	34	92	3.83
3	28	30	33	91	3.79	27	30	31	88	3.67	28	31	35	94	3.92
4	30	32	34	96	4.00	30	32	34	96	4.00	31	33	37	101	4.21
5	28	30	32	90	3.75	26	28	29	83	3.46	26	29	33	88	3.67
6	30	29	33	92	3.83	28	29	30	87	3.63	29	31	32	92	3.83
7	32	34	35	101	4.21	29	30	31	90	3.75	30	32	33	95	3.96
8	32	32	35	99	4.13	29	29	30	88	3.67	30	31	33	94	3.92
9	32	34	34	100	4.17	27	29	31	87	3.63	28	31	33	92	3.83
10	30	28	29	87	3.63	28	29	32	89	3.71	29	31	34	94	3.92
11	32	31	33	96	4.00	27	30	30	87	3.63	28	32	32	92	3.83
12	33	34	35	102	4.25	30	29	34	93	3.88	31	31	36	98	4.08
13	31	34	35	100	4.17	28	32	30	90	3.75	29	33	32	94	3.92
14	33	35	35	103	4.29	30	30	34	94	3.92	31	31	36	98	4.08

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ผู้เรียน คนที่	คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม														
	ผู้วิจัยคนที่ 1					ผู้วิจัยคนที่ 2					ผู้วิจัยคนที่ 3				
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย
15	31	34	35	100	4.17	28	30	31	89	3.71	29	31	33	93	3.88
16	37	38	39	114	4.75*	32	34	36	102	4.25*	33	36	38	107	4.46*
17	27	28	27	82	3.42	28	29	30	87	3.63	29	31	32	92	3.83
18	30	33	35	98	4.08	30	32	34	96	4.00	31	33	36	100	4.17
19	32	33	34	99	4.13	27	29	31	87	3.63	28	31	33	92	3.83
20	31	34	35	100	4.17	30	32	34	96	4.00	31	33	36	100	4.17
21	32	35	35	102	4.25	29	30	31	90	3.75	30	31	33	94	3.92
22	34	31	27	92	3.83	30	32	34	96	4.00	31	31	36	98	4.08
23	32	30	28	90	3.75	29	32	33	94	3.92	30	31	33	94	3.92
24	27	28	27	82	3.42	26	27	28	81	3.38	28	30	32	90	3.75
25	28	28	26	82	3.42	26	27	28	81	3.38	28	30	32	90	3.75

ตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เข้ารับการพัฒนาช่วงชั้นที่ 2 ระหว่างผู้วิจัยจำนวน 3 คน

การให้คะแนนของคณะวิจัย จากแบบสังเกต(ครั้งที่)	Correlation Coefficient		
	ผู้วิจัยคนที่ 1	ผู้วิจัยคนที่ 2	ผู้วิจัยคนที่ 3
ครั้งที่ 1	-	.581(**)	.581(**)
ครั้งที่ 2	.581(**)	-	.944(**)
ครั้งที่ 3	.581(**)	.944(**)	-

2) โรงเรียนวัดลำโพ

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 จากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยและอาจารย์

ผู้เรียนคนที่	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ให้โดยผู้วิจัยทั้ง 3 คน			ค่าเฉลี่ยรายบุคคล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
1	3.79	4.16	4.58	4.17
2	3.71	4.08	4.42	4.07
3	3.83	4.25	4.58	4.22
4	3.58	3.88	4.25	3.90
5	3.71	4.13	4.71	4.18
6	4.04	4.29	7.29	4.21
7	3.83	4.08	4.58	4.16
8	4.17	4.42	4.63	4.41
9	3.75	4.08	4.54	4.12
10	3.75	3.75	4.42	3.97
11	3.83	4.21	4.75	4.26
12	3.83	4.08	4.46	4.12
13	2.79	2.75	3.71	3.08
14	4.21	4.33	4.75	4.43
15	2.92	3.21	3.88	3.34
16	4.17	4.42	4.67	4.42
17	4.38	4.50	4.83	4.57
18	3.71	4.17	4.83	4.24
19	3.33	3.83	4.54	3.90
20	3.25	3.67	4.46	3.79
21	3.25	3.88	4.58	3.90
22	4.38	4.46	4.96	4.60

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ผู้เรียนคนที่	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ให้โดยผู้วิจัยทั้ง 3 คน			ค่าเฉลี่ยรายบุคคล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
23	4.29	4.46	5.00	4.58
24	3.21	3.46	4.25	3.64
25	3.25	3.46	4.38	3.70
ค่าเฉลี่ยรายครั้ง	3.72	4.00	4.52	4.08

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ทุกคนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น ดูจากการให้คะแนนตามแบบสังเกตของผู้วิจัยทั้ง 3 คน คนละ 3 ครั้ง เมื่อนำคะแนนครั้งที่ 1 - 3 ของผู้ให้คะแนนทุกคนมาหาค่าเฉลี่ยแต่ละครั้ง พบว่าผู้เรียนทุกคนมีพัฒนาการขึ้น จากตารางที่ 13 ผู้เรียนที่ได้ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่งคือ ผู้เรียนคนที่ 22 ได้ 4.60 อันดับสองเป็นผู้เรียนคนที่ 23 ได้ 4.58 และอันดับสามคือผู้เรียนคนที่ 17 ได้ 4.57 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 16 ผู้วิจัยคนที่ 1 และคนที่ 2 ให้ผู้เรียนคนที่ 17 เป็นอันดับหนึ่ง และคนอื่นๆ ในลำดับรองลงมา ในขณะที่ผู้วิจัยคนที่สาม ให้คะแนนคนที่ 22 เป็นอันดับหนึ่ง และคนอื่นๆ ในลำดับรองลงมา จากตารางที่ 13 ผู้เรียนที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนคนที่ 13 ได้ 3.08 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 14 ผู้วิจัยคนที่ 1 ให้ผู้เรียนคนที่ 13 เป็นอันดับรองสุดท้าย ในขณะที่ผู้วิจัยคนที่ 2 และ 3 ให้ผู้เรียนคนที่ 13 เป็นอันดับสุดท้าย และเมื่อดูจากการให้คะแนนของผู้วิจัยทั้งสามคน โดยหาค่าสัมพัทธ์ระหว่างการให้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รายละเอียดในตารางที่ 15) จึงสามารถสรุปได้ว่าผู้เรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาพฤติกรรมดีขึ้น ข้อมูลในส่วนนี้ถือเป็นการสนับสนุนว่าการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ.ปยุตโตสามารถใช้ได้ผล

ตารางที่ 14 คะแนนของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 จากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยและอาจารย์

ผู้เรียน คนที่	คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม														
	ผู้วิจัยคนที่ 1					ผู้วิจัยคนที่ 2					ผู้วิจัยคนที่ 3				
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย
1	33	36	40	109	4.54	29	32	37	98	4.08	29	32	33	94	3.90
2	30	34	37	101	4.20	30	33	37	100	4.16	29	31	32	92	3.80
3	33	36	36	105	4.38	30	34	40	104	4.33	29	32	34	95	3.96
4	30	34	39	103	4.29	28	29	31	88	3.60	28	30	32	90	3.75
5	28	34	40	102	4.25	29	33	36	98	4.08	32	32	37	101	4.21
6	34	37	40	111	4.63	32	34	37	103	4.29	31	32	26	89	3.71
7	31	33	40	104	4.33	32	34	37	103	4.29	29	31	33	93	3.88
8	36	38	39	113	4.71	34	36	40	110	4.58	30	32	32	94	3.90
9	31	34	39	104	4.33	29	32	35	96	4.00	30	32	35	97	4.04
10	31	32	40	103	4.29	30	27	34	91	3.79	29	31	32	92	3.80
11	28	34	40	102	4.25	32	35	38	105	4.38	32	32	36	100	4.16
12	30	32	37	99	4.13	31	34	37	102	4.25	31	32	33	96	4.00
13	24	21	34	79	3.29	21	20	28	69	2.88	22	25	27	74	3.08
14	36	37	40	113	4.71	34	35	39	108	4.50	31	32	35	98	4.08

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ผู้เรียน คนที่	คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม														
	ผู้วิจัยคนที่ 1					ผู้วิจัยคนที่ 2					ผู้วิจัยคนที่ 3				
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย
15	21	23	34	78	3.25	24	29	29	82	3.40	25	25	27	77	3.21
16	34	37	40	111	4.63	34	35	38	107	4.46	32	34	34	100	4.16
17	37	38	40	115	4.79	36	37	40	113	4.71	32	33	36	101	4.21
18	33	36	40	109	4.54	26	29	38	93	3.88	30	35	38	103	4.29
19	30	34	40	104	4.33	20	25	33	78	3.25	30	33	36	99	4.13
20	30	32	40	102	4.25	20	24	32	76	3.16	28	32	35	95	3.96
21	31	34	39	104	4.33	19	26	34	79	3.29	28	33	37	98	4.08
22	36	37	40	113	4.71	30	33	40	103	4.29	39	37	39	115	4.79
23	37	37	40	114	4.75	32	32	40	104	4.33	34	38	40	112	4.60
24	29	32	40	101	4.21	24	24	31	79	3.29	24	27	31	82	3.40
25	28	31	39	98	4.08	24	24	32	80	3.30	26	28	34	88	3.60

ตารางที่ 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เข้ารับการพัฒนาช่วงชั้นที่ 1 ระหว่างผู้วิจัยจำนวน 3 คน

การให้คะแนนของคณะวิจัย จากแบบสังเกต(ครั้งที่)	Correlation Coefficient		
	ผู้วิจัยคนที่ 1	ผู้วิจัยคนที่ 2	ผู้วิจัยคนที่ 3
ครั้งที่ 1	-	.685(**)	.762(**)
ครั้งที่ 2	.685(**)	-	.562(**)
ครั้งที่ 3	.762(**)	.562(**)	-

ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 6)

ตารางที่ 16 คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 จากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยและอาจารย์

ผู้เรียนคนที่	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ให้โดยผู้วิจัยทั้ง 3 คน			ค่าเฉลี่ยรายบุคคล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
1	4.00	4.13	4.71	4.28
2	2.54	3.00	3.46	3.00
3	2.50	2.79	3.38	2.89
4	3.75	3.83	4.42	4.00
5	3.54	3.79	4.08	3.80
6	3.46	3.71	4.17	3.78
7	3.04	3.42	3.67	3.38
8	2.13	2.63	3.00	2.59
9	3.46	3.71	4.04	3.74
10	3.58	3.75	4.38	3.90
11	3.21	3.46	3.83	3.50
12	3.33	3.54	3.92	3.60
13	3.33	3.63	4.13	3.70
14	3.42	3.58	4.21	3.74
15	3.29	3.58	4.13	3.67
16	3.63	4.13	4.21	3.99
17	3.46	3.75	4.08	3.76
18	3.75	4.04	4.33	4.04
19	2.83	3.17	3.58	3.19
20	3.29	3.63	4.00	3.64
21	3.21	3.92	4.21	3.95
22	3.71	4.00	4.17	3.96
23	2.83	3.29	3.54	3.22

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ผู้เรียนคนที่	ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ให้โดยผู้วิจัยทั้ง 3 คน			ค่าเฉลี่ยรายบุคคล
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
24	2.92	3.00	3.13	3.02
25	3.71	3.88	4.13	3.91
ค่าเฉลี่ยรายครั้ง	3.30	3.57	3.96	3.61

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ทุกคนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น จากการให้คะแนนตามแบบสังเกตของผู้วิจัยทั้งสามคน คนละ 3 ครั้ง เมื่อนำคะแนนครั้งที่ 1-3 ของผู้ให้คะแนนทุกคนมาหาค่าเฉลี่ยแต่ละครั้ง พบว่าผู้เรียนทุกคนมีพัฒนาการขึ้น จากตารางที่ 16 ผู้เรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่ง คือผู้เรียนคนที่ 1 ได้ 4.28 ทั้งยังเป็นผู้เรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละครั้งสูงสุดอีกด้วย เมื่อพิจารณาประกอบกับตารางที่ 17 ผู้วิจัยคนที่ 1 ให้ผู้เรียนคนที่ 1 เป็นอันดับสอง ในขณะที่ผู้วิจัยคนที่ 2 และ 3 ให้ผู้เรียนคนที่ 1 เป็นอันดับหนึ่ง จากตารางที่ 6 ผู้เรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้เรียนคนที่ 18 ได้ 2.59 และเป็นผู้เรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละครั้งต่ำสุดเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาประกอบกับตารางที่ 17 ผู้วิจัยทั้ง 3 คนให้คะแนนผู้เรียนคนที่ 8 เป็นอันดับสุดท้ายทั้ง 3 คน และเมื่อดูจากการให้คะแนนของผู้วิจัยทั้ง 3 คน โดยหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการให้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รายละเอียดดูในตารางที่ 18) จึงสามารถสรุปได้ว่าผู้เรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาพฤติกรรมดีขึ้น ข้อมูลในส่วนนี้ถือเป็นการสนับสนุนว่าการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ.ปยุตโตสามารถใช้ได้ผล

ตารางที่ 17 คะแนนของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป. 5) จากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยและอาจารย์

ผู้เรียน คนที่	คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม														
	ผู้วิจัยคนที่ 1					ผู้วิจัยคนที่ 2					ผู้วิจัยคนที่ 3				
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย
1	30	32	34	96	4.00	33	34	39	106	4.40	33	33	40	106	4.41
2	20	21	27	68	2.83	21	24	29	74	3.08	20	27	27	74	3.08
3	18	20	25	63	2.63	21	23	25	69	2.88	21	24	31	76	3.16
4	26	28	33	87	3.63	33	34	36	103	4.29	31	30	37	98	4.08
5	31	33	32	96	4.00	29	31	34	94	3.90	25	27	32	84	3.50
6	24	24	26	73	3.04	29	35	38	102	4.25	30	30	37	97	4.04
7	23	26	26	75	3.13	28	30	32	90	3.75	22	26	30	78	3.25
8	18	19	21	58	2.40	17	20	23	60	2.50	16	21	28	65	2.71
9	29	31	33	93	3.88	30	33	35	98	4.08	24	25	29	78	3.25
10	24	27	29	80	3.33	30	28	36	94	3.91	32	35	40	107	4.45
11	26	27	28	81	3.38	28	30	32	90	3.75	23	26	32	81	3.38
12	28	27	28	83	3.46	27	27	32	86	3.58	25	31	34	90	3.75
13	31	32	34	97	4.04	26	28	32	86	3.58	23	27	33	83	3.46
14	24	30	32	86	3.58	27	29	33	89	3.71	31	27	36	94	3.90

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ผู้เรียน คนที่	คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม														
	ผู้วิจัยคนที่ 1					ผู้วิจัยคนที่ 2					ผู้วิจัยคนที่ 3				
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	รวม	เฉลี่ย
15	27	30	33	90	3.75	28	29	36	93	3.88	24	27	30	81	3.38
16	29	34	33	96	4.00	30	33	35	98	4.08	28	32	33	93	3.88
17	28	29	32	89	3.71	31	32	35	98	4.08	24	29	31	84	3.50
18	30	32	33	95	3.96	30	33	37	100	4.16	30	32	34	96	4.00
19	17	19	24	60	2.50	25	27	31	83	3.46	26	30	31	87	3.63
20	24	26	32	82	3.40	27	30	33	90	3.75	28	31	31	90	3.75
21	29	30	32	91	3.79	31	34	36	101	4.21	29	30	33	92	3.83
22	29	30	32	91	3.79	31	34	36	101	4.21	29	32	32	93	3.88
23	21	24	25	70	2.90	22	25	29	79	3.16	25	30	31	86	3.58
24	23	24	25	72	3.00	25	25	28	78	3.25	22	23	22	67	2.79
25	28	29	30	87	3.63	30	32	35	97	4.04	31	32	34	97	4.04

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เข้ารับการพัฒนาช่วงชั้นที่ 2 ระหว่างผู้วิจัยจำนวน 3 คน

การให้คะแนนของคณะวิจัย จากแบบสังเกต(ครั้งที่)	Correlation Coefficient		
	ผู้วิจัยคนที่ 1	ผู้วิจัยคนที่ 2	ผู้วิจัยคนที่ 3
ครั้งที่ 1	-	.779(*)	.488(**)
ครั้งที่ 2	.779(**)	-	.739(**)
ครั้งที่ 3	.488(*)	.739(**)	-

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ (คุณภาพ)

นอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยเห็นควรที่จะดูรายละเอียดของกิจกรรม ซึ่งเป็นงานหลักของการวิจัยเรื่องนี้ รวมทั้งพฤติกรรมของผู้เรียน และความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นด้วย ผู้เรียนเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ทั้งช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ของทั้ง 2 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง(บัวเอี่ยมพิทยากร) ต.ไทรน้อย อ.ไทรน้อย จ.นนทบุรี 2) โรงเรียนวัดลำโพ ต.ลำโพ อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี เป็นสภาพห้องเรียนปกติ จึงมีทั้งผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ฯ สูง ปานกลาง และต่ำคละกัน เหมือนสภาพของห้องเรียนปกติโดยทั่วไป ในการวิจัยครั้งนี้ข้อดีก็คือ สภาพแวดล้อมทั่วไปและสภาพผู้เรียนเป็นสภาพเหมือนกับห้องเรียนปกติ จะช่วยให้ทราบว่าถ้านำไปปรับ/ประยุกต์ใช้กับห้องเรียนทั่วไปจะเป็นอย่างไร ข้อมูลในเชิงปริมาณ ทำข้อมูลในเชิงตัวเลขอาจเห็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ไม่ชัดเจนนัก ผู้วิจัยดำเนินการเน้นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียน โดยใช้กระบวนการไตรสิกขา ศีล(สะอาด) สมาธิ(สงบ) และการพัฒนาปัญญา (สว่าง) ซึ่งได้ดำเนินการไปพร้อมๆ กัน ตลอดระยะเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน เวลาอีก 6 วันที่เหลือในแต่ละสัปดาห์เป็นเวลาที่ผู้เรียนจะได้นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งขอสรุปเป็นหัวข้อดังนี้

4.2.1 ข้อมูลทั่วไป

1) โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง(บัวเอี่ยมพิทยากร) ตั้งอยู่เลขที่ 56 หมู่ 7 ถนนบางกรวย – ไทรน้อย ตำบลไทรน้อย อำเภไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 11150 โทร. 0 2597 1008 เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2511 เป็นโรงเรียนชุมชนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มีนักเรียนทั้งสิ้น 215 คน มีจำนวนชั้นเรียน 9 ชั้นเรียน ชั้นเรียนละ 1 ห้องเรียน ครูประจำการ (ข้าราชการ) จำนวน 6 คน อัตรากำลังจำนวน 5 คน รวม 11 คน ภารโรง 1 คน มีอาคารเรียน 2 ชั้น 1 อาคาร ชั้นเดียว 1 อาคาร มีสนามหน้าโรงเรียนเป็นสนามใหญ่ สามารถใช้เล่นกีฬาได้ มีเนื้อที่รวม 6 ไร่ สภาพภายในโรงเรียนสะอาดเรียบร้อยพอสมควร นักเรียนส่วนมากมีการแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย สะอาด และความประพฤติโดยทั่วไป มีมารยาทค่อนข้างเรียบร้อยดี

ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากผู้บริหารและคณาจารย์ของโรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง โดยเฉพาะผู้บริหาร ผู้อำนวยการพิณีวัลย์ สุทธิดี และอาจารย์ทิพย์ละไม ลออโรจน์วงศ์ ที่เป็นผู้ช่วยวิจัย ดูแลตลอดระยะเวลาของการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการประสานขออนุญาตผู้ปกครองให้นักเรียนเข้าร่วมทั้ง

2 ช่วงชั้น จัดเตรียมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เนื่องจากโรงเรียนบ้านคลองฝรั่งเป็นโรงเรียนเล็ก ทำให้ผู้เรียนที่เข้ากลุ่มพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ฯ เป็นผู้เรียนทุกคนในห้องเรียนปกติ ขาดไปชั้นละ 3 คน เท่านั้น ที่ผู้ปกครองไม่อนุญาต ซึ่งบางคนเนื่องจากต้องช่วยผู้ปกครองหารายได้เลี้ยงชีพในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ บางคนอยู่ไกลจากโรงเรียนค่อนข้างมาก ประกอบกับผู้ปกครองไม่มีเวลามาส่งในวันหยุด เพราะติดภารกิจอื่น

2) โรงเรียนวัดลำโพ ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ 3 ถนนทางหลวงหมายเลข 345 ตำบลลำโพ อำเภอ บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110 โทร 0 2926 0686 เปิดดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2476 เป็นโรงเรียนเก่าแก่ของ อำเภอ/จังหวัด เป็นโรงเรียนชุมชนขนาดกลาง สังกัดเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มีนักเรียนทั้งสิ้น 253 คน มีชั้นเรียน 9 ชั้นเรียน ชั้นละ 1 ห้องเรียน นอกจากนี้ชั้นอนุบาล 2 มี 2 ห้องเรียน ครูประจำการ (ข้าราชการ) จำนวน 9 คน อัตราจ้าง 5 คน ครูพี่เลี้ยง 3 คน (งบจากรายได้ของโรงเรียน) รวม 17 คน ภารโรง 1 คน และแม่ครัว 1 คน มีอาคารเรียน 2 ชั้น 1 หลัง ชั้นเดียว 1 หลัง และมีอาคารหลังคาสูงสำหรับเล่นกีฬา 1 หลัง อยู่ในบริเวณเดียวกับวัดลำโพ ทำให้วัดและโรงเรียนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความใกล้ชิดกัน มีเนื้อที่รวม 3 ไร่ สภาพภายในโรงเรียนสะอาดเรียบร้อยและเป็นระเบียบมาก นักเรียนส่วนมากแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบ นักเรียนเกือบทั้งหมดมีมารยาทเรียบร้อย การใช้คำหยาบมีน้อยมาก จนผู้วิจัยเกือบจะไม่ได้ยิน

เช่นเดียวกับโรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากผู้บริหารและอาจารย์ของโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารและอาจารย์ประจำชั้น คือ ผู้อำนวยการศุภชัย ภูมิรินทร์ อาจารย์ ภรณ์ การะนุต์ อาจารย์สัมฤทธิ์ เหมือนนาค และอาจารย์วรรณะ การะนุต์ ที่เป็นผู้ช่วยวิจัยดูแลตลอดการพัฒนา ประสานกับผู้ปกครอง จัดเตรียมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ พร้อมทั้งมาร่วมการพัฒนาด้วยในทุกเสาร์-อาทิตย์ ให้ความช่วยเหลือดูแลเป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนกว่าร้อยละ 80 มาทุกครั้ง มีผู้เรียนขาดเรียนไม่เกิน 3 ครั้ง/คน และกว่าร้อยละ 80 เข้ารับการพัฒนาเช่นกับที่สนใจและตั้งตารอการมาเรียนอย่างใจจดใจจ่อ

จากการพูดสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ของโรงเรียนทั้ง 2 โรงเรียน ได้ข้อมูลเบื้องต้นว่า ผู้เรียนที่เข้าเรียนแบ่งกลุ่มใหญ่ๆ ได้เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่มีปัญหาทางบ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดี บิดา-มารดาหย่าร้างกัน บิดา-มารดาติดคุก (ต้องโทษ) เนื่องจากค่าของผิดกฎหมาย เป็นต้น ส่วนมากเข้าบ้าน อยู่ มาจากต่างจังหวัด อาจจะไม่มีความประพฤติดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เพราะขาดการเอาใจใส่ 2) กลุ่มที่ครอบครัวอบอุ่นดี ส่วนมากเป็นคนพื้นที่ มีฐานะเศรษฐกิจปานกลางและดี มีความประพฤติค่อนข้างดี มีบางคนเกรหรือติดเกมคอมพิวเตอร์อยู่บ้าง 3) กลุ่มที่อาจจะมาจากทั้ง 2 กลุ่มข้างต้น แต่เริ่มมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับเพื่อนต่างเพศแล้ว ความเอาใจใส่การเรียนอาจมีน้อยลงบ้าง ในการดำเนินงานครั้งนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ต่างก็ให้กำลังใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีกับผู้วิจัย

4.2.2 กิจกรรมที่ดำเนินการตามกระบวนการไตรสิกขา

ในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในครั้งนี้ กิจกรรมทุกกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการตามกระบวนการไตรสิกขา คือ 1) การรักษาศีล (ศีล 5) = สะอาด 2) สมาธิ (ใช้การเจริญสมาธิและสมาธิตามหลักอิทธิบาทเป็นหลัก) = สงบ และ 3) การพัฒนาปัญญา = สว่าง (การพัฒนาปัญญาด้วยเกมกิจกรรมต่างๆ เช่น การระดมสมอง การตั้งเป้าหมาย การรายงานตนเองเป็นลายลักษณ์อักษรและวาดรูปภาพ เป็นต้น) ผู้วิจัยเห็น

ว่าการที่ผู้เรียนจะพัฒนาได้จะต้องเริ่มจากความสะอาดด้วยศีล สงบด้วยการเจริญสติและสมาธิ และเมื่อมีความสะอาดและสงบแล้วจะเกิดปัญญา ผู้วิจัยก็ได้ทำกิจกรรมมาเพื่อช่วยในการพัฒนาปัญญาด้วย อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยในที่นี้ผู้วิจัยเน้นการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ผู้วิจัยจะขอกล่าวพร้อมทั้งยกตัวอย่างผู้เรียนช่วงชั้นละ 6 คน ชาย 3 คน และหญิง 3 คน ของทั้ง 2 โรงเรียนดังต่อไปนี้

1) การรักษาศีลและกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมนี้มุ่งให้ผู้เรียนทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ช่วงชั้นได้เรียนรู้ในเชิงประจักษ์ถึงการรักษาศีล และมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การรักษาวินัย ซึ่งแทรกอยู่ในเกือบทุกกิจกรรม การรักษาศีล การเจริญสมาธิตามหลักอิทธิบาท ด้วยการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ต่างก็ต้องมีวินัยเป็นองค์ประกอบสำคัญ ในที่นี้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องในหัวข้อนี้คือ การมีวินัยในการจัดทำสมุดบันทึกความดี ผู้วิจัยขอรายงานแต่ละโรงเรียนดังนี้ :

1.1) ผลการรักษาศีล 5

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ผู้วิจัยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนในเรื่องศีล 5 หรือศีลสำหรับประชาชน ผู้เรียนส่วนมากทั้ง 2 ช่วงชั้น สามารถบอกข้อปฏิบัติของศีล 5 ได้ครบทุกข้อ แต่มีบางคนที่สับสนระหว่างหัวข้อของศีลอยู่บ้าง ผู้วิจัยได้ชี้แจงอธิบายเพิ่มเติมดังรายละเอียดของศีลแต่ละข้อด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และชี้แจงเพิ่มเติมในศีลข้อที่ 4 ว่าไม่ได้เฉพาะเจาะจงเพียงการพูดปด (โกหก) เท่านั้น แต่รวมถึงการพูดจาหยาบคาย ส่อเสียด เพื่อเจ้อด้วย และเน้นให้เห็นว่าเจตนาและความพยายามในการกระทำเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) ผู้เรียนส่วนมากประมาณ ร้อยละ 60 สามารถรักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ และผู้เรียนทั้งหมด (ร้อยละ 100) สามารถรักษาศีลได้ครบ 3 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 1 และข้อที่ 4 เพราะส่วนมากเผลอตบุง บี้มด แมลงสาบ และยังพูดหยาบคาย เพื่อเจ้อ ส่อเสียดอยู่บ้างบางส่วน แต่เกือบ ร้อยละ 100 ไม่พูดปดแล้ว ผู้วิจัยขอนำเสนอ 6 คนนี้

คนที่ 1: รักษาศีลได้ 4 ข้อ ไม่ได้ 1 ข้อ คือข้อ 4

รักษาศีลได้ 4 ข้อ รู้สึกดี ข้อที่รักษาไม่ได้ 1 ข้อ เพราะชอบด่าว่าเพื่อน รู้สึกอึดอัดถ้าไม่ได้พูด แต่จะพยายามต่อ

คนที่ 2: รักษาศีลได้ 3 ข้อ ไม่ได้ 2 ข้อ คือข้อ 1 และข้อ 4

ศีลที่รักษาได้ 3 ข้อ รักษาไม่ได้ 2 ข้อ คือ 1) ห้ามฆ่าสัตว์ ที่รักษาไม่ได้เพราะมันมากัดเรา เผลอตบ วิถีที่จะต้องแก้ไข บัดมันออกไป ไม่ให้มากัดเราได้ 2) ห้ามไปด่าว่าผู้อื่น รักษาไม่ได้ เพราะเพื่อนมาแย่งลูกบอลที่เราเล่น วิถีที่จะต้องแก้ไข แบ่งๆ กันเล่น ไม่ต้องหวง ถ้าเราหวง จะไม่มีเพื่อนมาเล่นด้วย

คนที่ 3: รักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ

ผมรักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ ดีใจมากๆ ครับ

คนที่ 4: รักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ

ผมรักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ สบายใจและภูมิใจ

คนที่ 5: รักษาศิลป์ได้ครบ 5 ข้อ

หนูรักษาทั้ง 5 ข้อ และถึงแม้เวลาไม่มาเรียนแล้ว หนูตั้งใจหนูจะทำศิลป์ทุกวัน

คนที่ 6: รักษาศิลป์ได้ครบ 5 ข้อ

หนูรักษาศิลป์ได้หมดเลยคะ แต่หนูเห็นคนกำลังจะฆ่ามดตัวเล็ก หนูก็เลยไปห้ามคะ แต่เขาไม่ยอมเชื่อหนู แต่เขารู้แล้วว่า การฆ่าสัตว์มันผิด แล้วเขาก็เชื่อหนูแล้วคะตอนนี้

หนูมีความสุขมาก แมหนูไม่ได้เจอครูอีก แต่หนูจะทำให้ดีกว่านี้คะ รักครูทุกท่านนะคะ

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-ป.6)

ผู้เรียนส่วนมากกว่าร้อยละ 50 สามารถรักษาศิลป์ได้ครบ 5 ข้อ และผู้เรียนทั้งหมด (ร้อยละ 100) สามารถรักษาศิลป์ได้ครบ 3 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 1 และข้อที่ 4 แต่ความพยายามในการรักษาศิลป์น้อยกว่าผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ผู้วิจัยขอแนะนำ 6 คนดังนี้

คนที่ 1: รักษาศิลป์ได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 4

หนูรักษาศิลป์ข้อ 4 ไม่ได้ เพราะหนูพูดหยาบคาย ต่อไปหนูจะตั้งใจให้มากกว่านี้ หนูจะพยายามไม่พูดคำหยาบคะ

คนที่ 2: รักษาศิลป์ได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 1

ศิลป์ที่รักษาไม่ได้ คือ ไม่ฆ่าสัตว์หรือรังแกสัตว์ เพราะฆ่ายุ่ง มด ต่อไปฉันจะพยายามไม่ทำอีก

คนที่ 3: รักษาศิลป์ได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 1

ศิลป์ที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อไม่รังแกสัตว์/เพื่อน เพราะผมชอบแกล้งเพื่อนทุกวัน ตั้งแต่นี้ไปผมจะพยายามตั้งใจ ไม่แกล้งเพื่อน เพราะมันผิดศิลป์

คนที่ 4: รักษาศิลป์ได้ครบ 5 ข้อ

ที่หนูรักษาศิลป์ได้ เพราะหนูตั้งใจและภูมิใจมากที่รักษาศิลป์ได้

คนที่ 5: รักษาศิลป์ได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 1

ผมรักษาศิลป์ไม่ได้ 1 ข้อ คือ ข้อที่ 1 เพราะผมแกล้งเพื่อนทุกวัน แต่จะไปผมตั้งใจว่าจะไม่แกล้งเพื่อนแล้ว เพราะผิดศิลป์

คนที่ 6: รักษาศิลป์ได้ครบ 5 ข้อ

หนูรักษาได้ครบ ดีใจและภูมิใจมาก ไม่รู้สึกอึดอัดเลย

โรงเรียนวัดลำโพ

ผู้วิจัยดำเนินการเช่นเดียวกับโรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ผู้เรียนส่วนมากกว่าร้อยละ 80 สามารถรักษาศิลป์ได้ครบ 5 ข้อ และผู้เรียนอีกร้อยละ 20 สามารถรักษาศิลป์ได้ครบ 4 ข้อ ที่รักษาไม่ได้มีข้อเดียว คือ ข้อที่ 4 เพราะบางคนยังพูดส่อเสียด หยาบคาย เพ้อเจ้ออยู่บ้าง แต่เกือบร้อยละ 100 ไม่พูดปด ผู้วิจัยขอแนะนำ 6 คนนี้:-

คนที่ 1: รักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ

หนูรักษาศีลได้ 5 ข้อ หนูดีใจมาก ที่หนูรักษาศีลได้ครบ 5 ข้อค่ะ

คนที่ 2: รักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ

หนูรักษาศีลได้ 5 ข้อ เพราะไม่ได้ฆ่าสัตว์แล้ว

คนที่ 3: รักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ

หนูรักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ หนูทำได้ครบ หนูจะพยายามทำต่อไปอีก

คนที่ 4: รักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ

ผมรักษาศีลได้ครบ 5 ข้อครับ

คนที่ 5: รักษาศีลได้ครบ 5 ข้อ

หนูทำได้ หนูภูมิใจมาก ๆ ที่รักษาศีลได้ครบ

คนที่ 6: รักษาศีลได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อ 1

ผมรักษาศีลได้ 4 ข้อ ผมเผลอฆ่ามด ผมจะไม่ทำอีก

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5)

ผู้เรียนส่วนมากกว่าร้อยละ 90 สามารถรักษาศีลได้ครบ 4 ข้อ ส่วนมากถ้าไม่ผิดศีลข้อ 1 ก็ผิดศีลข้อ 4 ไม่มีผู้เรียนในช่วงชั้นนี้ที่สามารถรักษาศีลได้ครบ 5 ข้อเลย ผู้วิจัยขอนำเสนอ 6 คนดังนี้ :-

คนที่ 1: รักษาศีลได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 1

หนูรักษาศีลได้ 4 ข้อ ไม่ได้ 1 ข้อ เพราะหนูพูดคำหยาบ

คนที่ 2: รักษาศีลได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 4

ทำได้ 4 ข้อ ข้อ 4 ยังทำไม่ได้ เพราะเพื่อนชอบแกล้ง

คนที่ 3: รักษาศีลได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 1

ผมรักษาได้ 4 ข้อ ผมเผลอไปตบยุง

คนที่ 4: รักษาศีลได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 4

ที่หนูรักษาศีลได้ 4 ข้อ หนูจะพยายามไม่พูดคำหยาบ

คนที่ 5: รักษาศีลได้ 4 ข้อ ข้อที่รักษาไม่ได้ คือ ข้อที่ 4

หนูรักษาศีลได้ 4 ข้อ เพราะหนูเผลอพูดคำหยาบ ไม่ได้ตั้งใจ จะพยายามไม่ลืมหูลืมตาอีก

คนที่ 6: รักษาศีลได้ 3 ข้อ

หนูจะพยายามตั้งใจให้มากกว่านี้ หนูรักษาไม่ได้ 2 ข้อ คือ รังแกสัตว์และพูดคำหยาบ

1.2) การจัดทำ “สมุดบันทึกความดี”

ผู้วิจัยแจกสมุดบันทึกความดีให้ผู้เรียนทั้ง 2 ระดับ (2 โรงเรียน) คนละ 1 เล่ม เพื่อให้ผู้เรียนบันทึกความดีที่ตนเองทำในแต่ละวัน พร้อมยกตัวอย่างความดีที่ควรบันทึกไว้ เช่น การรักษาศีล 5 การช่วยงานบ้าน การช่วยเหลือเกื้อกูลบุคคลอื่น การเสียสละ การแบ่งปัน การมีสัมมาคารวะ การให้อภัย การใช้วาจาดี ฯลฯ ให้พยายามบันทึกทุกวัน อย่างน้อยสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง จากนั้นให้ผู้ปกครอง/ครู/นักการภารโรง

ลงชื่อรับรองความดีทุกครั้ง ผลปรากฏว่าทั้ง 2 ระดับชั้น ประมาณกว่าร้อยละ 70 บันทึกความดีไว้และให้ผู้ปกครองลงชื่อ บางส่วน (3-4 คน) ในแต่ละช่วงชั้นขอสมุดบันทึกความดีเพิ่มเติม เพราะเล่มเดียวเขียนไม่พอ บางส่วนจึงส่ง 2 เล่ม เมื่อระดมความคิดสอบถามความรู้สึกต่อการบันทึกความดี พบว่า ผู้เรียนส่วนมากรู้สึกดีใจที่ได้รู้ว่า ตนเองได้ทำความดีอะไรบ้างในแต่ละวัน และมีผู้รับทราบ และรับรองความดีนั้นด้วย เป็นความภาคภูมิใจและสร้างขวัญกำลังใจในการทำความดีต่อไปด้วย

ตัวอย่างสมุดบันทึกความดี

สมุดบันทึกความดี

บันทึกโดย

เด็กชาย/เด็กหญิง.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง (บัวเอี่ยมพิทยากร)

โรงเรียนวัดลำโพ

1.3) การเก็บออมเงิน

กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของทั้งของกิจกรรมการรักษาศีลและกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง และการตั้งเป้าหมายในชีวิต (เป้าหมายระยะสั้น) ด้วยการออมเงิน 3 สัปดาห์ เพื่อฝึกวินัยในการรักษาสัจจะ ฝึกความแน่วแน่ ตั้งมั่น และความประหยัด โดยผู้วิจัยให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายการออมเงิน แล้วแจกกระปุกออมสินให้ผู้เรียนทุกคน และถ้าจะจดบันทึกการออมลงในสมุดบันทึกความดีด้วยก็ได้ โดยเน้นว่าต้องตั้งเป้าหมายให้สามารถทำได้จริง และต้องพยายามทำให้ได้จริงด้วย ผู้เรียนทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ช่วงชั้นส่วนมากกว่าร้อยละ 90 สามารถออมเงินได้ตามเป้าหมาย และรู้สึกภาคภูมิใจมาก หลายคนได้เก็บเงินเป้าหมาย ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลดังนี้ (รายละเอียดในตารางที่ 19 – 22)

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ตารางที่ 19 แสดงการเก็บออมเงินของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ชื่อ	สิ่งที่ต้องการ	จำนวนเงินออมตั้งเป้าหมายไว้(บาท)	จำนวนเงินที่ออมได้จริง(บาท)	หมายเหตุ
1. เคน	กล่องดินสอ	400	3,000**	ผมรู้สึกภูมิใจและดีใจ ผมตั้งใจเก็บมานาน
2. นิ่ง	สก็อตเตอร์	400	500**	หนูดีใจมากที่ได้เก็บเป้าหมาย
3. ดาว	ให้แม่ใช้หนี้	500	500*	เหลือเงินค่าขนม
4. หยก	คอมพิวเตอร์	220	250**	หนูเอาไปซื้อตุ๊กตาทหมี
5. แนน	รถจักรยาน	300	350**	จะเอาไปซื้อจักรยาน
6. นุ่น	สก็อตเตอร์	220	220*	ดีใจมากที่ได้ทำตามเป้าหมาย
7. เปียร์	กระเป๋า	250	250*	ผมได้ซื้อกระเป๋า
8. ไลลา	รถจักรยาน	220	300**	หนูให้ยายใช้หนี้ค่ะ
9. ปี	เรือบังคับ	290	240	ผมภูมิใจมากครับ
10. สาม	เรือบังคับ	350	1,650**	ได้อั่งเปาด้วยครับ
11. นิม	สก็อตเตอร์	200	147	เอาไปซื้อสี
12. อุ่น	โต๊ะเขียนหนังสือ	250	250*	ซื้อเรียบร้อยแล้วค่ะ
13. พิวส์	รถจักรยาน	1,000	1,021**	ผมตั้งใจเก็บ เก็บได้จริง ผมภูมิใจมาก
14. สตางค์	โต๊ะเขียนหนังสือ	300	300*	ซื้อโต๊ะหนังสือราคา 250 บาท
15. บอล	กระเป๋า	400	500**	ผมเอาไปฝากธนาคารแทน
16. วิว	เกม	100	230**	หนูดีใจมากที่เก็บเงินได้เกิน
17. น้ำ	รถบังคับ	300	300*	ฝากธนาคารไว้ก่อน แล้วจะไปซื้อรถบังคับ
18. อาร์ต	เรือบังคับ	300	-	ไม่มารายงาน
19. สัม	สก็อตเตอร์	200	-	ไม่มารายงาน
20. คิว	ฝากธนาคาร	400	450**	ผมภูมิใจมากที่เก็บได้เกิน
21. ปอย	ฝากธนาคาร	600	1,600**	พ่อ-แม่ช่วยเก็บค่ะ
22. เส็ง	รถจักรยาน	300	200	จะเอาไปซื้อสัตว์เลี้ยง
23. กอล์ฟ	ฝากธนาคาร	500	500*	ผมจะเอาไปฝากธนาคาร

ตารางที่ 20 แสดงการเก็บออมเงินของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-ป.6)

ชื่อ	สิ่งที่ต้องการ	จำนวนเงินออม ตั้งเป้าหมายไว้(บาท)	จำนวนเงินที่ออม ได้จริง(บาท)	หมายเหตุ
1. กาน	หนังสือการ์ตูน	200	563**	ทำงานเก็บเงิน
2. คิว	รถกระป๋อง	300	565**	รู้สึกดีใจที่เก็บได้เกินเป้าหมาย
3. โอม	สีไม้	300	200	ไม่ครบ แต่จะพยายามต่อไป
4. แม็ก	รถกระป๋อง	300	300*	ผมดีใจที่เก็บได้ จะกลับไปหยอดเงินต่อ
5. สนั่น	รถกระป๋อง	300	300*	ผมทำได้ครับ
6. นัท	รถกระป๋อง	300	300*	ผมจะเก็บเงินตลอดไป
7. แพรว	หนังสือตีว ม.1	300	365**	ซื้อหนังสือตีว ม.1
8. แนน	สีมาสเตอร์อาท	200	220*	ซื้อสก็ูตเตอร์ ที่เหลือแม่ให้
9. เทียน	นาฬิกาข้อมือ	200	200*	ดีใจที่เก็บเงินที่ตั้งเป้าหมายได้ และทำได้
10. ต่าย	กระเป๋าสะพาย	200	200*	ได้ครบค่ะ
11. เนะ	เครื่องเขียน	200	-	ไม่มารายงาน
12. ฝุ่น	ไดอารี่	200	200*	จะเก็บไว้ซื้ออุปกรณ์การเรียน
13. มินนี่	ดินสอ	100	100*	เอาไปซื้อดินสอ เครื่องเขียน
14. เปเล่	หนังสือการ์ตูน	200	-	ไม่มารายงาน
15. อั้น	รองเท้า	200	-	ไม่มารายงาน
16. ไอร์	รองเท้านักเรียน	300	-	ไม่มารายงาน
17. สพาย	หนังสือการ์ตูน	225	200	จะเก็บต่ออีก 25 บาท
18. มาลี	รองเท้านักเรียน	300	275	ผมจะเก็บต่อ 25 บาทให้ครบ
19. อร	รองเท้าผ้าใบ	300	350**	กำลังจะไปซื้อรองเท้าผ้าใบ
20. หญิง	สีไม้	250	225	ถึงจะเก็บได้ไม่ถึงก็ภูมิใจ เพราะหามาได้เอง
21. โซ	สีไม้	150	100	เอาเงินไปใช้จ่ายอื่นๆ ในบ้าน ไม่ค่อยมีเก็บ
22. เอิร์น	เครื่องเขียน	250	250*	เก็บเงินที่ได้ 50 บาท ทุกสัปดาห์
23. ฟ้า	สีมาสเตอร์อาท	200	890**	จากอาจารย์จิมให้ และเงินค่าขนมที่เหลือ
24. โก้	รองเท้า	300	-	ไม่มารายงาน
25. กุกโก้	สีชอล์ก	200	248**	เก็บเงินค่าขนม และช่วยงานคนอื่น

หมายเหตุ ** เก็บออมเงินได้เกินเป้าหมาย

* เก็บออมเงินได้ตามเป้าหมาย

โรงเรียนวัดลำโพ

ตารางที่ 21 แสดงการเก็บออมเงินของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ชื่อ	สิ่งที่ต้องการ	จำนวนเงินออม ตั้งเป้าหมายไว้(บาท)	จำนวนเงินที่ออมได้ จริง(บาท)	หมายเหตุ
1. ชี	กระรอก	200	51	จะเก็บเงินต่อ
2. นิวิ	จักรยาน	2,200	250	จะซื้อเกมส์
3. ปุ้ย	รถบังคับ	500	2,606**	จะเอาไปซื้อรถบังคับ เหลือฝากแม่
4. ก๊อต	ลูกฟุตบอล	250	499**	ผมเปลี่ยนใจจะเอาไปซื้อสมุดที่เหลือจะให้พ่อ
5. น้ำพอง	กระต่าย	100	123**	จะเอาไปซื้อกระต่าย
6. เจอาร์	รถบังคับ	100	400**	ผมกินขนมไป 5 บาท ผมจะซื้อรถบังคับ
7. บอล	กระต่าย	100	60	จะเก็บต่อเพื่อไปซื้อกระต่าย
8. มะฮ์ดี	หนังสือ	100	30	เอาไปซื้อหนังสือแล้ว
9. กวาง	ไม้แบดมินตัน	200	27	หนูเอาไปให้แม่ใช้ทั้งหมด
10. ใบเตย	หนูแฮมสเตอร์ 2 ตัว	100	265**	เอาไปฝากธนาคาร 200 เหลือ 65 ไว้ซื้อโยโย่
11. นิวิ	สมุดสวยๆ	300	110	เปลี่ยนใจซื้อกล่องดินสอแทน
12. เนย	ตุ๊กตาบลาบ	1,000	3,333**	จะเอาไปซื้อตุ๊กตาบลาบ พ่อให้รางวัลที่ช่วย งานบ้านด้วยคะ
13. เต้	รถบังคับ	500	200	จะเก็บต่อไปเอาไว้ซื้อรถบังคับ
14. จิว	กระปุกออมสิน	100	1,000**	จะเอามาซื้อรถแข่ง ที่เหลือจะฝากแม่
15. เนส	หนังสือ	100	150**	หนูจะซื้อหนังสือศัพท์ไทย-อังกฤษ
16. ดริม	กระเป๋าสีเงิน	199	200**	จะเอาไปซื้อกระเป๋า
17. โน้ต	รถบังคับ	300	499**	ผมจะไปซื้อไดโนเสาร์
18. น้ำ	กระต่าย	200	60	หนูจะซื้อกระต่าย
19. ตาน้อย	โทรศัพท์	1,900	1,200	หนูเปลี่ยนใจจะไปซื้อแมวแทน
20. นุ่น	หนังสือการ์ตูน	100	1,000**	เปลี่ยนใจจะไปซื้อตุ๊กตาบาร์บี้ พ่อให้รางวัลที่ เก็บเงิน
21. ดล	เกม	85	1,211	ผมจะไปซื้อรถบังคับ พ่อ-แม่ให้
22. คิว	รถบังคับ	300	500**	จะไปซื้อรถบังคับ
23. กำป็น	เครื่องบินบังคับ	500	2,000**	จะเอาไปซื้อเกม
24. พุ	กระต่าย	200	600**	ผมจะเอาไปซื้อรถบังคับ
25. ฟลุค	เรือบังคับ	500	210	ผมจะเก็บต่อไปซื้อรถบังคับ

หมายเหตุ : ** เก็บออมเงินได้เกินเป้าหมาย

* เก็บออมเงินได้ตามเป้าหมาย

ตารางที่ 22 แสดงการเก็บออมเงินของผู้เรียนที่ 2 (ป.5)

ชื่อ	สิ่งที่ต้องการ	จำนวนเงินออม ตั้งเป้าหมายไว้(บาท)	จำนวนเงินที่ออมได้ จริง(บาท)	หมายเหตุ
1. ยายยี	หนังสือการ์ตูน	300	325**	เอาไปฝากธนาคารไว้ 300 บาท เหลือ 25 บาท
2. โต้ด	ของขวัญให้ตา	1,000	150	ตอนแรกเก็บได้ 520 บาท นำไปซื้อของจำเป็น เหลือ 150 บาท
3. จุ้ย	ฝากธนาคาร	400	200	จะไปซื้อแผ่นซีดีแทน
4. เพชร	ฝากธนาคารและซื้อ กล่องสี	600	540	ผมจะตั้งใจเก็บต่อไป
5. หนึ่ง	ฝากธนาคาร	300	800**	ผมตั้งใจให้ครบ 1,000 บาท แล้วเอาไปฝาก ธนาคาร
6. มายด์	ให้แม่	300	562**	แม่ให้นำไปฝากธนาคาร
7. นัท	เพื่อฝากธนาคาร	600	481	จะไปซื้อหนังสือวิทยาศาสตร์
8. ปอ	เพื่อฝากธนาคาร	450	190	จะไปฝากธนาคาร
9. ไข่ดาว	ซื้อหนังสือ ซีดี	300	105	ซื้อซีดีเกมและเพลง
10. ต้น	หนังสือและเกม	600	500	จะไปซื้อธรรมาถรณ์ ต้องเก็บต่อ
11. ต้า	กระปุกออมสิน	50	40	จะเก็บต่อไป
12. ริ่ง	ฝากธนาคาร	300		-ไม่มารายงาน
13. หลิน	ฝากธนาคาร/ให้แม่	400	400*	จะเอาไปซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่
14. แพท	เก็บเงินให้แม่เป็น ค่าใช้จ่าย	500	150	ตั้งใจเก็บเงินไว้ให้แม่เป็นค่าใช้จ่าย จะทำต่อไป
15. แดงโม	เก็บเงินให้แม่	300	300*	ให้แม่ไปใช้จ่ายหมดแล้ว
16. ตูเซฟ	ซื้อหนังสือ	300	570**	ตั้งใจเก็บไปเรื่อยๆ
17. ออย	ซื้อหนังสือ	300	220	หนูจะไปซื้อหนังสือ
18. ป๊อป	อุปกรณ์การเรียน	350	400**	หนูจะไปซื้ออุปกรณ์การเรียน
19. แวน	ลูกหมา	150	180**	ตอนแรกเก็บได้ 250 บาท เอาไปซื้อกระต่าย แล้ว เหลือ 180 บาท
20. หนูน	ฝากธนาคาร	2,000	1,600	ฝากธนาคาร
21. เพย	ฝากธนาคาร	1,000	600	ฝากธนาคาร
22. ไอซ์	ให้แม่	300	100	จะเอาไปซื้อสี
23. ตี	เก็บไว้ให้แม่	300	500**	ตั้งใจให้แม่
24. ซอล	ซื้อของให้คุณแม่	200	250**	ซื้อของให้คุณแม่
25. ชิม	ซื้อของให้คุณแม่/พ่อ	400	500**	ซื้อของให้คุณแม่/คุณพ่อ

หมายเหตุ ** เก็บออมเงินได้เกินเป้าหมาย

* เก็บออมเงินได้ตามเป้าหมาย

2) ผลการเจริญสติและสมาธิ

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำการเจริญสติและสมาธิหลายๆ แบบมาเป็นกิจกรรมนี้ให้ผู้เรียนทำ เพื่อแสดงให้เห็นว่าการเจริญสติและสมาธิไม่ได้มีเพียงการหลับตานั่งแบบสมณะเท่านั้น จึงขอนำเสนอ ดังนี้

2.1) การเจริญสมาธิตามหลักอิทธิบาท

ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องทำอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน อย่างน้อยคนละ 2 กิจกรรม ซึ่งมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ผู้เรียนจะทำอย่างมีอิทธิบาท 4 กล่าวคือ ทำอย่างตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่และใช้สติปัญญาไตร่ตรองในการทำ และผู้วิจัยให้เกียรติผู้เรียนและเชื่อทุกอย่างที่ผู้เรียนรายงาน ทำได้ดีหรือไม่ ไม่เป็นไร แต่ขอให้ตั้งใจทำแต่ความจริงเท่านั้น แล้วให้ผู้เรียนรายงานทั้งด้วยวาจา และลายลักษณ์อักษร รวมทั้งให้วาดภาพประกอบด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเพลิดเพลินและเกิดความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยขอสรุปทั้ง 2 โรงเรียน ๆ ละ 2 ช่วงชั้น ๆ ละ 6 คน ดังนี้ :-

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ผู้เรียนส่วนมากเลือกกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ล้างจาน กรอกน้ำ เลี้ยงน้อง ช่วยขายของ ปลูกต้นไม้ รดน้ำต้นไม้ หุงข้าว ทำกับข้าว อ่านหนังสือ เป็นต้น และส่วนมากสามารถทำได้ค่อนข้างดี สัปดาห์แรกๆ ก็มีผลลัพท์ไปตามความเคยชินบ้าง แต่หลังจากนั้นก็กลับมาตั้งใจทำ ผู้วิจัยขอเสนอ 6 คนดังนี้

คนที่ 1 กิจกรรมที่เลือก: รดน้ำต้นไม้ กวาดบ้าน และล้างจาน

งานที่หนูตั้งใจทำ หนูตั้งใจรดน้ำต้นไม้มาก และเห็นผลก็คือ ต้นไม้ก็โตเร็วมาก งานที่ทำแล้วไม่สะอาด คือกวาดบ้าน หนูตั้งใจแต่กวาดเท่าไรก็ไม่สะอาด งานที่ทำแล้วรู้สึกดี คือ ล้างจาน หนูล้างจานได้สะอาดมากขึ้น เพิ่งรู้ว่าการล้างจานมันทำให้สนุกมาก ถึงแม้ว่าจะไม่มีคนชมคะ

คนที่ 2 กิจกรรมที่เลือก: กวาดบ้าน ถูพื้น ล้างจาน จัดของ และรดน้ำต้นไม้

กวาดบ้าน แม่ชมว่าเก่ง

ถูพื้น พ่อชมว่าเก่งมากๆ

ล้างจาน ยายชมว่าดี

จัดของ ป้าชมว่าก็ดี

และรดน้ำต้นไม้ ลุงบอกว่า ทำไปเรื่อยๆ นะ

คนที่ 3 กิจกรรมที่เลือก: รดน้ำต้นไม้ กวาดบ้าน ทำกับข้าว หุงข้าว จัดของ ถูบ้าน และล้างรถ

รดน้ำต้นไม้ แม่ชมว่าดีมาก

กวาดบ้าน พ่อชมว่าเก่งมาก

ทำกับข้าว น้าชมว่าเป็นเด็กดีทำต่อไปนะ

หุงข้าว ยายบอกว่า ชอบคุณมาก

จัดของ ป้าชมว่าดี

ภูบ้าน ญาติบอกว่าพอใช้ได้

ล้างรถ เพื่อนบ้านชมว่าเยี่ยมมาก

คนที่ 4 กิจกรรมที่เลือก: ซักผ้า หุงข้าว กวาดบ้าน ภูบ้าน รดน้ำต้นไม้ และซักถุงเท้า
หนูซักผ้าได้สะอาด หุงข้าวดีขึ้น กวาดบ้านได้สะอาดมากๆ ทุกคนชม แต่ที่เหลือไม่มี

ใครชม หนูก็ภูมิใจที่ทำดี

คนที่ 5 กิจกรรมที่เลือก: ล้างจาน ภูบ้าน และรดน้ำต้นไม้

หนูทำงานที่เลือกไว้ทุกวัน ยายบอกว่าดีมาก

คนที่ 6 กิจกรรมที่เลือก : ทำกับข้าว และรดน้ำผัก

ทำไปชิมไปว่าอร่อยหรือยัง ยายชมว่าน่ากินมาก

รดน้ำผักผักเติบโตดี เอามาทำอาหาร

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-ป.6)

ผู้เรียนส่วนมากเลือกกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น กวาดบ้าน ภูบ้าน ล้างจาน หุงข้าว เก็บที่นอน เช็ดรถ เช็ดกระจก ทิ้งขยะ เป็นต้น ส่วนมากทุกคนทำประจำเกือบทุกวันอยู่แล้ว ทำให้เกือบทุกคนบอกว่า ทำทุกวันก็จริงแต่ทำอย่างตั้งใจมากขึ้น ผู้วิจัยขอแนะนำ 6 คน ดังนี้

คนที่ 1 กิจกรรมที่เลือก: กวาดบ้าน ภูบ้าน เลี้ยงน้องให้ป่า ล้างจาน หุงข้าว และทิ้งขยะ

กิจกรรม 5 อย่างที่แม่ชมอยู่ตลอดเวลา คือ กวาดบ้าน ภูบ้าน เลี้ยงน้อง หุงข้าว และล้างจาน หนูรู้สึกภูมิใจมาก และหนูจะทำต่อไปค่ะ ที่แม่ไม่เคยชมเลยคือทิ้งขยะ หนูรู้สึกเสียใจ แต่หนูก็ตั้งใจทำต่อไป

คนที่ 2 กิจกรรมที่เลือก: กวาดบ้าน ภูพื้น เก็บที่นอน ล้างจาน และเลี้ยงน้อง

กิจกรรมที่มีคนชม คือ กวาดบ้าน แม่ชมว่ากวาดได้สะอาดขึ้นมาก แต่กิจกรรมอื่นๆ ไม่มีคนชม ถึงจะไม่มีคนชม แต่ฉันจะทำอย่างนี้ไปเรื่อยๆ

คนที่ 3 กิจกรรมที่เลือก: กวาดบ้าน ภูบ้าน เช็ดรถ เช็ดกระจก และล้างจาน

ผมภูมิใจที่มีคนชมว่าทำงานบ้านสะอาด และคนในบ้านชมว่าผมทำงานบ้านดีขึ้นกว่าเดิมเรื่อยๆ

คนที่ 4 กิจกรรมที่เลือก: ดูน้อง ทำกับข้าว หุงข้าว กวาดบ้าน ซักผ้า และล้างจาน

กิจวัตรประจำวันที่ทำไม่ได้ไม่ตี ไม่มีเลย เพราะหนูตั้งใจทำที่สุดทุกงาน และหนูรู้สึกภูมิใจที่ได้ตั้งใจทำอย่างดีที่สุด

คนที่ 5 กิจกรรมที่เลือก: หุงข้าว ล้างจาน เก็บที่นอน กวาดบ้าน ภูบ้าน และ

ทำกับข้าว

ผมทำกิจวัตรประจำวันทุกวันเลยครับ แม่ชมผมว่า ผมทำทุกอย่างได้ดี ในสัปดาห์แรกๆ และต่อมา คุณพ่อกับคุณแม่ชมผมว่าทำได้ดีขึ้นกว่าเดิมอีกมาก

ทำกับข้าว

คนที่ 6 กิจกรรมที่เลือก: หุงข้าว ล้างจาน เก็บที่นอน กวาดบ้าน ถูบ้าน และ

ผมทำงานได้รับคำชมเกือบทั้งหมด ยกเว้น ทำกับข้าว แม่-พ่อบอกว่า ยังทำไม่ได้ไม่อร่อยครับ

โรงเรียนวัดลำโพ

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

คนที่ 1 กิจกรรมที่เลือก: หุงข้าว ถูบ้าน และกวาดบ้าน

หุงข้าว แม่ชมว่าอร่อย

ถูบ้าน แม่ชมว่าสะอาด

กวาดบ้าน แม่ชมว่าสะอาด

ถึงผมจะจากอาจารย์ไป แต่ผมสัญญาว่าจะทำตัวดีต่อไปครับ

คนที่ 2 กิจกรรมที่เลือก : กวาดบ้าน ถูพื้น และรดน้ำต้นไม้

กวาดบ้าน แม่ชมว่าสะอาดมาก

ถูพื้น แม่ชมว่าสะอาดมาก

รดน้ำต้นไม้ แม่ว่าต้นไม้โตเร็วขึ้น

คนที่ 3 กิจกรรมที่เลือก : กวาดบ้าน ถูบ้าน และทิ้งขยะ

กวาดบ้าน แม่ชมว่ากวาดบ้านสะอาด

ถูบ้าน พ่อชมว่าตั้งใจ ดูสะอาดดี

ทิ้งขยะ แม่ชมว่า ตอนนี้ทิ้งขยะทุกวันไม่เหม็น

คนที่ 4 กิจกรรมที่เลือก: กวาดบ้าน ถูบ้าน และดูแลต้นไม้

แม่บอกหนูว่าดี กวาดบ้านเก่งมากจ๊ะ

แม่บอกว่า หนูถูบ้านก็เก่งด้วย และ

แม่บอกว่า หนูดูแลต้นไม้ได้ดีมากจ๊ะ

คนที่ 5 กิจกรรมที่เลือก : ถูบ้าน กวาดบ้าน หุงข้าว

ถูบ้าน แม่ชมว่าดี

กวาดบ้าน พ่อชมว่าดีมาก

หุงข้าว แม่ชมว่าดีเยี่ยมไปเลยเจอาร์

คนที่ 6 กิจกรรมที่เลือก : เช็ดกระจก กวาดบ้าน ล้างจาน

หนูเช็ดกระจก แม่ชมหนูเลยคะ

หนูกวาดบ้านจนสะอาด พ่อให้รางวัลด้วยคะ

หนูล้างจานจนแม่ชมใหญ่เลยคะ

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-ป.6)

คนที่ 1 กิจกรรมที่เลือก: ช่วยแม่ขายของ พับผ้า ซักถุงเท้า

ฉันตั้งใจช่วยแม่ทำงานอย่างเต็มที่ ชายของ พับผ้า ซักถุงเท้า แม่ชมว่าดีมากลูก มีความตั้งใจมากขึ้น

คนที่ 2 กิจกรรมที่เลือก: รดน้ำต้นไม้ กวาดบ้าน ล้างจาน

หนูรดน้ำต้นไม้ตั้งใจ แม่ชมว่าต้นไม้ที่หนูปลูกสวยมาก

หนูกวาดบ้านอย่างตั้งใจมาก แม่ชมว่าหนูกวาดบ้านสะอาดมาก

หนูล้างจานได้สะอาดมาก และแม่บอกหนูว่า ถ้าเราตั้งใจที่จะทำมันก็จะสำเร็จ

คนที่ 3 กิจกรรมที่เลือก: ล้างจาน กวาดบ้าน ถูบ้าน

ในสัปดาห์แรกๆ ตั้งใจทำงาน แต่ไม่มีใครชม แต่ก็รู้สึกภูมิใจและทำต่อไป แม่จึงชม

ล้างจาน แม่บอกว่าดีเยี่ยม

กวาดบ้าน แม่บอกว่าดีมาก

ถูบ้าน แม่บอกว่าดีขึ้น

คนที่ 4 กิจกรรมที่เลือก: หุงข้าว ทำกับข้าว กรอกน้ำ

ผมทำทุกอย่างอย่างตั้งใจ และทำงานอื่น นอกจากกิจกรรมที่เลือกด้วย ถึงแม้จะไม่มีใครชม แต่ผมก็จะตั้งใจทำต่อไป

คนที่ 5 กิจกรรมที่เลือก: เช็ดฝุ่นที่กระจก ถูพื้น ล้างจาน

เช็ดฝุ่นที่กระจก หนูทำทุกครั้งเมื่อมีฝุ่น

ถูพื้น ทำตามแม่บอก บางครั้งแม่ก็ทำเอง

ล้างจาน ทำเป็นเวร แบ่งกับน้อง

หนูยังอยากมาเรียนอีกค่ะ

คนที่ 6 กิจกรรมที่เลือก: เปลี่ยนเสื้อผ้าเช็ดตัวให้พ่อ-แม่ สวดมนต์ เรียนพิเศษ

เปลี่ยนเสื้อผ้าเช็ดตัวให้พ่อ-แม่ แม่ชมว่าดีมาก

สวดมนต์ นั่งสมาธิ ก่อนนอน แม่ถามว่า สวดมนต์หรือยัง หนูบอกว่าสวดแล้ว แม่ชมว่าดีมาก

เรียนพิเศษ หนูเรียนคณิตศาสตร์ถึง 3 ทุ่ม แม่ชมว่าขยันขึ้นเยอะ ทำงานดีขึ้น

2.2) การเจริญสติแบบเคลื่อนไหวตามแนวหลวงพ่อเทียน จิตตสุภ (พันธ์ อินทผิว)

คำสอนของหลวงพ่อเทียน สติ หมายถึง ความระลึกได้ ไม่ใช่ระลึกชาติแล้วชาติก่อนนะ ระลึกได้เพราะการเคลื่อนไหว การนึก การคิด นี้เอง จึงว่า สติ-ความระลึกได้ สัมผัสัญญะ-ความรู้ตัว บัดนี้เราไม่ต้องพูดอย่างนั้น เพราะคนไทยไม่ได้พูด ว่า สติ “ให้รู้สึกตัว” นี้! หลวงพ่อบอกอย่างนี้ ให้รู้สึกตัว การเคลื่อนไหว กระพริบตาที่รู้ หายใจที่รู้ นี้ จิตใจมันนึกคิดก็รู้ อันนี้เรียกว่า ให้มีสติก็ได้ หรือว่า ให้รู้สึกตัวก็ได้ความรู้สึกตัวนั้น จึงมีค่ามีคุณมาก เอาเงินซื้อไม่ได้ ให้คนอื่นรู้แทนเราไม่ได้ เช่น หลวงพ่อกำมืออยู่นี้ คนอื่นมองเห็นว่า ความรู้สึก ของหลวงพ่อบนมืออย่างไร? รู้ไหม? ไม่รู้เลย แต่คนอื่นมองเห็นว่า หลวงพ่อกำมือ แต่ความรู้สึกที่มือหลวงพ่อบนมือสัมผัสกันเข้านี้ คนอื่นไม่รู้ด้วย คนอื่นทำ หลวงพ่อก็เห็น แต่หลวงพ่อบอกด้วยไม่ได้นี้แหละไปไม่กำมือเดียว คือ ให้รู้การเคลื่อนไหว

ของรูปกายภายนอก และให้รู้การเคลื่อนไหวของจิตใจ มันนึกคิดการสร้างจังหวะการเจริญสติ เจริญสมาธิ เจริญปัญญานั้น ต้องมี “วิธีการ” ที่จะนำตัวเรา ไปสู่ตัวสติ ตัวสมาธิ ตัวปัญญา ได้ การทำทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีวิธีการ จึงจะเข้าถึงจุดหมายปลายทางได้ ดังนั้นการมาที่นี่ต้องพยายาม ไม่ต้องนั่งนิ่งๆ สอนกันแนะนำกัน ให้มีวิธีทำ โดยเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ทำเป็นจังหวะวิธีทำนั้น ก็ต้องนั่ง แต่ไม่ต้องหลับตา อันนี้มีวิธีทำ นั่งพับเพียบก็ได้ นั่งขัดสมาธิก็ได้ นั่งเก้าอี้ก็ได้ นอน ก็ได้ ยืนก็ได้ ทำความรู้สึกตัว...พลิกมือขวาตะแคงขึ้น..ทำซ้ำๆ...ให้รู้สึก ไม่ใช่(พูด)ว่า “พลิกมือขวา” อันนั้นมากเกินไป เพียงแต่ทำให้รู้สึกเท่านั้นเอง พลิกมือขึ้น...ให้รู้สึก หยุดไว้ ยกมือขึ้น...ให้รู้สึก ให้มันหยุดก่อน ให้มันหยุด มันไหวไป...ให้รู้ ขึ้นครึ่งตัวนี้...ให้มันรู้ แล้วก็เอามาที่สะดือ อันนี้มีจังหวะซ้าย-ขวา เป็น 6 จังหวะ เวลาเอามือ ออกมาก็ซ้าย-ขวา รวมกันเข้ามี 8 จังหวะ อันนี้เป็นจังหวะ เป็นจังหวะ

สรุปวิธีปฏิบัติ

ถ้าทำจังหวะให้ติดต่อกันเหมือนลูกโซ่ มีความรู้สึกอยู่ทุกขณะ ยืน เดิน นั่ง นอน คู่เหยียด เคลื่อน ไหว อย่างที่พระพุทธเจ้าท่านสอนนั้น แต่เรามาทำเป็นจังหวะ พลิกมือขึ้น คว่ำมือลง ยกมือไปเอามือมา ก้ม เหยย เอียงซ้าย เอียงขวา กระพริบตา อ้าปาก หายใจเข้า หายใจออก รู้สึกอยู่ทุกขณะ จิตใจมันนึกมันคิด รู้สึกอยู่ทุกขณะอันนี้แหละ วิธีปฏิบัติ คือให้รู้ตัว ไม่ให้นั่งนิ่งๆ ไม่ให้นั่งสงบ คือให้มันรู้รับรองว่าถ้าทำจริงในระยะ 3 ปี อย่างนาน ทำให้ติดต่อกันจริงๆนะ อย่างกลาง 1 ปี อย่างเร็วที่สุดนับแต่ 1 ถึง 90 วัน อาณิสสงฆ์ไม่ต้องพูดถึงเลย ความทุกข์จะลดน้อยไปจริงๆ ทุกข์จะไม่มารบกวนเรา

การเจริญสติแบบของหลวงปู่เทียมน ช่วยให้ผู้เรียนมีสติอยู่กับปัจจุบันตลอดเวลา โดยมีลำดับการฝึก 15 ลำดับ ดังนี้ คือ

- (1) วางฝ่ามือทั้งสองข้างบนเข่าทั้งสองข้างโดยคว่ำไว้
- (2) พลิกมือขวาตัวตะแคงขึ้น ทำซ้ำๆให้รู้สึก
- (3) ยกมือขวาขึ้นมันหยุดก็ให้รู้สึก
- (4) ลดมือขวามาไว้ที่สะดือ ให้รู้สึก
- (5) พลิกมือซ้ายตะแคงขึ้น ให้รู้สึก
- (6) ยกมือซ้ายขึ้นครึ่งตัว ให้มีความรู้สึก
- (7) ลดมือซ้ายมาทับมือขวา รู้สึกตัวแล้วหยุด
- (8) เคลื่อนมือขวาขึ้นมาที่หน้าอก รู้สึกตัวแล้วหยุด
- (9) เคลื่อนมือขวาออก รู้สึกตัวแล้วหยุด
- (10) ลดมือขวาลงไว้ที่หัวเข่า รู้สึกตัวแล้วหยุด
- (11) คว่ำมือขวาลง รู้สึกตัวแล้วหยุด
- (12) เคลื่อนมือซ้ายมาที่หน้าอก รู้สึกตัวแล้วหยุด
- (13) เคลื่อนมือซ้ายออก รู้สึกตัวแล้วหยุด
- (14) ลดมือซ้ายลง รู้สึกตัวแล้วหยุด
- (15) คว่ำมือซ้ายลง รู้สึกตัวแล้วหยุด

๑. เขามือวางไว้ที่ขาทั้งสองข้าง... คำว่าไว้

๒. พลิกมือขวาตะแคงขึ้น. ทำซ้ำๆ ใต้รู้สึก

๓. ยกมือขวาขึ้นครึ่งตัว... ใต้รู้สึก... มันหยุดก็ใต้รู้สึก

๔. เขามือขวามาที่ตะแคง... ใต้รู้สึก

๘. เขามือซ้ายมาที่ตะแคง... ใต้รู้สึก

๙. เลื่อนมือขวาขึ้นหน้าอก... ใต้รู้สึก

๙. เขามือขวาออกตรงข้าง... ใต้รู้สึก

๑๐. ลดมือขาลงที่ขาขวา ตะแคงไว้... ใต้รู้สึก

๑๑. คำว่ามือขาลงที่ขาขวา... ใต้รู้สึก

๑๒. เลื่อนมือซ้ายขึ้นที่หน้าอก... ใต้มีความรู้สึก

๑๓. เขามือซ้ายออกมาตรงข้าง... ใต้มีความรู้สึก

๑๔. ลดมือซ้ายออกที่ขาซ้าย ตะแคงไว้... ใต้มีความรู้สึก

๑๕. คำว่ามือซ้ายลงที่ขาซ้าย... ใต้รู้สึก
ทำต่อไปเรื่อยๆ... ใต้รู้สึก

ทำการเคลื่อนไหวตั้งแต่เริ่มต้นอีก และทำต่อเนื่องกันไป 10-20 ครั้ง โดยให้ผู้เรียนทดลองทำ 3 ครั้ง ไปพร้อมๆ กับผู้วิจัย จากนั้นให้ทำเองอีก 10 ครั้ง และทำทุกสัปดาห์ ก่อนเริ่มกิจกรรมอื่นๆ ปรากฏว่าผู้เรียนทุกคนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ในทุกสัปดาห์ เมื่อสอบถามผู้เรียนประมาณร้อยละ 85 - 90 ได้กลับไปทำที่บ้านก่อนนอนเกือบทุกวัน นับว่ากิจกรรมนี้ได้ผลมากกับผู้เรียนทั้ง 2 ช่วงชั้น และทั้ง 2 โรงเรียน เป็นคนที่มีสติและสมาธิมากขึ้น

2.3) การเจริญสมาธิโดยใช้จินตภาพ

เป็นการเจริญสมาธิโดยให้ผู้เรียนทั้ง 2 ช่วงชั้นทั้ง 2 โรงเรียนในครั้งแรก จินตนาการโดยการนั่งหลับตาในครั้งแรกให้จินตนาการว่าตนเองกำลังไปอยู่ในที่มีอากาศสดชื่น ลมพัดเย็นสบาย แสงแดดอ่อน จะไปอยู่ที่ใดก็ได้ เช่น ท้องนา ภูเขา ทะเล ป่า ฯลฯ ไปกับคนที่เรารัก ชอบ ไปด้วยแล้วอบอุ่น สบายใจ ครั้งที่ 2 ให้ผู้เรียนจินตนาการถึงเป้าหมายที่ต้องการไปถึงทั้ง 2 ครั้ง ให้ผู้เรียนบรรยายโดยวาดภาพระบายสีประกอบความสำเร็จของตนเองในอนาคต การจินตนาการแบบครั้งแรก เป็นการช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายและสดชื่น ซึ่งผู้วิจัยได้ทำก่อนเข้าเรียนในช่วงบ่ายเกือบทุกสัปดาห์ ปรากฏว่า ผู้เรียนกว่าร้อยละ 80 ของทั้ง 2 ช่วงชั้น 2 โรงเรียน สามารถทำได้และรายงานทั้งด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษรได้เป็นอย่างดี

2.4) การเจริญสมาธิแบบสมถะ

เป็นการเจริญสมาธิเพื่อให้ผู้เรียนทั้ง 2 ช่วงชั้นมีความสงบและมีสติ โดยผู้วิจัยให้ผู้เรียนเจริญสมาธิแบบนี้ก่อนรับประทานอาหารกลางวันและก่อนกลับบ้าน เมื่อเห็นผู้เรียนคนใด นั่ง สงบ เป็นสมาธิ ก็จะเดินไปแตะเบาๆ ที่หลังของผู้เรียนให้ไปทานอาหารได้ และให้กลับบ้านได้ ถ้าผู้ใดไม่นั่งก็จะต้องไปทานอาหารหลังผู้เรียนคนอื่นๆ ผู้เรียนส่วนมากร้อยละ 80 สามารถทำได้ดี นั่ง สงบ และเป็นสมาธิ ส่วนมากก็จะได้ปล่อยไปทานข้าวเกือบพร้อมๆ กัน แต่ก็มีประมาณ 3-4 คน ของแต่ละช่วงชั้นที่จะได้ไปทานข้าวช้ากว่าผู้อื่น รวมทั้งกลับบ้านช้ากว่าผู้อื่นเสมอ

2.5) การเจริญสติและสมาธิด้วยการจำที่สนุกสนาน (เกมแนะนำตนเอง)

กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมแรก เป็นการแนะนำตนเองด้วย การฝึกให้ผู้เรียนทั้ง 2 ช่วงชั้น ได้เจริญสติและสมาธิด้วยการจำ เสริมสร้างบรรยากาศให้อบอุ่นและเป็นมิตร ทุกคนได้มีส่วนร่วม รวมทั้งจะได้ความสนุกสนานไปด้วย โดยให้ผู้เรียนทุกคน(ในแต่ละช่วงชั้น) นั่งล้อมวง โดยให้คนหนึ่งเป็นจุดเริ่มต้น โดยเริ่มจากผู้วิจัย(ให้ทุกคนใช้ชื่อเล่น) ให้บอกว่าตนเองมีเอกลักษณ์ จุดเด่น อย่างไร เช่น อาจารย์น้องเป็นคนใจดี คนต่อมา ต้องทวนเอกลักษณ์ของคนก่อนหน้าตน และพูดเอกลักษณ์ของตนเองออกมา (เวียนขวา) คนที่ 2 ต้องบอกว่าอาจารย์น้องเป็นคนดี ฉันเป็นคนชอบแบ่งปัน คนต่อมาจะพูดเพิ่มของตนเอง สิ่งที่จะค่อยๆ ยาวขึ้นเรื่อยๆ ต้องจำและพูดยาวขึ้น ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้คาดหวังว่าทุกคนจะจำของทุกคนได้ แต่ปรากฏว่าเมื่อเล่นไปจนครบรอบ ทุกคนจำของคนอื่นๆ ได้ เมื่อเล่นรอบต่อไป เริ่มต้นที่ใครก็จำได้หมด ผู้วิจัยขอเสนอผลของทั้งสองช่วงชั้นและ 2 โรงเรียนดังนี้

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

1. อาจารย์น้องเป็นคนใจดี	2. เปียร์เป็นคนขี้เล่น
3. พี่เป็นคนขี้คุย	4. เคนเป็นคนขี้เล่น
5. สามเป็นคนชอบนอน	6. ดาวเป็นคนชอบแกล้งเพื่อน
7. แนนเป็นคนชอบตีเพื่อน	8. น้ำเป็นคนขยัน
9. บอลเป็นคนชอบเกรเพื่อน	10. อุ่นเป็นคนชอบเลี้ยงสัตว์
11. นุ่นเป็นคนชอบนั่งสมาธิ	12. นิ้มเป็นคนชอบวาดภาพ
13. พิวส์เป็นคนชอบทำอาหาร	14. นิ่งเป็นคนรักสัตว์
15. ไลลาเป็นคนใจอ่อน	16. หยกเป็นคนชอบเรียนหนังสือ
17. วิวเป็นคนอยากรู้อยากเห็น	18. อาจารย์จิมเป็นคนเอื้อเฟื้อ

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-6)

1. อาจารย์น้องเป็นคนใจดี	2. กานเป็นคนชอบแบ่งปัน
3. เปเล่เป็นคนชอบแบ่งขนมเพื่อน	4. อั้นเป็นคนชอบเล่น
5. ไอซ์เป็นคนชอบอ่านหนังสือ	6. สพายเป็นคนรักเพื่อน
7. บาสเป็นคนตั้งใจเรียน	8. ต่ายเป็นคนชอบดูทีวี
9. แพรวเป็นคนร่าเริง	10. แนนเป็นคนชอบฟังเพลง
11. เทียนเป็นคนชอบความสะอาด	12. เนะเป็นคนชอบความสนุกสนาน
13. ผุ่นเป็นคนชอบเรียน	14. มินนี่เป็นคนชอบเล่นเกม
15. อาจารย์นิดเป็นคนชอบร้องเพลง	16. เอิร์นเป็นคนชอบของเก่า
17. สนั่นเป็นคนชอบธรรมชาติ	18. โอมเป็นคนขยัน
19. ดิวเป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่น	20. นัทเป็นคนชอบอ่านหนังสือการ์ตูน
21. อรเป็นคนรักเด็ก	22. โขเป็นคนชอบความเป็นไทย
23. หญิงเป็นคนรักสัตว์	24. ฟ้าเป็นคนชอบอ่านการ์ตูนขายหัวเราะ
25. แม็คเป็นคนชอบช่วยเหลือผู้อื่น	

โรงเรียนวัดลำโพ

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

1. อาจารย์น้องเป็นคนใจดี	2. จิวชอบเล่นปิงปอง
3. เนสเป็นคนน่ารัก	4. ครีมชอบเล่น
5. พองเป็นคนสวย	6. ตาน้อยชอบออมเงิน
7. ดลชอบดูการ์ตูน	8. เตยชอบเล่นเกมส์
9. คิวเป็นคนขี้เล่น	10. พุชอบเล่นนิทาน

11. ซีชอบทานไอศกรีม	12. บิวชอบขี่จักรยาน
13. ก๊อตชอบกินขนม	14. โนนชอบเล่นกีฬา
15. เจอาร์ชอบระบายสี	16. ฟลุคชอบเตะฟุตบอล
17. บอลชอบกินข้าวมันไก่	18. กำป๋นชอบดูหนัง
19. มะฮ์ดีชอบเลี้ยงสัตว์	20. เต้ชอบร้องเพลง
21. นิวชอบประดิษฐ์	22. นุ่นชอบเล่นเปียโน
23. กวางชอบเล่นแบดมินตัน	24. น้ำชอบกินข้าวไก่ทอด
25. เนยชอบอ่านนิยาย	

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5)

1. อาจารย์น้องเป็นคนใจดี	2. พี่чимเป็นคนรักสัตว์
3. หนึ่งชอบเตะบอล	4. ป๊อปชอบเล่นแชร์บอล
5. โดดเป็นคนตลก	6. ต้นชอบเล่นเกมส์
7. ริงชอบเล่นน้ำ	8. ขนุนชอบดูการ์ตูน
9. เพชรชอบตีแบด	10. แพทชอบปั่นจักรยาน
11. หลินชอบวาดรูป	12. ไช่ดาวชอบงอแง
13. พัทชอบอ่านหนังสือ	14. ไอซ์ชอบเตะตะกร้อ
15. ปอชอบเล่นวอลเลย์บอล	16. ตู๋เซฟชอบทำอาหาร
17. ออยชอบว่ายน้ำ	18. วันพรชัยชอบวิ่งเล่น
19. เต้ชอบดูโทรทัศน์	20. แดงโมชอบเลี้ยงเด็ก
21. มายด์ชอบระบายสี	22. เนยชอบกินไอศกรีม
23. หยชอบแกล้งเนย	

โดยสรุปการเจริญ สติและสมาธิทั้ง 5 แบบนั้น ร่วมกันส่งเสริมให้ผู้เรียนทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ช่วงชั้นกว่าร้อยละ 80 มีลักษณะภายนอกที่ดูสงบ และมีอาการสรวมมากขึ้น รวมทั้งมีสติ สงบนิ่ง เมื่อทำกิจกรรมอื่นๆ และสามารถทำกิจกรรมหลายอย่างได้ดีขึ้น

2.6) ฝึกการเจริญสมาธิโดยเน้นการฟังอย่างมีสติ (เกมวาดตามคำสั่ง)

เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนเจริญสติด้วยการฟังอย่างตั้งใจ จดจ่อและคิดตามสิ่งที่ได้ยิน รู้จักการรอคอย เห็นใจและให้โอกาสผู้อื่น เคารพกติกา ซื่อสัตย์ เพราะทุกคนต้องทำงานพร้อมๆกันจากคำสั่งเดียวกันโดยผู้วิจัยแจกกระดาษและสีเทียนให้ผู้เรียนคนละ 1 ชุด แล้วให้ทำตามคำสั่งต่อไปนี้ทีละคำสั่งพร้อมๆกัน “ให้วาดวงกลมตรงไหนก็ได้ 1 วง ให้จุดตรงกลางวงกลม ลากเส้นจากวงกลมไปยังขอบกระดาษทางขวา ลากเส้นจากมุมขวาบนไปยังมุมล่างซ้าย วาดสามเหลี่ยมที่มุมขวาล่าง วาดวงกลมในสามเหลี่ยม วาดเส้นโค้งจากมุมซ้ายบนมามุมขวาล่าง วาดเส้นตรง 3 เส้น ตรงไหนก็ได้จากซ้ายมาขวา ทำจุดประในรูปวงกลมที่อยู่ในสามเหลี่ยมให้เต็ม วาดวงกลมอีกรูปตรงไหนก็ได้ ชิดเส้นตรงในวงกลมให้เต็ม” หลังจากนั้นจึงเฉลยภาพที่ควรจะ

เป็น แล้วสนทนาถึงสาเหตุที่ทำให้ถูกต้องทุกคำสั่ง และสาเหตุที่ผิดพลาด นักเรียนได้ช่วยกันสรุปว่าเมื่อเรามีสมาธิ ตั้งใจฟังและคิดตาม จินตนาการตามที่ได้ยิน นักเรียนสามารถทำได้ถูกต้อง ครบถ้วน แต่สำหรับคนที่ทำผิดพลาดไปนั้นเป็นเพราะเผลอไปคิดเรื่องอื่น ไม่ตั้งใจฟัง ไม่ได้คิดตาม ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงความคิดของนักเรียนไปสู่สถานการณ์ในห้องเรียนว่าหากเราตั้งใจฟังครูสอนในห้องเรียนอย่างมีสติตั้งมั่นตลอดเวลา เราก็จะสามารถทำความเข้าใจบทเรียนได้ถูกต้องเช่นเดียวกัน ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนบันทึกความคิด ความรู้สึกที่ได้รับจากการทำกิจกรรม(ดูรายละเอียดจากข้อ 3.4)

สรุปผลการทำกิจกรรมนี้ผู้เรียนมีความตั้งใจฟังตลอดเวลาประมาณร้อยละ80 ของช่วงเวลาที่ทำกิจกรรม ผู้เรียนสนุกสนาน กระตือรือร้น เคารพศรัทธา รู้จักรอคอย ใส่ใจในผลงานของตนและสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมกับผลงานของตนได้เป็นอย่างดี

3) ผลการพัฒนาปัญญาด้วยกิจกรรม

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาปัญญาด้วยกิจกรรมและเกมต่างๆ โดยยึดหลักความเป็นกัลยาณมิตร เป็นประชาธิปไตย และยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง บางกิจกรรมก็จะขอเสนอเป็นรายบุคคล

3.1) แนะนำตัว

3.1.1) แนะนำตัวผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทั้ง 4 คน แนะนำตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักชื่อและภูมิหลังของผู้วิจัยและผู้ช่วยโดยสังเขป ด้วยการสร้างบรรยากาศ ความไว้วางใจและความเป็นกันเองระหว่างผู้วิจัยกับผู้เรียนทั้ง 2 ระดับชั้นของทั้ง 2 โรงเรียน ซึ่งบรรยากาศในช่วงแรกที่ดูสงบและเป็นกันเองดีทั้ง 2 โรงเรียน

3.1.2) เกมแนะนำตนเองซึ่งเป็นการเจริญสติและสมาธิ ด้วยการจำที่สนุกสนาน (รายละเอียดดูใน 2.5)

3.1.3) เกมความแตกต่างของคน เกมนี้เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศให้อบอุ่นและเป็นมิตร และเพื่อให้เห็นว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน แต่ก็สามารถเป็นเพื่อนกันได้ เริ่มเล่นโดยผู้วิจัย/ผู้ช่วย แจกกระดาษให้ทุกคนๆ ละ 1 แผ่น ผู้วิจัยอ่านคำต่างๆ ประมาณ 5 คำ ได้แก่ ความรัก พ่อ หนังสือ เปื่อ ประเทศไทย ผู้เรียนส่วนมากจะคิดใกล้เคียงกัน อาจมีความแตกต่างบ้างเล็กน้อย ดังนี้:

ความรัก: พ่อ-แม่ ยาย ย่า ครอบครัว เพศตรงข้าม

พ่อ: เงิน ได้เงินมาเรียน หน้าของพ่อ-แม่ พ่อผมมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวความรักพ่อ อยากให้พ่ออยู่ด้วย คิดถึงพ่อ

หนังสือ: การเรียน ตอนเรียนกับครู การค้นคว้า ความรู้ นิทาน

เปื่อ: การกินข้าว อาหาร ทำงานบ้าน โลกนี้ หมาเห่า แมว บ้าน

ประเทศไทย: พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความสามัคคี ประเทศไทย

ผู้เรียนทั้ง 2 ช่วงวัย คิดเป็นรูปธรรมได้มากกว่าเป็นนามธรรม ที่หลากหลายคือคำว่า “เปื่อ” และไม่แตกต่างกันทั้ง 2 โรงเรียน

3.2) ปฐมนิเทศ

ผู้วิจัยปฐมนิเทศถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ว่าเป็นโปรแกรมที่ทุกคนที่เข้าร่วมมีความสำคัญเท่าเทียมกันทั้งผู้เรียนทุกคน และผู้วิจัย/ผู้ช่วยทุกคน ทุกคนต่างก็ให้สัญญาว่าจะร่วมกันตั้งใจ เอาใจใส่ พากเพียรและใช้สติปัญญาไตร่ตรองในทุกกิจกรรม หลังจากนั้นก็จะระดมสมอง สร้างวินัยในห้องเรียนด้วยการหากฎเกณฑ์ในการใช้ชีวิตร่วมกันในห้องเรียนอย่างเป็นทางการไปโดย โดยทุกคนยินดีจะปฏิบัติและเคารพกฎกติกาที่ได้ให้ไว้แก่กัน มีรายละเอียดดังนี้ :

- ผู้เรียนจะตั้งใจรับการพัฒนาทุกกิจกรรม ไม่คุยเสียงดัง ถ้าผู้เรียนคุยกันเสียงดัง ไม่ตั้งใจฟัง ผู้สอนจะแสดงอาการสงบนิ่ง ผู้เรียนจะต้องหยุดคุย กลับมานั่งนิ่งอยู่ในความสงบ
- ผู้วิจัยขอให้ผู้เรียนนั่งสมาธิวันละ 4 ช่วง ต่อการอบรม 1 วัน คือ ช่วงเช้าก่อนเริ่มการพัฒนา ก่อนพักรับประทานอาหารกลางวัน ก่อนเข้ารับการพัฒนาภาคบ่าย และก่อนปล่อยกลับบ้าน โดยใช้เสียงระฆังเป็นสัญลักษณ์ในการเริ่มและสิ้นสุดการนั่งสมาธิ และการนั่งสมาธินั้นมีด้วยกันหลายรูปแบบ คือ แบบสมณะสมาธิ แบบเจริญภาวนาสมาธิ และจินตภาพ รวมทั้งการเจริญสติและสมาธิแบบหลวงพ่อกุศล ซึ่งจะช่วยทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หลายๆ รูปแบบ
- กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้เรียนได้กล่าวว่าจะตั้งใจประพฤติปฏิบัติในทุกๆ เรื่องที่สัญญาไว้ และจะต้องรายงานทั้งด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้วิจัย/ผู้ช่วยจะเชื่อทุกอย่างที่ผู้เรียนรายงาน ว่าผู้เรียนรายงานทุกกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์ โดยผู้วิจัย/ผู้ช่วยจะให้เกียรติและเชื่อมั่นในตัวผู้เรียน อย่างจริงจัง

3.3) ทักษะศึกษา

สถานสงเคราะห์ผู้พิการซ้ำซ้อนปากเกร็ด(บ้านนนทภูมิ)

ผู้วิจัยขอให้ทางโรงเรียนทำหนังสือขออนุญาตการไปทัศนศึกษาให้ผู้ปกครองยินยอม และได้รับหนังสือกลับมามากกว่าร้อยละ 90 มีเพียง 1 – 2 รายต่อโรงเรียนเท่านั้นที่ผู้ปกครองไม่อนุญาต ก่อนไปทัศนศึกษาผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ผู้เรียนได้ทราบว่า เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ผู้วิจัยจัดเตรียมเครื่องดื่ม ขนม ไปบริจาคบางส่วน เช่น นมกล่อง ขนม เป็นต้น ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม โดยให้เตรียมสิ่งของ อาหารแห้งมาบริจาคได้ หากไม่มีก็ไม่เป็นไร ให้ช่วยแจกจากที่ผู้วิจัยเตรียมไป กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นสภาพผู้ด้อยโอกาส (ผู้พิการซ้ำซ้อน) ให้เกิดความรู้สึกสะเทือนใจและเห็นใจ อันจะนำไปสู่การแบ่งปัน เสียสละ และเกื้อกูลให้แก่ผู้ด้อยโอกาส

เมื่อเดินทางไปถึง ผู้เรียนทุกคนมีความกระตือรือร้น สนใจ และจัดเตรียมสิ่งของมาบริจาค และไปพูดคุยกับพี่ๆ น้องๆ ที่เป็นผู้พิการซ้ำซ้อนอย่างเป็นกันเอง ไม่มีอาการดูถูกหรือรังเกียจแต่อย่างใด หลังจากนั้นให้ผู้เรียนกลับมาเขียนรายงานความรู้สึก และข้อคิดที่ได้จากการไปทัศนศึกษาสั้นๆ พอสังเขป ผู้วิจัยขอรายงานเป็นระดับชั้นดังนี้

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ผู้วิจัยขอรายงานเป็นตัวอย่าง 6 คน ดังนี้ :

คนที่ 1: หนูว่าหนูเป็นคนที่โชคดีแล้วละคะ หนูสงสารคนพิการที่เขาโชคร้าย บางคนอายุ 30 ปีแล้ว แต่รูปร่างเขาเหมือนยังเด็กอยู่ แต่เราก็เรียกเขาว่าพี่ หนูอยากช่วยเขาค่ะ

คนที่ 2: หนูรู้สึกสงสาร ถ้าหนูเป็นอย่างนั้น หนูคงทรมานมาก เขาคงทำบาปมา และหนูจะทำดีต่อไปนี้ จะไม่โกหกและไม่ผิดศีลอีก

คนที่ 3: หนูรู้สึกสงสารมาก หนูไม่อยากเป็นอย่างนั้น ถ้าหนูเป็นอย่างนั้นหนูคงลำบากมาก สิ่งที่หนูพอจะช่วยได้ก็คือ เอาของสำคัญที่เขาต้องการไปให้ และหนูก็ตั้งใจมากที่ช่วยเหลือได้

คนที่ 4: รู้สึกกลัวและสงสาร ช่วยเขาได้โดยการเอาของมาให้ และหนูก็ตั้งใจมากที่ช่วยเหลือได้ถึงแม้จะไม่มากก็ตาม

คนที่ 5: ชาตินี้ผมจะทำบุญให้มากๆ จะไม่ทำบาป กลัวเหมือนเขา

คนที่ 6: ผมมีความสงสารมากๆ ผมไม่อยากเป็นอย่างนั้นครับ

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5 -ป.6)

คนที่ 1: ผมรู้สึกว่า การเป็นคนพิการต้องลำบากช่วยเหลือตัวเอง รู้สึกสงสารที่ทำอะไรลำบากทำอะไรก็ไม่สะดวก

คนที่ 2: ผมมีความสงสารเด็กพิการที่นั่น ที่เขาช่วยเหลือตนเองไม่ได้ นอนโทรมอยู่บนเตียง ไม่ได้ไปไหน ไม่ได้ออกไปดูโลกภายนอกที่แสนสบาย เขาทรมานที่ช่วยเหลือตนเองไม่ค่อยได้ แต่ผมก็มีความประทับใจมากที่ถึงแม้จะพิการก็สามารถหารายได้ด้วยตนเองได้ เขานำของมาขาย และผมช่วยซื้อ

คนที่ 3: ประทับใจหลายอย่างในที่นี่ ทั้งเด็กพิการและของที่เขายขาย และเด็กพิการที่ช่วยเหลือตนเองได้ก็จะทำของขายมีรายได้พิเศษด้วย

คนที่ 4: ประทับใจในการทักทายและต้อนรับอย่างดี หนูรู้สึกสงสารน้องๆ พี่ๆ ที่เป็นอย่างนี้ และบางคนทำงานได้ดีกว่าหนู(งานฝีมือ) และหนูว่าพี่ๆ น้องๆ ทำได้อย่างนี้หนูถือว่าเก่งแล้วนะคะ หนูรู้สึกว่า หนูโชคดีกว่าเด็กพิการ หนูขอให้เขาเกิดมาใหม่ไม่เป็นอย่างนี้อีก ขอให้ครบทุกส่วน

คนที่ 5: รู้สึกประทับใจที่เจ้าหน้าที่ทางสถานสงเคราะห์ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี และตอบคำถามได้ทุกข้อที่เราถาม สถานที่สะอาดกว่าที่คิดไว้ และดูเป็นระเบียบเรียบร้อยมาก ผู้พิการบางคนรู้จักทำมาหากิน และรู้จักใช้ชีวิตอย่างพอเพียง สถานสงเคราะห์ดูแลเด็กพิการเข้าสอนได้ดีมาก ทั้งในการศึกษา การทำกิจกรรม และให้รับประทานอาหารที่ดี

รู้สึกสงสารที่เขาไม่มีความสามารถ และมากกว่าเรา และเขาอาภัพพ่อแม่ และรู้สึกภูมิใจที่เขาช่วยเหลือตนเองได้ ถึงแม้จะมีคนช่วยบางส่วน

เปรียบเทียบชีวิตเรากับผู้พิการ ชีวิตของเรามีความสะดวกสบายดีกว่า ทำให้อยากช่วยเขาเท่าที่ทำได้

คนที่ 6: รู้สึกประทับใจที่เขาต้อนรับดี เด็กพิการที่นั่นยิ้มแย้มแจ่มใสเหมือนคนปกติที่ไม่เป็นอะไรเลย แล้วฉันยังประทับใจที่เขาต่อจิกขอได้ และบางคนทำพรมเช็ดเท้าได้อีกด้วย

ฉันสงสารที่เขาเกิดมาพิการ ถ้าฉันเป็นคนพิการฉันก็จะเสียใจที่เกิดมาเป็นสภาพอย่างนี้ คนเราไม่สามารถเลือกเกิดได้

ชีวิตเราน่าดีกว่า เพราะอยู่กับพ่อ-แม่พร้อมหน้าพร้อมตา โตขึ้นมาเมื่อไรจะได้มาช่วยเขา

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุญาตจากสถานสงเคราะห์ผู้พิการซ้ำซ้อนปากเกร็ด (บ้านนทภูมิ) เพื่อไปเยี่ยมและบริจาคเครื่องอุปโภค บริโภค ซึ่งจะได้ดำเนินการเหมือนกับที่ได้ดำเนินการแล้วกับโรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง แต่เจ้าหน้าที่ผู้ปกครองของสถานสงเคราะห์เปลี่ยนนโยบายใหม่ ไม่ให้มีการเยี่ยมเยียนในวันหยุดราชการ ทางผู้วิจัยจึงนำมาปรึกษากัน เนื่องจากการวิจัยในเรื่องนี้ใช้เวลาในการพัฒนาแรงจูงใจไฟ สัมฤทธิ์ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์(เสาร์-อาทิตย์) ถ้าไปทัศนศึกษาในวันที่มีการเรียนการสอนของโรงเรียน จะเป็นการรบกวนเวลาของผู้เรียนในช่วงการเรียนปกติ ผู้วิจัยจึงติดต่อประสานงานไปศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (สถานสงเคราะห์คนชรา อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี) โดยผู้วิจัยจัดเตรียมขนมของว่างไปให้ด้วย และเป็นการเลี้ยงอาหารว่างให้แก่คนชรา ทั้งวันเสาร์และวันอาทิตย์ กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ ที่ได้เห็นสภาพของผู้สูงอายุส่วนมากที่ถูกทอดทิ้ง ไม่มีลูกหลานดูแลเอาใจใส่ และในขณะที่เดียวกันก็ให้เห็นคุณค่าของผู้สูงอายุด้วย อันจะนำไปสู่การรู้จักแบ่งปัน เสียสละ และเกื้อกูล

เมื่อเดินทางไปถึง ผู้เรียนทุกคนมีมารยาทดี อ่อนน้อม และอ่อนโยนต่อผู้สูงอายุ ได้เข้าป็นักฟังและพูดคุยกับคุณตา คุณยาย อย่างเป็นกันเอง ถามทุกข์-สุข ผู้สูงอายุได้จัดกิจกรรมร้องเพลงขอขอบคุณ ก่อนกลับผู้วิจัยให้ผู้เรียนไปกราบลา และขอพรจากผู้สูงอายุ หลังจากนั้นให้ผู้เรียนกลับมาเขียนรายงานความรู้สึก และข้อคิดที่ได้สั้นๆ พอสังเขป ผู้วิจัยขอรายงานเป็นระดับชั้นดังนี้

โรงเรียนวัดลำโพ

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ผู้วิจัยขอรายงานเป็นตัวอย่าง 6 คนดังนี้

คนที่ 1: หนูรู้สึกดีใจมากที่ได้ไปเยี่ยมคุณตา คุณยาย บางคนก็ไม่มีลูกหลาน แต่บางคนก็มีลูกหลาน แต่ไม่มาดูแลท่าน แถมบางคนยังยกยอกเอาบ้านของท่านไปอีก หน้าของเด็กชายสัญญาเหมือนลูกของคุณตาท่านหนึ่ง ท่านยังไม่อยากให้เรากรากลับ แต่ก็ต้องกลับโรงเรียนเสียก่อน ได้ไปกราบลาท่านและได้พรด้วยว่า ขอให้เรียนเก่งๆ

คนที่ 2: หนูรู้สึกดีใจมากและรู้สึกตื่นเต้น คุณยายอวยพรให้ผมสอบได้ที่ 1

คนที่ 3: รู้สึกสงสารพวกเขามากๆ ค่ะ บางคนก็มีลูกหลานแต่ไม่เหลียวแลดูพวกเขา บางคนก็ไม่มีลูกหลานเลย จึงต้องอยู่ตัวคนเดียว หนูได้ไปหาเขา เขาดีใจมากๆ ทำให้เขามีความสุขและหนูก็มีความสุขด้วย คุณตาให้พรว่า ขอให้เรียนเก่งๆ ขอให้ร่ำรวย

คนที่ 4: หนูรู้สึกคิดถึงปู่ ย่า ตา ยายของผม ผมมีความสุขและดีใจที่ได้พบพวกเขา คุณตาให้พรว่าขอให้เรียนเก่งๆ

คนที่ 5: หนูรู้สึกเศร้าใจ เพราะลูกหลานไม่ดูแล และซึ้งใจ ดีใจที่ได้ไปเยี่ยมพวกเขา คุณตาให้พรให้เรียนเก่ง คุณยายให้พรขอให้มีความสุข

คนที่ 6: หนูรู้สึกดีใจ รักคุณยายและคุณตามาก ท่านให้พรหนูว่าขอให้เรียนเก่ง

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5 -ป.6)

ผู้วิจัยขอรายงานเป็นตัวอย่าง 6 คนดังนี้

คนที่ 1: วันนี้หนูได้ไปเยี่ยมผู้สูงอายุ หนูได้พูดคุยกับคุณตา คุณยายหลายคน(6 คน) ได้แก่ ยายเกษศิริ ยายแมน ตาคัล้าย ยายสมศรี ยายป้า และตาพรชัย ได้ทราบว่ายายเกษศิริมาอยู่บ้านผู้สูงอายุเพราะเป็นโรคข้อเข่าเสื่อม ส่วนตาคัล้ายมาอยู่เพราะหลานไปทำงานต่างจังหวัด ผู้สูงอายุต่างก็ซาบซึ้งและดีใจที่พวกเรามาเยี่ยม

คนที่ 2: คุณยายคนที่ใส่แว่นดำเป็นคนตาบอด หนูลืมถามชื่อ อายุ 80 ปี ยายบอกว่าอยู่ที่นี้นานแล้ว คนยายคนที่ 2 ชื่อคุณยายเกษศิริ ยายเคยไปทำงานที่ญี่ปุ่นและจีน คุณยายใจดีมาก หนูรักคุณตา คุณยาย ตอนกลับคุณยายให้พร หนูสงสารคุณยาย บ้างก็ลูกหรือสามีตาย อยากช่วยคุณตา คุณยายจังเลย

คนที่ 3: วันนี้ผมได้ไปเยี่ยมผู้สูงอายุและได้พูดคุยกับคุณตา คุณยาย ท่านขอให้ผมมีความสุข และผมก็ให้คุณตา คุณยายมีสุขภาพที่แข็งแรง ผมดีใจมากที่ได้ไปเยี่ยมผู้สูงอายุ

คนที่ 4: วันนี้หนูได้ไปเยี่ยมผู้สูงอายุ หนูรู้สึกดีใจที่ได้พบคุณตา คุณยาย แต่เสียใจนิดหน่อยว่าคุณตา คุณยายถูกทอดทิ้งจากลูกหลาน หนูประทับใจที่ได้นำอาหารว่างไปให้คุณตา คุณยาย และเห็นรอยยิ้มอันกว้างใหญ่ของคุณตา คุณยาย พวกเรารักคุณตา คุณยาย

คนที่ 5: วันนี้ผมได้ไปเยี่ยมผู้สูงอายุที่จังหวัดปทุมธานี ผมได้พูดคุยกับคุณตา ท่านบอกผมว่าท่านชื่อเฉลิม แล้วถามผมว่า รู้ไหมว่าเฉลิมแปลว่าอะไร ผมบอกว่าไม่รู้ ตาบอกว่าเฉลิมแปลว่าเป็นเทวดา แล้วตาก็หัวเราะ ผมก็ถามว่าตาอายุเท่าไร ตาบอกว่าอายุ 70 ปี ตาเคยเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างมาก่อน ผมให้เงินตาไว้ใช้ 20 บาท แล้วผมก็กราบลาตา ผมรู้สึกสงสารตากับยายและผมดีใจที่ได้เจอ

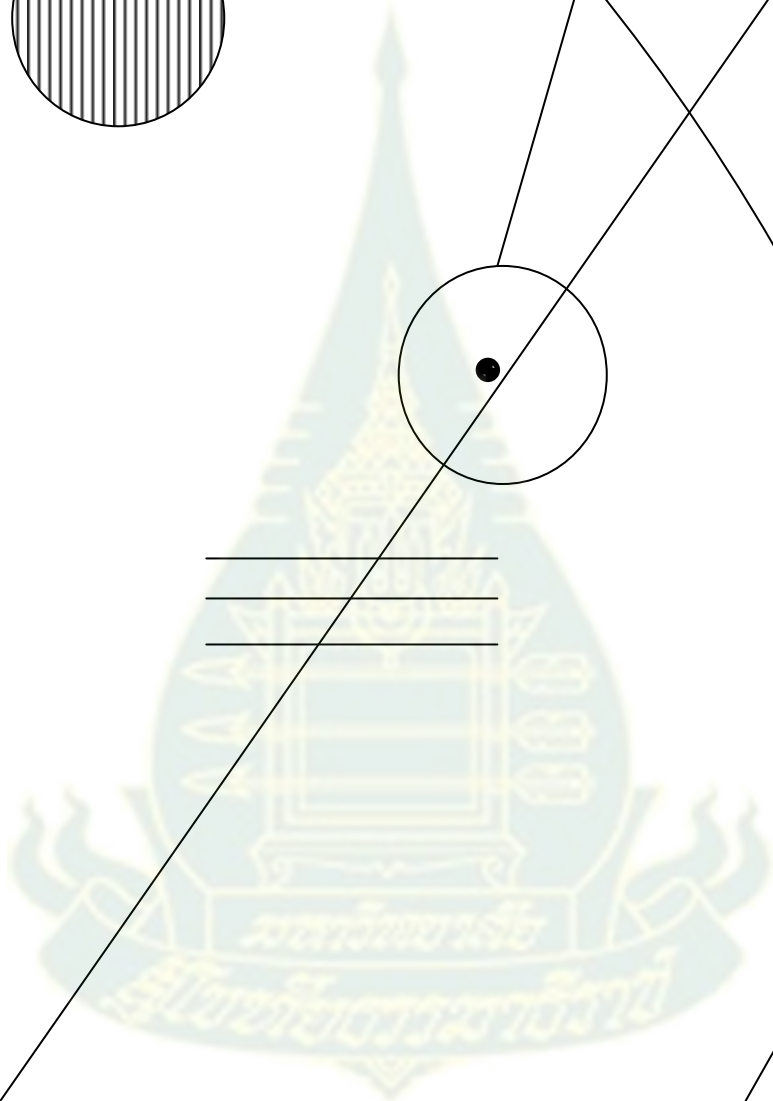
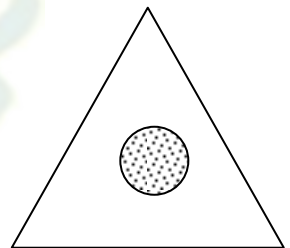
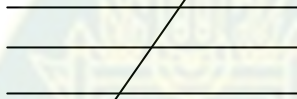
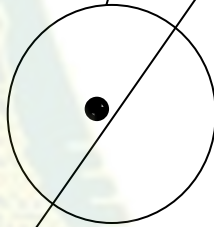
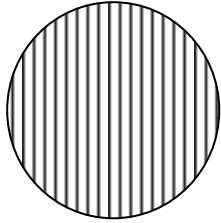
คนที่ 6: วันนี้ผมได้ไปเยี่ยมผู้สูงอายุที่จังหวัดปทุมธานี ผมไปพูดคุยกับคุณตา คุณยาย 10 คนครับ ผมไม่ได้ถามชื่อ ผมจำไม่ได้ทั้งหมดหรอกครับ มีคุณตาคนหนึ่งมีลูก 4 คน หลาน 8 คน แต่ไม่มีคนดูแลต่างกับยายของผมเองมีลูก 2 คน หลาน 2 คนครับ และมียายอีกคนหนึ่ง ตอนสาว ๆ เขาไปต่างประเทศบ่อยมาก แถมเขายังเป็นพยาบาลด้วย แล้วก็มาคุยกับอากง พูดเสียงดังและเก่งมาก ผมประทับใจผู้สูงอายุทุกคนเลย แถมที่นั่นยังมีงานเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้สูงอายุทำจำหน่ายเองด้วยครับ

3.4) เกมวาดภาพตามคำสั่ง

เกมนี้เป็นการฝึกการฟังอย่างมีสติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการรับฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ มีสติและคิดตาม ก่อนลงมือทำ ผู้วิจัย/ผู้ช่วย แจกกระดาษและสีให้ผู้เรียนคนละ 1 ชุด แล้วเริ่มโดยบอกให้ผู้เรียนวาดวงกลมตรงไหนก็ได้ 1 วง ให้จุดตรงกลางวงกลม ลากเส้นจากวงกลมไปขอบกระดาษด้านขวา ลากเส้นจากมุมขวาบนไปมุมซ้ายล่าง วาดสามเหลี่ยมที่มุมขวาด้านล่าง วาดวงกลมในสามเหลี่ยม วาดเส้นโค้งจากมุมซ้ายด้านบนมาขวาล่าง วาดเส้นตรง 3 เส้น ตรงไหนก็ได้ จากซ้ายมาขวา ทำจุดประในรูปวงกลมที่อยู่ในสามเหลี่ยมให้เต็ม วาดวงกลมอีกรูปตรงไหนก็ได้ ชีตเส้นใต้ในวงกลมให้เต็ม

ผลปรากฏว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 1 กว่าร้อยละ 60 สามารถทำได้ถูกต้องครบทั้ง 11 จุด ทั้ง 2 โรงเรียน (ดูตัวอย่าง)

ตัวอย่างเกมวาดภาพตามคำสั่ง

3.5) เกมตุ๊กตาล้มลุก

ผู้วิจัยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2-3 กลุ่ม ทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ช่วงชั้นเล่นเกมเหมือนกัน(คนละวัน) กลุ่มละประมาณ 7-9 คน ให้ผู้เรียนจับกลุ่มยืนเป็นวงกลม ค่อนข้างห่างกันเล็กน้อย แต่ละวงให้เลือกผู้เรียน 1 คน มายืนเป็นตุ๊กตาอยู่ตรงกลางวง โดยให้ตุ๊กตาเอามือไขว้กันเป็นกากบาทด้านหลังออกไว้ แล้วให้เพื่อนๆ ช่วยกันผลักและรับตุ๊กตา ผู้เป็นตุ๊กตาจะต้องทำตัวแข็ง ทำซิดกัน เล่นไปสัก 3-5 นาที ก็เปลี่ยนผู้เล่นเป็นตุ๊กตา เพื่อให้ผู้เรียนได้เวียนกันเป็นตุ๊กตาล้มลุกและผู้ผลัก ให้เวลาเล่นเกมนี้ประมาณ 30 นาที จากนั้นให้ระดมสมอง อภิปรายความรู้สึกของผู้เรียน ทั้งที่เป็นตุ๊กตาและผู้ผลัก ซึ่งทั้ง 2 ช่วงชั้น(ต้น,ปลาย) อธิบายความรู้สึกไปในแนวทางเดียวกัน พอสรุปได้ดังนี้

จากการระดมสมอง ผู้เรียนสรุปได้ว่า ผู้เล่นจะต้องมีความจริงใจ ทั้งผู้เป็นตุ๊กตาและผู้ผลัก ต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ โดยผู้เป็นตุ๊กตาก็จะต้องไปตามแรงผลักโดยไม่ขึ้นตัว เชื่อมั่นในเพื่อนว่าไม่มี ความตั้งใจกลั่นแกล้ง ในขณะที่เดียวกันผู้ผลักก็ต้องจริงใจ ไม่กลั่นแกล้งเพื่อน และตั้งใจจะรับให้ได้ ผู้เรียนได้ เรียนรู้การไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งสนุกสนาน ครื้นเครง มีบางคนที่เป็นตุ๊กตาที่ตีมาก ๆ และส่วนมากเล่นเกมนี้ได้ดี

ความรู้สึกของผู้เล่นเป็น “ตุ๊กตา”

- สนุกมาก ไม่เคยเล่นมาก่อน
- สนุก แต่ก็กลัวด้วยว่าจะล้ม
- กลัวเจ็บ กลัวเพื่อนไม่รับ
- เชื่อใจเพื่อนๆ ว่าจะไม่ปล่อยให้ล้ม
- รู้สึกว่ามันอัศจรรย์มาก สนุกมากเหมือนลอยบนอากาศ
- มันสุดๆ เลย อยากให้เพื่อนผลักต่อ

ความรู้สึกของ “ผู้ผลัก”

- สนุกมาก ไม่เคยเล่นมาก่อน
- ตั้งใจจะรับเพื่อนให้ได้ทุกครั้ง
- สนุก แกล้งไม่รับเพื่อน แต่ก็ไม่ปล่อยให้ล้ม
- ควรให้คนตัวเล็กเป็นตุ๊กตา คนตัวใหญ่รับ เพราะคนตัวเล็กรับคนตัวใหญ่ไม่ไหว
- กลัวเพื่อนล้มทับ
- อยากผลักเพื่อนต่อ

3.6) การฝึกการตั้งเป้าหมายในชีวิตที่เกื้อกูล และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ผู้อื่นและสังคม

ผู้วิจัยแนะนำในเรื่องการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย โดยเล่าเรื่องราวในชีวิตตนเอง ผู้อื่น และบุคคลสำคัญ ให้ผู้เรียนฟัง และมีการระดมสมองแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียน ทำกับทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ช่วงชั้น ซึ่งส่วนมากกว่าร้อยละ 80 ไม่เคยตั้งเป้าหมายในชีวิตมาก่อนเลย ผู้วิจัยก็ฝึกช่วยกันคิด มีผู้เรียนประมาณ

ร้อยละ 60 ที่เคยตั้งเป้าหมายในชีวิตในเรื่องอาชีพ ซึ่งเป็นเป้าหมายระยะยาว แต่มีเพียงเล็กน้อยที่ตั้งเป้าหมายระยะสั้น และระยะกลาง ผู้วิจัยจึงฝึกให้ผู้เรียนลองตั้งเป้าหมายในชีวิต 3 ระยะ ระยะสั้นประมาณ 1-3 เดือน ระยะกลางประมาณ 1-3 ปี และระยะยาว คือ การสำเร็จการศึกษา ประกอบอาชีพ หาเลี้ยงตนเอง และครอบครัว โดยย้ำถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต กล่าวคือ เป้าหมายนั้นจะต้องเป็นประโยชน์เกื้อกูลต่อตนเอง ครอบครัว ผู้อื่น และสังคม ต้องไม่เป็นเป้าหมายที่แข่งขันกับผู้อื่น จะต้องแข่งกับตัวเอง โดยภาพรวมทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ช่วงชั้น สามารถทำได้ แต่ส่วนมากก็จะคล้ายๆ กัน ผู้วิจัยขอเสนอแต่ละโรงเรียนและแต่ละช่วงชั้นๆ ละ 6 ตัวอย่างดังนี้

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

- คนที่ 1** เป้าหมายระยะสั้น: สอบเทอมปลายให้ได้ 92 %
 เป้าหมายระยะกลาง: หนูอยากเรียนมัธยมต่อที่โรงเรียนวัดไทรน้อย
 เป้าหมายระยะยาว: หนูโตขึ้น หนูจะเป็นตำรวจ ใส่เครื่องแบบครบ กำลังจับผู้ร้าย และยึดมั่นอยู่ จะได้ช่วยผู้อื่น
- คนที่ 2** เป้าหมายระยะสั้น: ผมอยากสอบได้ที่ 1 ไม่น้อยกว่า 98%
 เป้าหมายระยะกลาง: จบ ป.6 ผมจะเรียนต่อมัธยมไทรน้อย
 เป้าหมายระยะยาว: ผมจะเรียนเก่งๆ และได้เป็นคุณหมอ ช่วยรักษาคน และได้เงินเดือนเยอะๆ
- คนที่ 3** เป้าหมายระยะสั้น: ภายใน 7 วัน จะเก็บเงินให้ได้ 314 บาท เพื่อซื้อไม้แบดมินตัน
 เป้าหมายระยะกลาง: จบ ป.6 แล้ว ไปเรียนที่โรงเรียนไทรใหญ่
 เป้าหมายระยะยาว: โตขึ้นผมอยากเป็นตำรวจครับ เพราะได้ช่วยเหลือประชาชนครับ
- คนที่ 4** เป้าหมายระยะสั้น: ผมอยากได้ 79.33 % ครับ
 เป้าหมายระยะกลาง: เรียนต่อที่โรงเรียนไทรน้อยครับ
 เป้าหมายระยะยาว: โตขึ้นผมจะเป็นทหารครับ เพื่อช่วยเหลือประชาชนให้ชุมชนปลอดภัย และผมจะช่วยเหลือประชาชนต่อไปเรื่อยๆ ผมจะเป็นคนดีครับ
- คนที่ 5** เป้าหมายระยะสั้น: สอบได้ 60 %
 เป้าหมายระยะกลาง: เรียนต่อมัธยมที่โรงเรียนไทรน้อย
 เป้าหมายระยะยาว: หนูคิดว่า หนูโตขึ้นหนูจะเป็นคุณครู เพราะหนูจะสอนเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จะช่วยเขาค่ะ และจะค่อยๆ พุด หนูจะพุดดีๆ

- คนที่ 6** เป้าหมายระยะสั้น: หนูอยากได้คอมพิวเตอร์ค่ะ
 เป้าหมายระยะกลาง: เมื่อหนูเรียนจบหนูจะไปเรียนต่อที่โรงเรียน
 ไทรน้อย และจะช่วยแม่ขายของค่ะ
 เป้าหมายระยะยาว: หนูอยากเป็นตำรวจ เพื่อจับคนร้าย ช่วยเหลือ
 ประชาชนและประเทศชาติค่ะ

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-ป.6)

- คนที่ 1** เป้าหมายระยะสั้น: ฉันอยากได้เกรดดีๆ ที่โรงเรียน และสอบ LAS
 เป้าหมายระยะกลาง: ฉันอยากสอบเข้าโรงเรียนไทรน้อย
 เป้าหมายระยะยาว: ฉันอยากเป็นครูที่ดี และเป็นหมอที่ดี
- คนที่ 2** เป้าหมายระยะสั้น: ภายใน 2-3 เดือน ทำประโยชน์ให้กับโรงเรียน
 ก่อนจบจากโรงเรียนและสอบให้ได้เกรดดี
 เป้าหมายระยะกลาง: อยากสอบเข้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และใส่
 ชุดนักศึกษาสวยๆ
 เป้าหมายระยะยาว: อยากเป็นตำรวจ
- คนที่ 3** เป้าหมายระยะสั้น: ผมอยากได้เกรด 4 ทุกวิชา ต้องอ่านหนังสือให้
 มากๆ
 เป้าหมายระยะกลาง: ผมอยากได้หนังสืออ่านเข้า ป.6 จะได้ไม่ตก
 เป้าหมายระยะยาว: ผมอยากเป็นทหาร และจะดูแลพ่อ-แม่ เหมือน
 พ่อ-แม่ดูแลผม
- คนที่ 4** เป้าหมายระยะสั้น: ใน 2 -3 เดือนนี้หนูอยากจะทำงานช่วยแม่ให้
 มากที่สุดเท่าที่ทำได้ แต่ไม่ใช่แค่นั้น จะทำ
 ตลอดไป
 เป้าหมายระยะกลาง: หนูตั้งใจจะพาครอบครัวไปเที่ยว
 เป้าหมายระยะยาว: ในอนาคตหนูอยากเป็นครู เพื่อเลี้ยงดูพ่อ-แม่
- คนที่ 5** เป้าหมายระยะสั้น: สอบได้อันดับ 1 ในปีนี้
 เป้าหมายระยะกลาง: สอบเข้าเรียน ม.1 โรงเรียนไทรน้อยได้ (ได้เรียน
 ห้อง King)
 เป้าหมายระยะยาว: อยากจบปริญญาตรีด้านศิลปศาสตร์
- คนที่ 6** เป้าหมายระยะสั้น: ผมอยากได้เกรด 4 ทุกวิชา ต้องอ่านหนังสือ
 แล้วเรียนให้เก่ง
 เป้าหมายระยะกลาง: ผมตั้งใจว่าผมจะดูแลพ่อ-แม่ให้ดี หาเงินให้พ่อ-แม่
 เป้าหมายระยะยาว: ผมอยากเป็นทหาร และจะดูแลพ่อ-แม่ เหมือน
 พ่อ-แม่ดูแลผม

โรงเรียนวัดลำโพ

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

- คนที่ 1** เป้าหมายระยะสั้น: อยากให้แม่ชมหนูว่าเก่ง ตั้งใจ
เป้าหมายระยะกลาง: อยากเข้าโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง
เป้าหมายระยะยาว: อยากทำงานเป็นสาวออฟฟิศ
- คนที่ 2** เป้าหมายระยะสั้น: อยากเป็นคนดี
เป้าหมายระยะกลาง: ต้องการไปเรียนที่โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง
เป้าหมายระยะยาว: โตขึ้นผมจะเป็นทหารอากาศ และเป็นนักบิน
- คนที่ 3** เป้าหมายระยะสั้น: อยากสอบได้ที่ 3
เป้าหมายระยะกลาง: อยากสอบเข้าโรงเรียนสตรีชลบุรีได้ (ป่าอยู่ชลบุรีจะไปอยู่ด้วย)
เป้าหมายระยะยาว: อยากเป็นพยาบาลหรือหมอจะได้ช่วยเหลือผู้อื่นและครอบครัว
- คนที่ 4** เป้าหมายระยะสั้น: อยากสอบได้ที่ 11
เป้าหมายระยะกลาง: จะช่วยแม่ทำงานบ้าน
เป้าหมายระยะยาว: จะเป็นนางพยาบาลจะได้ดูแลคนเจ็บป่วยให้หาย
- คนที่ 5** เป้าหมายระยะสั้น: อยากสอบได้ที่ 1 และอยากเก็บออมเงินให้มาก ๆ
เป้าหมายระยะกลาง: จะช่วยแม่ขายของ และสอบเข้าโรงเรียนวัดบ่อ
เป้าหมายระยะยาว: อยากเป็นหมอดูแลคนไข้ ถ้าพ่อ-แม่เจ็บจะได้ดูแล
- คนที่ 6** เป้าหมายระยะสั้น: อยากเก็บเงินซื้อขนมเค้กให้แม่
เป้าหมายระยะกลาง: อยากเข้าโรงเรียนสตรีนนทบุรี
เป้าหมายระยะยาว: อยากเป็นครูสอนภาษาไทย

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5)

- คนที่ 1** เป้าหมายระยะสั้น: อยากเก็บเงินให้ได้เยอะๆ
เป้าหมายระยะกลาง: อยากไปเรียนต่อที่โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตวิทยา
เป้าหมายระยะยาว: อยากเป็นนักวิทยาศาสตร์/นักประดิษฐ์ เพื่อให้ผู้อื่นได้ใช้ของอย่างประหยัดคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย
- คนที่ 2** เป้าหมายระยะสั้น: ผมจะประกวดร้องเพลง ผมจะตั้งใจเรียน เป็นเด็กดี ผมจะเก็บเงินซื้ออรรถราง กล่องละ 500 บาท
เป้าหมายระยะกลาง: ผมจะพยายามสอบให้ติดโรงเรียนสวนกุหลาบ นนทบุรี ผมจะตั้งใจเรียน และเป็นคนดีของสังคม
เป้าหมายระยะยาว: ผมอยากเป็นตัวตลกโบโซ่และเป็นนักมายากล

เพื่อให้ผู้คนมาชมในความมหัศจรรย์ที่เราสามารถทำได้ เช่น เสกของต่างๆ ให้ออกมาได้ เปลี่ยนสิ่งของให้เป็นนกพิราบ เป็นต้น

- คนที่ 3** เป้าหมายระยะสั้น: อยากเก็บเงินไว้เยอะๆ
 เป้าหมายระยะกลาง: อยากไปเรียนต่อโรงเรียนวราชาทินัดตามาตวิทยา
 เป้าหมายระยะยาว: อยากเป็นนักโบราณคดี เพราะจะได้เจอสิ่งที่ไม่เคยพบ
- คนที่ 4** เป้าหมายระยะสั้น: อยากได้เกียรติบัตรเยอะๆ
 เป้าหมายระยะกลาง: อยากไปเรียนต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษานนทบุรี
 เป้าหมายระยะยาว: อยากเป็นหมอฟัน เพื่อดูแลฟันของทุกคนให้แข็งแรง
- คนที่ 5** เป้าหมายระยะสั้น: ผมจะเก็บเงินซื้อ lego และรถราง
 เป้าหมายระยะกลาง: ผมจะตั้งใจเรียน
 เป้าหมายระยะยาว: ผมอยากเป็นทหารเรือ
- คนที่ 6** เป้าหมายระยะสั้น: เก็บเงินให้ได้เยอะๆ
 เป้าหมายระยะกลาง: อยากไปเรียนต่อโรงเรียนดี ๆ
 เป้าหมายระยะยาว: อยากเป็นนักบินอวกาศ เพราะอยากไปดูนอกโลก

3.7) เกม “ปาเป้า”

ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทุกคนตั้งเป้าหมายในการปาเป้าของตนเองว่าจะยืนห่างในระดับใด กำหนดระยะห่างไว้หลายระดับ ตั้งแต่ 3 ฟุต – 7 ฟุต ผู้เรียนจะตั้งมากกว่านี้ได้ แต่ต่ำสุดไม่ต่ำกว่า 1 เมตร ให้ปาเป้า 3 ครั้งๆ ละ 3 ดอก กำหนดเพียงให้เข้าเป้าด้านในเท่านั้น (เนื่องจากผู้เรียนเป็นเด็ก ผู้วิจัยจึงใช้เป้าและลูกดอกที่เป็นแม่เหล็ก ไม่มีความแหลมคม เพื่อไม่ให้เป็นอันตรายต่อผู้เรียน) เกม “ปาเป้า” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักว่า ความสำเร็จเป็นเรื่องของการฝึกฝน รวมทั้งต้องอาศัยเวลาและโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ว่า แต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน และให้ผู้เรียนรู้จักฝึกฝนหรือเพิ่มระดับการตั้งความหวังให้เหมาะสมกับความสามารถและความพยายามของตนเอง ผลสรุปโดยภาพรวมของทั้ง 2 โรงเรียน และทั้งสองระดับ คือ ผู้เรียนสามารถช่วยกันสรุปเกม “ปาเป้า” ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ในครั้งที่ 3 ผู้เรียนทุกคนร้อยละ 100 สามารถทำได้ตามเป้าที่ตนเองตั้งไว้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้การตั้งเป้าหมายที่เหมาะสมกับตนเอง เหมาะกับความพยายาม ความตั้งใจ การมีสติและสมาธิ และการฝึกฝน เป็นการเรียนรู้ในเชิงประจักษ์ของผู้เรียนเอง ผู้วิจัยขอสรุปผลของทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ช่วงชั้น ดังนี้ :

ครั้งที่ 1 ผู้เรียนชายทุกคนตั้งระยะยืนไกลจากเป้ากว่า 4 ฟุต ทุกคน และผู้เรียนหญิงไกลกว่า 3 ฟุตทุกคน ในครั้งนี้ส่วนมากขอกำหนดจุดที่ต้องการปาให้เข้าเป้าด้วย ผลปรากฏว่า

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

- ผู้เรียนเพศชายทำได้ตามเป้าหมาย โรงเรียนละ 2 - 3 คน
- ผู้เรียนเพศหญิงทำได้ตามเป้าหมาย โรงเรียนละ 1 - 2 คน

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5 - 6)

- ผู้เรียนเพศชายทำได้ตามเป้าหมาย โรงเรียนละ 2 - 3 คน
- ผู้เรียนเพศหญิงทำได้ตามเป้าหมาย โรงเรียนละ 1 - 2 คน

ครั้งที่ 2 มีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้เหมาะสมกับตนเองมากขึ้น ผู้เรียนชายเกือบทุกคนตั้งระยะยืนไกลจากเป้าประมาณ 4 - 8 ฟุต และผู้เรียนหญิงประมาณ 3 - 5 ฟุต ในครั้งนี้ทุกคนกำหนดเพียงให้เข้าเป้าเท่านั้น ผลปรากฏว่าส่วนมากกว่าร้อยละ 70 สามารถทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ระดับชั้น

ครั้งที่ 3 มีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายอีกครั้งหนึ่ง สำหรับผู้เรียนที่ยังไม่สามารถปาเป้าได้สำเร็จตามที่กำหนดไว้ คราวนี้ส่วนมากกำหนดระยะห่างประมาณ 3 - 4 ฟุต และในคราวนี้ทุกคนสามารถทำได้สำเร็จคือ ตั้งเป้าหมายได้ตรงกับความสามารถและความพยายามของตนเอง

ผู้วิจัยชี้แนะการสรุปเกมให้ผู้เรียนทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ระดับชั้น ได้ช่วยกันระดมสมองสรุปเกม “ปาเป้า” ซึ่งผู้เรียนสามารถช่วยกันสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือ เป็นการเรียนรู้การตั้งเป้าหมายที่เหมาะสมกับตนเองด้วยความพยายาม ความตั้งใจ สติ สมาธิและการฝึกฝน เป็นการเรียนรู้ในเชิงประจักษ์ด้วยตนเอง

3.8) กิจกรรม “ประกาศเป้าหมาย”

เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกสติ สมาธิ ความแน่วแน่และตั้งมั่นให้ผู้เรียนรู้จักการสร้างความสำเร็จที่เชื่อมั่นให้กับจิตใจตนเอง และเพื่อให้รู้จักมุ่งมั่น แน่วแน่ที่จะไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ให้ได้ ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทุกคนนึกถึงเป้าหมายระยะยาวของตน ที่ได้เคยฝึกสร้างจินตภาพและได้เคยฝึกเขียนเป้าหมายไว้แล้วให้นำมาใช้ โดยยังคงข้อตกลงเดิมไว้ คือ เป้าหมายนั้นจะต้องเป็นประโยชน์และเกื้อกูลด้วย ให้ผู้เรียนพูดชื่อ นามสกุลของตนเอง พร้อมเป้าหมาย คือ ข้าพเจ้า/ดิฉัน/ฉัน/ผม(ชื่อ-สกุล) พร้อมจะประสบความสำเร็จในระยะยาว คือ..... (เป้าหมายที่วางไว้) ข้าพเจ้า/ฉัน/ผม ทำได้ ทำได้ ทำได้ โดยให้ผู้ช่วยวิจัย/ผู้เรียน ที่เป็นอาสาสมัครถือกระดาษยืนบนเก้าอี้ ให้กระจกสูงระดับหน้าผู้เรียน แล้วให้ประกาศเป้าหมายของตนทีละคน เมื่อผู้เรียนประกาศว่าทำได้ ถ้าผู้เรียนที่เป็นผู้ประกาศทำได้อย่างมั่นใจ ไม่สะอึก ไม่ละสายตาจากกระจก จึงถือว่า “ผ่าน” หากไม่ผ่าน ต้องทำใหม่จนกว่าจะผ่าน ปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ในครั้งแรกมีผู้เรียนสามารถประกาศเป้าหมายได้ 6 คน ในการประกาศครั้งที่ 2 - 3 ผู้เรียนทุกคนสามารถผ่านได้ครบ

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5 - 6)

ในครั้งแรกผู้เรียนสามารถประกาศเป้าหมายได้ 4 คน ในการประกาศครั้งที่ 2 – 3 ผู้เรียนทุกคนสามารถผ่านได้ครบ

โรงเรียนวัดลำโพ

ช่วงชั้นที่ 1

ในครั้งแรกผู้เรียนสามารถประกาศเป้าหมายได้ 13 คน ในการประกาศครั้งที่ 2 – 3 ผู้เรียนทุกคนสามารถประกาศเป้าหมายของตนเองได้อย่างเด็ดเดี่ยวและมั่นใจ

ช่วงชั้นที่ 2

ในครั้งแรกผู้เรียนสามารถประกาศเป้าหมายได้ 11 คน ในการประกาศครั้งที่ 2 – 3 ผู้เรียนทุกคนสามารถประกาศเป้าหมายได้

ผู้เรียนทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ระดับช่วงชั้น เมื่อสามารถประกาศเป้าหมายได้อย่างมั่นใจ ทุกคนรายงานว่า รู้สึกมีกำลังใจที่จะมุ่งมั่นทำให้ตนเองสามารถไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้

3.9 เกมซิกแซก

เป็นกิจกรรมที่ฝึกความจำ ความตั้งใจ การฟัง ความฉับไวในการรับคำสั่งและสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ผู้วิจัยให้ผู้เรียนนั่งล้อมวง มีสมาชิกคนหนึ่งนั่งอยู่ตรงกลางวงซึ่งเป็นผู้ที่มีสิทธิ์จะชี้ใครก็ได้ที่นั่งอยู่รอบวง พร้อมกับพูดว่า “ซิก” หรือ “แซก” หากชี้ใครแล้วพูดว่า “ซิก” คนที่ถูกชี้จะต้องบอกชื่อเพื่อนที่นั่งอยู่ข้างซ้ายมือ แต่หากพูดว่า “แซก” คนที่ถูกชี้จะต้องบอกชื่อเพื่อนที่นั่งอยู่ข้างขวามือ คนที่บอกชื่อเพื่อนได้ถูกต้องจะมีสิทธิ์ออกมาเป็นผู้ที่ชี้คนอื่นบ้าง ทำเช่นนี้สลับกันไป (พยายามเน้นอย่าให้ชี้ซ้ำคนเดิม) คนที่นั่งก็จะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ

สรุปผลจากกิจกรรมนี้ผู้เรียนทั้งสองโรงเรียนและสองช่วงชั้นร้อยละ 80 มีความตั้งใจจดจ่อกับการทำกิจกรรมและสามารถทำได้ถูกต้อง ในช่วงแรกมีความสับสนเป็นบางคนบ้างเพราะยังไม่เข้าใจ แต่ในระยะ 5 นาทีผ่านไปนักเรียนทุกคนก็เข้าใจกติกา และพากันอาสาออกมาเป็นผู้นำเกม จากการอภิปรายสรุปกันในตอนท้ายนักเรียนรู้สึกสนุกสนานและตื่นเต้นจนบางครั้งก็บอกชื่อเพื่อนสลับข้างกัน แต่ถ้าตั้งใจ มีสมาธิในการจำให้ดีก็จะทำได้

3.10 เกมจ๊ะเอ๋

เป็นเกมที่ฝึกให้ผู้เรียนได้พัฒนาปัญญาด้านการหยั่งรู้หรือการใช้ปัญญาญาณของตนเองในการคาดคะเนจิตของผู้อื่น โดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มชายและหญิง ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาครั้งละ 1 คน ให้ตัวแทนยืนหันหลังชิดกัน เมื่อผู้วิจัยพูดว่า “จ๊ะเอ๋” ทั้งสองคนต้องหันหน้ามาหากัน ถ้าหันหน้ามาด้านเดียวกันผู้ชายเป็นฝ่ายชนะ แต่ถ้าหันหน้าคนละด้าน ผู้หญิงเป็นฝ่ายชนะ ทำเช่นนี้ไปจนกระทั่งครบคู่จึงสรุปผลการเล่นเกม ผลปรากฏว่านักเรียนทุกคนให้ความสนใจและสนุกสนานกับการเล่นมาก นักเรียนได้สะท้อนความคิดของตนเองว่าตนเองต้องตั้งใจให้ดีและคิดว่าคู่ของตนจะหันหน้าทางใด ต้องตัดสินใจคาดเดาเอาเอง นักเรียนอยากเล่นเกมนี้อีก

3.11 กิจกรรมดูวิดีโอเรื่องโทษของการผิดศีล

ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับคนที่ทำผิดศีล 5 เป็นอาจิมแล้วได้พบกับกฎแห่งกรรมทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่ และเมื่อสิ้นชีวิตไปแล้ว ต้องไปเกิดเป็นเปรตชนิดต่างๆและรับกรรมในนรกภูมิ หลังจากดูแล้วผู้วิจัยได้นำสนทนา ถึงความคิดความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจของนักเรียนและให้บันทึกลงในกระดาษพร้อมวาดภาพประกอบ ในประเด็นที่ว่า นักเรียนเคยทำผิดศีลข้อใดบ้าง อย่างไร และนักเรียนตั้งใจจะแก้ไขตนเองอย่างไร

ผู้เรียนทั้ง 2 โรงเรียนและ 2 ช่วงชั้นกว่าร้อยละ 80 เขียนความรู้สึกนึกคิดและส่วนมากก็ตั้งใจ จะไม่ทำบาปอีก เพราะค่อนข้างกลัว

กิจกรรมนี้ผู้วิจัยต้องการเน้นย้ำให้นักเรียน รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี เชื่อในกฎแห่งกรรม เกิด ความละอายและเกรงกลัวต่อบาป (หิริโอตตปปะ) ซึ่งจะเป็นเกราะคุ้มครองให้ผู้เรียนมุ่งมั่นอยู่ในการประพฤติ ปฏิบัติดี ส่งผลต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียน

3.12) การค้นหาข้อดีของผู้อื่น

เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนคิดแต่สิ่งที่ดี มีมุทิตาจิต นั่นคือ มีจิตยินดีกับผู้อื่น มองหาแต่ข้อดี ของผู้อื่น รวมทั้งเพื่อสร้างความรู้สึกรับรู้คุณค่าในตนเองด้วย ดังกลอนของท่านพุทธทาสภิกขุ ที่ว่า

เขามีส่วนเลวบ้างช่างหัวเขา จงเลือกเอาแต่สิ่งดีเขามีอยู่

เป็นประโยชน์ต่อโลกบ้างยังน่าดู ใ้อที่ช่วยอย่าไปรู้ของเขาเลย

ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทุกคนเขียนชื่อตนเองบนหัวกระดาษ แล้วเขียนหัวข้อว่า “เพื่อนบอกว่าฉันเป็น ...” โดยให้เขียนข้อดีของตนเองก่อน ผู้วิจัยเน้นกับผู้เขียนว่าทุกคนจะต้องมองแต่ข้อดีของเพื่อน แล้วให้ทุกคน เขียนของเพื่อนทุกคนในห้อง โดยเริ่มจากตนเองแล้วเวียนขวา ผู้เรียนทุกคนก็จะมีข้อดีที่เพื่อนทุกคนบอก กิจกรรมนี้เป็นการสร้างขวัญกำลังใจความเชื่อมั่นในตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเองพร้อมทั้งฝึกการมอง โลกและผู้อื่นในแง่ดี ซึ่งจะนำความสุขใจมาให้ทั้งผู้เขียนและผู้ได้รับ โดยสรุปรวบรวมผู้เรียนทุกคนมีความสุข และภาคภูมิใจ

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ผู้เรียนคนที่ 1 ช่วยเหลือเพื่อนเพราะว่ารักเพื่อน พ่อ – แม่ มากกว่าตัวเอง

1) ดาวเป็นคนร่าเริงมากๆ	2) ช่วยคนอื่นๆ มาก ขยันมาก
3) ชอบช่วยเหลือ	4) ดาวใจดีชอบแบ่งปันเพื่อน
5) ดาวเป็นคนขยันร่าเริง	6) ดาวเป็นคนชอบช่วยเหลือคนอื่น
7) ดาวชอบเล่นกับเพื่อน	8) ดาวเป็นคนที่ชอบช่วยงานเพื่อน
9) ดาวเป็นคนเรียนเก่งนิสัยดี	10) เป็นคนมีน้ำใจ
11) ไม่แกล้งเพื่อนๆ น่ารัก	12) ใจดี
13) ใจดีมากๆๆ	14) ใจดี
15) ตั้งใจเรียน	16) ดาวเป็นคนใจดี น่ารักชอบอ่านหนังสือ

- 17) ดาวเป็นคนชอบเรียนและเรียนเก่ง 18) ตั้งใจเรียน
 19) ดาวเป็นคนดีและนิสัยดี 20) ดาวเป็นคนดีมีน้ำใจ
ความประทับใจ ดีใจที่เพื่อนเห็นเราเป็นคนดี

ผู้เรียนคนที่ 2 ความดีของฉัน: หนูตั้งใจเรียน ขยัน ชอบช่วยเหลือเพื่อน

- 1) ปอยชอบช่วยเพื่อน
 2) ปอยเป็นคนที่เรียนเก่ง ชอบช่วยเหลือเพื่อน
 3) ปอยชอบช่วยเหลือเพื่อน 4) ปอยเป็นคนขยัน
 5) ใจดี ขยัน 6) ใจดี ขยัน
 7) น่ารัก ใจดี 8) ตั้งใจเรียน น่ารัก ช่วยเหลือ
 9) ปอยเป็นคนใจดี ชอบอ่านหนังสือและชอบช่วยเหลือเพื่อน
 10) ปอยเป็นคนที่เรียนและชอบอ่านหนังสือ
 11) ปอยเป็นคนดีเรียนเก่งและหนูขอให้เขาสอบได้ที่ 1
 12) ปอยเป็นคนใจดี เรียนเก่งมากๆ ชอบช่วยเหลือเพื่อน
 13) ปอยเป็นคนเรียบร้อย
 14) นิสัยดี เป็นคนดี ช่วยเหลือเพื่อน รักเพื่อน
 15) ชอบช่วยเพื่อนมากๆ 16) เป็นคนดี
 17) เป็นคนดี ชอบช่วยเหลือ 18) ปอยชอบช่วยเหลือเพื่อน
 19) ปอยเป็นคนขยัน 20) ปอยใจดี น่ารัก
ความประทับใจ ภูมิใจที่เพื่อนเห็นว่าเป็นคนดี

ผู้เรียนคนที่ 3 : ชอบทำอาหารและทำได้ดี

- 1) หนูชอบทำอาหาร 2) หนูเรียนเก่ง
 3) หนูเป็นคนใจดีมาก แบ่งปัน เขาดีใจที่มีเพื่อนแบบนี้
 4) หนูเป็นคนขยันและใจดีชอบช่วยเหลือเพื่อน
 5) หนูเป็นคนที่ชอบทำงานและตั้งใจเรียน
 6) หนูเป็นคนนิสัยดีคะ และชอบช่วยเหลือเวลาเพื่อนเจ็บ
 7) หนูเป็นคนดี พุดดี และช่วยเหลือเพื่อน 8) หนูชอบนั่งสมาธิ
 9) รักเพื่อน ไม่แกล้งเพื่อน 10) เป็นคนแบ่งปันคนอื่น
 11) เป็นคนดี เรียบร้อย 12) เป็นคนดี ชอบช่วยเหลือคนอื่น
 13) หนูเป็นคนชอบช่วยเหลือเพื่อนครับ 14) หนูเป็นคนขยัน
 15) หนูเป็นคนชอบแบ่งปันคนอื่น 16) หนูเป็นคนชอบแบ่งปันของให้เพื่อน
 17) หนูเป็นคนดีแบ่งปันเพื่อน 18) หนูเป็นคนใจดี
 19) เป็นคนใจดี 20) เป็นคนขยัน

ความประทับใจ ดีใจที่ทุกคนเห็นในความดี

ผู้เรียนคนที่ 4 : ฉันเป็นคนวาดภาพสวย

1) นิมวาดภาพสวย	2) เรียนเก่ง ใจดี
3) พุดจาไฟเราะ	4) นิมตั้งใจเรียนมาก
5) นิมช่วยเหลือเพื่อนและชอบอ่านหนังสือ พุดจาไฟเราะ เรียนเก่ง	
6) นิมเป็นคนดี และชอบทำงานที่ครูให้ทำทุกๆ ครั้ง	
7) นิมเป็นคนดีและวาดภาพเก่งและเขียนหนังสือสวยค่ะ	
8) นิมเป็นคนดี วาดภาพสวยๆ พุดดี	9) นิมเป็นคนวาดภาพเก่ง
10) เป็นคนดีมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน รักเพื่อน	
11) เป็นคนใจดีมากๆ เลยครับ	12) เป็นคนดี
13) เป็นคนดี ชอบช่วยคนอื่น	14) นิมเป็นคนดี
15) นิมเป็นคนเรียนเก่ง	16) นิมเป็นคนเขียนหนังสือสวย
17) นิมเป็นคนชอบวาดรูป	18) นิมเป็นคนที่ว่าครูปสวย
19) นิมเป็นคนใจดี	20) เป็นคนใจดี

ความประทับใจ ชอบคุณทุกคนที่ชื่นชม

ผู้เรียนคนที่ 5 : นิ่งเป็นคนทำอาหารเก่ง

1) หนูเป็นคนที่ทำอาหารเก่ง และหนูก็รักสัตว์มาก	
2) ความดีของพีนิ่ง	3) เป็นคนใจดี
4) เป็นคนมีน้ำใจ	5) เป็นคนฉลาด
6) นิสัยไม่ค่อยดี แต่ใจดี(มั้ง)	7) นิ่งทำอาหาร
8) นิ่งเป็นคนตั้งใจเรียน	
9) นิ่งเป็นคนใจดี น่ารัก ชอบอ่านหนังสือและชอบช่วยเหลือเพื่อน	
10) นิ่งเป็นคนชอบเรียนหนังสือและน่ารัก	
11) นิ่งเป็นคนชอบเรียน อ่านหนังสือเก่ง ทำตัวเรียบร้อย	
12) นิ่งเป็นคนดีมีน้ำใจและช่วยเหลือ	13) นิ่งเป็นคนดีและช่วยเหลือ
14) เก่งและแบ่งปันเพื่อน	15) เก่ง เป็นคนดี
16) เป็นคนดี	17) นิ่งเป็นคนดีมากๆ ครับ
18) นิ่งเป็นคนขี้เล่น	19) พีนิ่งเป็นคนฉลาด
20) นิ่งชอบทำงาน	

ความประทับใจ รู้สึกมีกำลังใจมากขึ้น

ผู้เรียนคนที่ 6 : หนูคิดว่าตนเองเป็นคนขยัน

1) อุ่นเป็นคนขยันค่ะ	2) ทำงานเก่ง ขยัน
3) เป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากๆ	4) เป็นคนดี
5) ช่วยเหลือเพื่อน	6) อุ่นเป็นคนขยัน นิสัยดี

7) องุ่นเป็นคนร่าเริง	8) องุ่นเป็นคนเรียนหนังสือเก่งมาก
9) องุ่นเป็นคนชอบเล่น	10) องุ่นเป็นคนที่แบ่งปันเพื่อน
11) เป็นคนชอบช่วยเพื่อน	12) เป็นคนมีน้ำใจ
13) เป็นคนขยัน	14) ใจดี
15) ใจดี	16) รักคนอื่นมาก
17) ใจดี	18) ใจดีมาก
19) องุ่นเป็นคนใจดีชอบอ่านหนังสือ	20) องุ่นเป็นคนดีและเรียนเก่ง
- ความประทับใจ** รู้สึกดีใจ และตื่นเต้นที่เพื่อนๆ เขียน

ประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-6)

ผู้เรียนคนที่ 1 : ชอบช่วยเหลือผู้อื่น

1) ชอบช่วยน้องที่โรงเรียนทำงานต่างๆ	2) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
3) แบ่งขนมเพื่อน	
4) มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนและน้องๆทุกเมื่อ	
5) ช่วยเหลือคนอื่นเมื่อไม่มีคนเล่นด้วย	6) มีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
7) ชอบแบ่งน้ำให้กิน	8) มีน้ำใจช่วยเหลือคนอื่น
9) มีน้ำใจ...ต่อคนอื่น	10) มีน้ำใจ
11) มีน้ำใจ	12) แบ่งปันเพื่อนๆ
13) ช่วยทำงานที่โรงเรียน	14) สอนการบ้านเพื่อน
15) ช่วยทำงานให้เพื่อน	16) ตั้งใจเรียน
17) ชอบคุยกับเพื่อน	

ความประทับใจ ผมมีความสุข และภูมิใจตัวเองมากขึ้น

ผู้เรียนคนที่ 2 : ช่วยงานพ่อ - แม่

1) ช่วยงานบ้าน ดูแลพ่อแม่ ชอบช่วยผู้อื่น	
2) ชอบช่วยเหลือ	3) ชอบช่วยงานคุณครู
4) ช่วยแม่ขายพิซซ่า	5) ช่วยแม่ขายของ
6) ช่วยคุณครูทำงานต่างๆ	
7) กตัญญูต่อพ่อแม่ และช่วยเหลือเพื่อนและคุณครูทุกเมื่อ	
8) รักเพื่อนมีน้ำใจต่อเพื่อนและผู้อื่น	9) ช่วยตัดกระดาษให้
10) ชอบแบ่งปันผู้อื่น	11) รักความสะอาด
12) กตัญญูกับพ่อแม่ ตั้งใจเรียน	13) ช่วยแม่ขายของ
14) ช่วยพ่อขายพิซซ่า	15) ช่วยแม่ขายของ
16) ช่วยซื้อของบ้านผม	17) ช่วยทำงานในห้องและขายของ

ความประทับใจ : รู้สึกว่าเพื่อนทุกคนเขียนได้ดีมาก ผมไม่เคยรู้ว่าผมเป็นคนแบบนี้

ผู้เรียนคนที่ 3 : ตั้งใจเรียน กตัญญูต่อพ่อ – แม่

- 1) ตั้งใจเรียน มีความกตัญญู
- 2) ผู้ที่มีความตั้งใจเรียนและมีความกตัญญู
- 3) ผู้รักเพื่อน
- 4) ช่วยพ่อแม่เลี้ยงน้องทำงานบ้าน ช่วยขายของ
- 5) ช่วยครูทำงานห้องได้มาก
- 6) ตั้งใจทำเวร
- 7) รับผิดชอบในการทำงาน
- 8) รับผิดชอบต่องานและเวรที่ทำ
- 9) เลี้ยงน้อง
- 10) ช่วยแม่ขายของ
- 11) กตัญญูต่อพ่อแม่ และมีความเป็นผู้นำ
- 12) มีน้ำใจช่วยเหลือเรื่องงานตลอด
- 13) ช่วยพ่อแม่ขายของที่บ้านและที่โรงเรียน
- 14) ช่วยแบ่งน้ำ ขนมให้กิน
- 15) ให้กำลังใจน้องๆ ทุกเมื่อ
- 16) ช่วยแม่ขายของอยู่เสมอ และช่วยทำเวร
- 17) แบ่งปันเพื่อนๆ นิสัยดี ทำงานดี

ความประทับใจ : ชอบคุณเพื่อนทุกคนที่เห็นความดีของหนู หนูจะตั้งใจทำความดีนี้

ต่อไป

ผู้เรียนคนที่ 4 : กตัญญูต่อพ่อ – แม่

- 1) ช่วยงานบ้าน กตัญญูต่อพ่อแม่
- 2) ช่วยเพื่อนทำเวรในห้อง
- 3) ช่วยทำเวรห้องสมุด
- 4) ให้คำปรึกษาเพื่อนๆ
- 5) ให้คำปรึกษากับเพื่อนๆ ช่วยเพื่อนทำเวร
- 6) ตั้งใจเรียน ช่วยเพื่อนทำงานต่างๆ
- 7) กตัญญูต่อพ่อแม่
- 8) ผมเห็นไก่อกตัญญูต่อพ่อแม่
- 9) ผมเห็นไก่อรักเพื่อน
- 10) รักพ่อแม่ มีความรับผิดชอบ
- 11) ช่วยทำงานของห้อง
- 12) ช่วยคุณครูทำงาน
- 13) เป็นคนเก่ง
- 14) สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน
- 15) เรียนเก่ง
- 16) ตั้งใจเรียน
- 17) ตั้งใจเรียนและมีน้ำใจ รักเพื่อน

ความประทับใจ : ประทับใจที่เพื่อนๆ ยังเห็นความดี

ผู้เรียนคนที่ 5 : กตัญญูต่อพ่อ – แม่

- 1) ช่วยงานบ้าน
- 2) เลี้ยงน้อง
- 3) เรียนเก่ง
- 4) ผมเห็นน้องอ่อนเลี้ยงน้องทุกวัน
- 5) เลี้ยงน้อง
- 6) แบ่งปันเพื่อน
- 7) แบ่งปันของให้น้อง
- 8) ชอบเรียนหนังสือ
- 9) ชอบเลี้ยงเพื่อน
- 10) เป็นคนกตัญญูต่อแม่และเลี้ยงน้อง

11) เลี้ยงน้อง	12) เป็นคนรักเพื่อน
13) ปกป้องประโลมเพื่อนเมื่อเพื่อนเสียใจ	
14) สร้างสีสันดีให้กับห้องเรียน	
15) ชอบพาเพื่อนไปส่งถึงบ้านทันเวลา	16) ช่วยแบ่งขนม-นมให้
17) เป็นคนอารมณ์ดี	

ความประทับใจ : หนูรู้สึกภูมิใจที่เพื่อนเห็นหนูในแง่ดี

ผู้เรียนคนที่ 6 : ช่วยทำงานบ้านและช่วยเพื่อน

1) ช่วยแม่ทำงานบ้าน	2) ทุ่มเทความตั้งใจเรียน
3) แบ่งปันเพื่อน ช่วยพ่อแม่	4) ช่วยเพื่อนทำงานทุกวันมากที่สุด
5) ชอบเล่นบอล	6) ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
7) ทำให้เพื่อนมีความสุข	8) จัดห้อง
9) จัดห้องสมุด	10) ช่วยคุณครูทุกครั้ง
11) เป็นเพื่อนพากลับบ้าน	12) ชอบช่วยเหลือเพื่อนทุกอย่าง
13) ชอบทำเรือให้กันและกัน	14) มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น
15) ตั้งใจเรียน ช่วยคุณครู	16) ชอบเรียน
17) นิยชอบเล่นฟุตบอล และตั้งใจเรียนอยู่เสมอๆ	

ความประทับใจ : ผมจะทำความดีมากกว่านี้ครับ และผมภูมิใจในตัวเอง

โรงเรียนวัดลำโพ

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ผู้เรียนคนที่ 1 : ครีมชอบแบ่งปันให้ผู้อื่น

1) แบ่งดินสอให้เพื่อนยืม	2) แบ่งปันผู้อื่น
3) ใจดี	4) มีน้ำใจ
5) เขาเป็นคนมีน้ำใจ	6) ชี้จักรยานเก่ง
7) ไม่เกกรสัตว์	8) ไม่ฆ่าสัตว์
9) ไม่โกหก	10) ไม่ขโมย
11) มีน้ำใจ	12) ตีมาก
13) ช่วยกวาดโรงเรียน	14) แบ่งปัน
15) เขาเป็นคนตีมีน้ำใจ	16) แบ่งปัน
17) มีน้ำใจ	18) น่ารัก
19) เป็นคนน่ารักมากๆ	20) น่ารัก
21) ชอบเล่นกับเพื่อน	

ความประทับใจ : หนูรู้สึกดีใจมาก แล้วหนูจะทำความดีต่อไป

ผู้เรียนคนที่ 2 : นุ่นชอบช่วยพ่อ-แม่ทำงานบ้าน

1) ให้เพื่อนยืมดินสอ	2) มีความเมตตา
3) มีเมตตา	4) ไม่แก้งเพื่อน
5) แบ่งปันผู้อื่น	6) แบ่งปันทุกคนในห้อง ป.3
7) เคยให้เล่นของเล่น	8) ไม่ฆ่าสัตว์
9) ไม่แก้งเพื่อน	10) ช่วยพ่อ-แม่ทำงานบ้าน
11) ไม่โกหก	12) ไม่ขโมย
13) ไม่ฆ่าสัตว์	14) รักเพื่อน
15) ทำความดี	16) รักสัตว์
17) ช่วยพ่อยกของ	18) ช่วยแม่ทำงาน
19) รักสัตว์มาก	20) ไม่เกเร
21) น่ารัก	

ความประทับใจ : รู้สึกดีใจมาก

ผู้เรียนคนที่ 3 : เตยชอบทำบุญตักบาตรเสมอ

1) ทำบุญตักบาตร	2) ใจดี
3) มีความดี	4) รักสัตว์
5) ไม่ว่าเพื่อน	6) กวาดโรงเรียน
7) เมตตาผู้อื่น	8) ไม่โกรธ
9) ตั้งใจเรียน	10) ไม่ตบยุง
11) ไม่เกเรสัตว์	12) ไม่ฆ่าสัตว์
13) ไม่โกหก	14) ไม่ฆ่าสัตว์
15) ทำความดี	16) ใจดี
17) ทำบุญ	18) ช่วยแม่ขายของ
19) ใจดี และมีความเมตตา	20) รักสัตว์
21) รักคนอื่น	

ความประทับใจ : หนูดีใจค่ะ

ผู้เรียนคนที่ 4 : เจอาร์รักพ่อ-รักแม่

1) รักพ่อ-รักแม่ ครอบครัว	2) รักเพื่อน
3) ชอบแบ่งปัน	4) มีน้ำใจ
5) ช่วยเหลือ	6) ช่วยคุณครู
7) ช่วยถือครอง	8) ช่วยสอนเพื่อน
9) ใจดี	10) มีวินัย
11) เด็กดี	12) ไม่ฆ่าสัตว์

13) ช่วยเพื่อน	14) ไม่แก้งเพื่อน
15) ตั้งใจเรียน	16) ตั้งใจเรียน
17) ใจดี	18) ไม่พูดปด
19) ไม่โกหก	20) มีน้ำใจ
21) รักเพื่อน	

ความประทับใจ : ผมรู้สึกดีใจมากที่เพื่อนชมผม

ผู้เรียนคนที่ 5 : เนยชอบช่วยเหลือเพื่อน

1) รักสัตว์มาก	2) ใจดีมาก
3) มีน้ำใจ	4) ชอบช่วยเหลือ
5) สอนเพื่อน	6) ไม่ว่าเพื่อน
7) ช่วยเพื่อน	8) ให้ดินสอ
9) ใจดี	10) ไม่รังแก
11) ไม่โกหก	12) ไม่โกหกพ่อ-แม่
13) ไม่ฆ่าสัตว์	14) ชอบอ่อน
15) ไม่ฆ่าสัตว์	16) ทำความดี
17) มีน้ำใจ	18) ไม่เกเร
19) ไม่โกหก	20) ไม่ขโมยของ
21) มีน้ำใจ	

ความประทับใจ : รู้สึกดีใจมาก

ผู้เรียนคนที่ 6 : บอลเป็นคนรักพ่อ-แม่

1) รักพ่อ-แม่	2) ไม่ฆ่าสัตว์
3) มีน้ำใจ	4) ดี
5) ดีมาก	6) ช่วยเหลือ
7) ชอบช่วยเหลือครู	8) เป็นคนดี
9) รักเพื่อน	10) น่ารัก
11) เป็นเด็กดีมาก	12) เป็นเด็กดีมาก
13) รักสัตว์	14) มีวินัย
15) ชอบเขียน	16) ตั้งใจ
17) ไม่พูดปด	18) ไม่โกหก
19) ชอบช่วยเหลือ	20) ช่วยเพื่อนทำงาน
21) รักสัตว์	

ความประทับใจ : ผมดีใจมากที่สุด

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5)

ผู้เรียนคนที่ 1 : ไขดาวรักพ่อ-แม่ ชอบช่วยเหลือเพื่อน

1) ช่วยเหลือพ่อ-แม่และผู้อื่น	2) ดิตรงที่ช่วยเหลือพ่อ-แม่
3) รักแม่	4) เป็นคนดี
5) ขำดี	6) เป็นคนมีน้ำใจ
7) ชอบเขียนเรื่องตลก	8) ช่วยเหลือเพื่อน
9) ช่วยเหลือครู	10) แบ่งปัน
11) ไม่เกรเพื่อน	12) มีน้ำใจ
13) ใจดี	14) ช่วยแม่ทำงานบ้านเสมอ
15) เชื่อฟังพ่อ-แม่	
16) รักพ่อแม่ เป็นเด็กดี เรยหนังสือเก่งมาก	
17) มีน้ำใจ	18) เล่นกับเพื่อน
19) แบ่งปัน	20) รักพ่อแม่

ความประทับใจ : รู้สึกดีใจที่เพื่อนๆ คิดแบบนี้

ผู้เรียนคนที่ 2 : นัทตั้งใจเรียน ชอบเรียน

1) ชอบสอนเพื่อนทำการบ้าน	2) วาดรูปให้เพื่อน
3) ช่วยแม่ขายของ	4) ช่วยเหลือเพื่อน
5) สอนการบ้านเพื่อน	6) ช่วยเหลือคน
7) สอนการบ้านเพื่อน	8) ช่วยเพื่อนสอนการบ้าน
9) แบ่งน้ำให้เพื่อน	10) เรียนเก่ง
11) เรียนดี	12) มีเรียนเก่งมาก
13) เรียนเก่ง	14) วาดรูปเก่ง
15) ระบายสีเก่ง	16) ช่วยเหลือครู
17) เรียนเก่ง	18) ตั้งใจทำงานสุดๆ
19) มีน้ำใจเป็นคนใจดี	20) มีน้ำใจ

ความประทับใจ : ฉันรู้สึกดีใจที่เพื่อนชมว่าเรียนเก่ง ช่วยแม่ขายของ ฉันจะตั้งใจทำ

ต่อๆ ไป เพื่อนจะได้ชมอีก

ผู้เรียนคนที่ 3 : ยาหิเป็นคนรักสัตว์

1) รักสัตว์และชอบให้อาหารสัตว์	2) รักเพื่อน
3) รักสัตว์	4) รักสัตว์
5) ทำให้เพื่อนมีความสุข	6) ขำดี
7) รักสัตว์	8) ชอบวาดการ์ตูน
9) ชอบทำมุขตลกให้เพื่อนดู	10) วาดการ์ตูนให้เพื่อน

11) ขี้เล่น	12) ตั้งใจเรียน
13) ชอบช่วยเหลือเพื่อนและครู	14) เป็นคนดี
15) ตั้งใจเรียนวิชาศิลปะ	16) อาจจะบ้างบางครั้ง แต่ก็นิสัยดี
17) รักยาย รักพ่อ-แม่ เป็นเด็กดี เรียนเก่ง	
18) มีน้ำใจดูแลเพื่อน	
19) แบ่งปันสิ่งของเพื่อน	20) แบ่งหนังสือเพื่อนอ่าน

ความประทับใจ : จะทำความดีต่อไป และจะให้ดีขึ้นอีก เย้ !

ผู้เรียนคนที่ 4 : เป็นคนรักพ่อ-แม่

1) รักพ่อ-แม่	2) ให้เพื่อนยิ้มแฉ่งเกม
3) แบ่งของให้เพื่อนเล่น	4) ชอบทำให้เพื่อนมีความสุข
5) ชอบเล่นเปตอง	6) ชอบแสดงความสามารถ
7) เขาเป็นคนดีมากที่สุด	8) แบ่งของให้เพื่อนที่ไม่มีของ
9) ชอบตลกขำดี	10) ชอบบ้าแต่ก็ตลก
11) ตลกดี	12) ให้ลูกโป่งเพื่อน
13) เล่นตลกให้เพื่อนดู	14) ใจดี
15) มีน้ำใจ มีขนมก็แบ่งเพื่อน	16) เป็นคนตลก
17) มีความรับผิดชอบ เหมาะสมเป็นผู้นำ	
18) ตั้งใจเรียน เชื่อฟังครู	
19) เรียนเก่ง เป็นเด็กดี รักพ่อ แม่มากๆ	20) แบ่งปันของเล่นให้เพื่อน

ความประทับใจ : ขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่เขียนสิ่งดีๆ มาให้เรานะ “ขอบคุณมาก”

ผู้เรียนคนที่ 5 : หนึ่งเป็นคนชอบเล่นกีฬา

1) เล่นกีฬาเก่ง	2) ชอบช่วยเหลือเพื่อน
3) ช่วยงานครู	4) ให้เพื่อนยิ้มปากกา
5) ชอบเล่นบอล	6) ใจดี
7) เล่นกีฬาเก่ง	8) เล่นกีเก่ง
9) เป็นคนดี ชอบช่วยเหลือครูทุกเมื่อ	10) เป็นคนมีวินัย
11) เป็นคนดี รักพ่อ-แม่ เรียนเก่ง	12) เล่นกีฬาเก่งมากนัท
13) ห่วงเพื่อน รักเพื่อน	14) ชอบแบ่งขนม
15) เล่นกีฬาเก่งมาก	16) เล่นกีฬาเก่งดี
17) ชอบดูแลสัตว์	18) ใจดี
19) ช่วยเหลือเพื่อน	20) ขอให้มีความสุขนะ

ความประทับใจ : ดีใจที่เพื่อนชมเรา และมีความสุข

ผู้เรียนคนที่ 6 : มายด์ขยันเรียน

1) ขยันอ่านหนังสือ	2) รักพ่อ-แม่
3) ช่วยเพื่อนสอนการบ้าน	4) แบ่งปันขนมเพื่อน
5) ชอบเลี้ยงขนม	6) มีน้ำใจสุดๆ
7) รักเพื่อน รักพ่อ-แม่	8) ชอบทำงานบ้าน
9) เล่นกีฬาเก่ง	10) เล่นกีฬาได้เก่ง
11) ขอให้ตัวขามากกว่าเดิมนะ	12) ช่วยเหลือเพื่อน
13) ช่วยเหลือเพื่อน	14) ช่วยเหลือเพื่อน
15) ช่วยเหลือครู	16) ตั้งใจทำงาน
17) ตั้งใจทำงาน	18) สอนการบ้านเพื่อน มีน้ำใจ
19) มายด์น่ารัก	20) ใจดี และขยันทำงาน

ความประทับใจ : รู้สึกดีใจที่เพื่อนชมว่าเรียนเก่ง และตั้งใจเรียน รักเพื่อนมาก

3.13) การตั้งชื่อกลุ่ม เลือกคำขวัญ และเพลงประจำกลุ่ม

ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนช่วยกันตั้งชื่อกลุ่ม เลือกคำขวัญ และเพลงประจำกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้ให้ทุกคนอ่าน คำคม สุภาษิต จากหนังสือที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ แล้วระดมสมองช่วยกันคิดขึ้นกระดาน สำหรับเพลง เป็นเพลงเพื่อชีวิตที่ผู้วิจัยได้สอนให้ผู้เรียนร้องในห้องเรียนแล้ว ซึ่งผู้วิจัยขอให้สอดคล้องกับเนื้อหาของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ซึ่งทั้ง 2 โรงเรียน และทั้ง 2 ช่วงชั้น (ช่วงชั้นที่ 1 และตอนปลาย) ได้ร่วมกันคัดเลือกดังนี้

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ชื่อกลุ่ม “เด็กดีมีธรรมะ”

คำขวัญ “ความพยายาม คือ ความสำเร็จ”

เพลง “อยากให้ความรักกับคนทั้งโลก”

อยากให้ความรักกับคนทั้งโลก

อยากให้ความรักเพื่อคนทั้งโลก	อยากจะให้โชคเพื่อคนทั้งหล้า
อยากให้รอยยิ้มลบคราบน้ำตา	อยากให้ชีวาแก่คนทั้งปวง
อยากให้คนทุกซัฟนทุกซัล้าเค็ญ	ความเค็ญเค็ญเค็ญอยากล้าบากใหญ่หลวง
ให้หมดทุกซัฟสร้าสร้างสุขในใจทุกดวง	อยากให้ปวงคนทุกซัฟเป็นสุขสันต์
อยากอุทิศชีวิตทั้งหมดนี้	เพื่อสร้าความดีไม่เคยหวั่น(ไม่เคยไหวหวั่น)
จะเร้งสร้าทั้งคึนและทั้งวัน	เพื่อชีวิตอันสั้นนั้นมึราคา

โดยผู้เรียนสามารถอธิบายความสำคัญของชื่อกลุ่ม คำขวัญ เพลงได้เป็นอย่างดี และมีเหตุผล โดยชื่อกลุ่ม “เด็กดีมีธรรมะ” คือ ธรรมะของทุกศาสนาที่สอนให้คนเป็นคนดี คำขวัญ “ความพยายาม คือ

ความสำเร็จ” เพราะเห็นว่ากลุ่มของเราเน้นในเรื่องความขยัน หมั่นเพียร ความพยายาม และเชื่อว่าความสำเร็จทุกอย่างมาจากความพยายาม เพลง “อยากให้ความรักกับคนทั้งโลก” เป็นเพลงที่ซัดอยู่ในตัว เพราะเราอยากเร่งสร้างชาติ

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-ป.6)

ชื่อกลุ่ม “เยาวชน คือ ความหวังสร้างชาติไทย”

คำขวัญ “จงสร้างกำลังใจ โดยการอ่านหนังสือ คำคม ข้อคิดดีๆ และเรื่องที่เป็นแรงบันดาลใจให้ต่อสู้ชีวิตเสมอ”

เพลง “คิดถึงกันบ้างนะ”

คิดถึงกันบ้างนะ”

หากทะเลแล้งไป หากดวงไฟดับลง หากแผ่นดินสั่นลง จะมั่นคงชั่ววันรันดร
จากวันคืนเคลื่อนไป ผูกดวงใจคล้องกัน สิ่งดีงามร่วมกัน ผูกสัมพันธ์ดังสายใย
ลา ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา ล้า
ล้า ลา

บอกอำลาถึงกัน หากในวันนั้นไกล บอกคำลาซึ่งใจ ผากให้เราคิดถึงกัน (แล้วคิดถึงกันบ้างนะ)

ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-ป.6) ได้อธิบายความสำคัญกับชื่อกลุ่ม คำขวัญและเพลง คือ ชื่อกลุ่ม “เยาวชน คือ ความหวังสร้างชาติไทย” เนื่องจากเห็นว่า เยาวชนเป็นความหวังของประเทศไทย ประเทศจะเจริญขึ้นหรือตกต่ำก็เพราะเยาวชนไทย คำขวัญ “จงสร้างกำลังใจ โดยการอ่านหนังสือ คำคม ข้อคิดดีๆ และเรื่องที่เป็นแรงบันดาลใจให้ต่อสู้ชีวิตเสมอ” เป็นข้อคิดที่ชัดเจนในตัวเองแล้ว เพราะการสร้างกำลังใจเป็นเรื่องที่ช่วยให้มีความเข้มแข็งทางจิตใจ ต่อสู้อุปสรรคได้ เพลง “คิดถึงกันบ้างนะ” เพราะเพลงนี้ซึ่งใจ จะนำไปใช้ เพราะ ป.6 จะจากโรงเรียนนี้แล้ว และ ป.5 ก็ใกล้จะจบจึงเลือกเพลงนี้

โรงเรียนวัดลำโพ

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

ชื่อกลุ่ม “เด็กดีมีคุณธรรม”

คำขวัญ “ความพยายาม คือ ความสำเร็จ”

เพลง “ลูกหมูหลงทาง”

ลูกหมูหลงทาง

ลูกหมูสองตัวหลงทาง เดินไปตามป่าดอน แสนหิวและเหนื่อยอ่อน ไม่ได้นอนไม่ได้กิน
พบแดงเล็กเล็กหนึ่งใบ จะแบ่งยังงัยกันดี ลองคิดกันหลายที ก็ไม่ดี เหมือนตั้งใจ
มองเห็นลิงเดินมา ลิงจำ.....ช่วยเราที่ เจ้าลิงยิ้มยินดี มาซิฉันช่วยปัน

จึงแบ่งแต่งเป็นสองอัน อันหนึ่งเล็ก อันหนึ่งใหญ่

เจ้าหมอบอกไม่เท่ากัน ให้ปั้นอันใหญ่อีกหน ฝ่ายเจ้าลิงก็แสนกล กัดเสียจนเล็กกว่าอีกอัน
เจ้าลิงกินไปกินมา จนกว่าจะเหลือเท่ากัน กว่าลูกหมูจะรู้ทัน เหลือสองอันขึ้นเล็กนิดเดียว

วันนี้นิทานคำกลอน ท่านสอนถึงเรื่องอะไร เด็กเด็กคิดว่าอย่างไร ในเรื่องความสามัคคี
ช่วยเหลือและเอื้ออาทร มีผลดีหรือไม่เอ่ย....

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5)

ชื่อกลุ่ม “The Success Group”

คำขวัญ “You can if you think you can”

เพลง “คำสัญญา”

คำสัญญา

ก่อนจากกันขอสัญญา ฝากประทับใจตรงตรงจางกว่าพบกันใหม่
จับมืออาลาสัญญาด้วยหัวใจ เพราะความรักติดตรงหว่างใจ ด้วยใจผูกพันมั่นคง
ด้วยความดีนั้นฝังตรง จากไปแล้วคำนึงตรงประทับใจ อย่าได้ลืมเลือนสัญญากันไว้อย่างไร
ขอให้เรามั่นคงจิตใจก้าวไปสรรสร้างความคิด

โอ้เพื่อนเอ๋ยเคยร่วมสนุกกันมา แต่เวลาต้องพาให้เราจากกัน ไม่นานหรือกนา
เราคงได้มาพบกัน ไม่มีสิ่งใดขวางกั้นเพราะเรามั่นในสัญญา

หากแผ่นดินไม่ฝังกาย จะสุขจะทุกข์เพียงใดน้อมกายยืมสู้ฟันฝ่า ขอเพียงให้เรามั่นคงในสัญญา
สร้างสรรค์เพื่อมวลประชาชนี่ คือสัญญาของเรา (ซ้ำ)

3.14) บอกเล่าความเข้าใจในการร่วมกิจกรรมการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ของ ป.อ.ปยุตโต

เป็นการประเมินผลครั้งสุดท้ายโดยผู้เรียนเอง โดยผู้วิจัยให้ผู้เรียนระดมสมองคิดหัวข้อ ได้
ข้อสรุปร่วมกัน 8 หัวข้อ คือ วิธีการสอน เนื้อหาที่เรียน ตัวผู้สอน บรรยากาศ ความเหมาะสมของกิจกรรม
ระยะเวลา การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และความต้องการเพิ่มเติม โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าจะเขียนจาก
ความคิดเห็น ความรู้สึกที่แท้จริง และข้อเขียนของผู้เรียนไม่มีผลใดๆ ต่อผู้เรียนทั้งสิ้น แต่จะมีผลดีในทาง
วิชาการ เพื่อการปรับปรุงในโอกาสต่อไป ผู้วิจัยขอสรุปเป็นรายบุคคลช่วงชั้นละ 6 คน

โดยสรุปผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในครั้งนี้ (รายละเอียดตามตาราง
ที่ 23 - 26)

1) โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ตารางที่ 23 บอกเล่าความเข้าใจในของผู้เรียนต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 3) โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ลำดับที่	บอกเล่าความเข้าใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสมของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ความต้องการเพิ่มเติม
1) ผู้เรียนคนที่ 1	ได้เล่นสนุก คุณครูใจดีมาก ได้รักษาศิลปะ	ได้รู้เรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ ได้ปาเป้าและได้นั่งสมาธิ	ใจดี พุดดี มีมารยาทในการพูดจา	บรรยากาศดี เพื่อนให้ความร่วมมือ	ได้ไปเที่ยว ได้เล่นเกม เหมาะสมมากเลย	สั้นไป อยากให้อยู่ถึงวันที่ 12 มีนาคมเลย	ได้ทำงานแล้วแม่ก็ชมด้วย	อยากให้ไปเที่ยว
2) ผู้เรียนคนที่ 2	ดี ครูใจดี สอนรู้เรื่อง สอนสนุก	ดีมากได้เรียนเรื่องการรักษาศิลปะ	คุณครูน้องกับคุณครูจิมก็ใจดี สอนดีได้ประโยชน์	สดชื่น อากาศดี อาหารอร่อย	กิจกรรมเหมาะสมมาก หนูชอบกิจกรรมที่พาไปเยี่ยมเด็กพิการ	สั้นไป น่าจะมีต่อไป ประมาณ 9 สัปดาห์	ทำเป็นบางครั้ง หลายๆ เรื่อง	หนูอยากให้ถ้าเวลาพี 6 มาเรียนวันอาทิตย์ อย่าตามใจเขามาก เพราะจะเคยตัวตอนอยู่โรงเรียนเขาชอบแกลิ่งน้อง ป.3
3) ผู้เรียนคนที่ 3	ได้เรียนและสนุกมากๆ และคุณครูก็ใจดีกันทั้งหมดทุกคน	ก็ได้ความรู้ ความสามัคคีในการต่อจิ๊กซอ ได้รู้ศิลปะ 5 ข้อ	ไม่ดุและใจดี พุดดีและสอนดี ให้ทำสิ่งที่มีความรู้ต่างๆ	ดีและเย็นสบาย และเพื่อนก็สบาย	ชอบกิจกรรมต่อจิ๊กซอ เพราะว่ามันสนุกและมีความ	สั้นไป อยากให้มีอีก	เอาไปใช้ที่บ้าน และพ่อแม่ก็ชม	อยากให้ครูสั่งให้ไปหาซื้อต้นไม้มาหลายๆ

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ลำดับที่	บอกเล่าความในใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสมของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ความต้องการเพิ่มเติม
	เกมที่เล่นสนุก คือเกมปาเป้า				สามัคคี			
4) ผู้เรียนคนที่ 4	ดีค่ะ ครูสอนดี สอนให้นักเรียน และสอนรู้เรื่อง	ดีค่ะ เช่น การ ทำงานบ้าน การ ตั้งใจเรียน การ ออมเงินและการ รักษาศีล	ผู้สอนมี 2 คน สอนรู้เรื่องใจดี พูดกับเด็กดี	ดี เพื่อนนิสัยดี ครูนิสัยดี ไม่ดู นักเรียน	เหมาะสมแล้ว ค่ะ หนูชอบการ เล่นเกมเพราะ ทำให้ฝึกสมอง	สั้นไป หนู อยากให้เพิ่ม เป็น 15 วัน	หนูนำไปใช้แล้วค่ะ เช่น เอาไปใช้ที่ บ้าน กวาดบ้าน สะอาดขึ้น ล้าง จานสะอาดขึ้น	คุณครูสอนดีมาก ค่ะ หนูอยากให้ครู อยู่นานๆ
5) ผู้เรียนคนที่ 5	การสอนที่ครู น้องกับครูจิม สอนให้ดีมากค่ะ หนูชอบเรื่อง นรกค่ะ	หนูชอบทุกอย่าง เลยค่ะ ที่ครูน้อง กับครูจิม หนู ชอบเรื่องไป เยี่ยมเด็กพิการ ค่ะ สิ่งเหล่านี้ที่ ครูสอน	ผู้สอนใจดีแล้ว พูดรู้เรื่องด้วยค่ะ หนูชอบผู้สอน แบบนี้ค่ะ	บรรยากาศดี เยี่ยมด้วยค่ะ แล้วบรรยากาศ อบอุ่นด้วยค่ะ	เหมาะสมแล้ว ค่ะ หนูชอบไปดู เด็กพิการด้วย ค่ะ เขาน่ารัก มากค่ะ	หนูไม่อยากให้ เวลาสั้นเกิน หนูอยากเรียน กับครูให้ นานๆค่ะ	ทำงานที่บ้านได้ดี	ครูสอนได้ดีมากค่ะ อยากให้ครูทุกท่าน อยู่กับหนูนานๆ มากค่ะ

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ลำดับที่	บอกเล่าความในใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสม ของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	ความต้องการ เพิ่มเติม
6) ผู้เรียนคนที่ 6	สนุกสนาน สอน สนุกและคุณครู ใจดี	ได้ความรู้ ความ สามัคคี การ รักษาศีล การ ต่อใจข้อ	ใจดี พูดดี ไม่พูด หยาบคาย	อากาศดี สนุกสนาน	เหมาะสม แต่ หนูชอบกิจกรรม ไปเที่ยว	สั้นไป อยากให้มี อีก	เอาไปใช้งาน บ้าน	อยากดูวิดีโอ มากขึ้น อยากไป ข้างนอกมากขึ้น

ตารางที่ 24 บอกเล่าความในใจของผู้เรียนต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 5-6) โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ลำดับที่	บอกเล่าความในใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสมของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	ความต้องการเพิ่มเติม
1) ผู้เรียนคนที่ 1	สบายๆ มีการพัฒนาผู้เรียนไปทุกอาทิตย์	มีแบบหลากหลายมาก เช่นการ วิชาศิลปะ การทำ กิจวัตรประจำวัน	ตัวผู้สอนเป็นกันเอง ไม่เครียด	สบาย สนุกสนาน	เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของเรา	ประมาณ 5 – 6 สัปดาห์	ได้ดีและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	ไม่มีค่ะ
2) ผู้เรียนคนที่ 2	คุณครูทุกท่านสอนให้ผมเป็นคนดี ผมรักวิชาศิลปะ 5 ได้ ตอนที่ผมมาเรียนที่นี่ผมได้เปลี่ยนไปกว่าเดิม	สอนให้ผมรักวิชาศิลปะแล้วสอนให้ผมนั่งสมาธิหลงพ้อเทียนแล้วสอนการต่อจี้กขอ	อาจารย์จิ้มกับอาจารย์น้องสอนให้ผมเป็นคนดี อาจารย์ทั้งสองสอนผมดีมาก	บรรยากาศที่นี้เย็นสบาย สดชื่น	ดีมาก	6 อาทิตย์ กำลังดี	นำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	ขอให้มีอย่างนี้อีก
3) ผู้เรียนคนที่ 3	สอนดี สอนเกี่ยวกับการตั้งใจทำงานเก็บเงิน การทำ	มีการตั้งใจทำสมาธิ การเก็บเงินออม การรักวิชาศิลปะ	อาจารย์ที่สอนสอนได้ดีมาก สอนให้รู้จักเอื้อเพื่อเผื่อแผ่	ดีมาก	เหมาะสมดีมาก	6 สัปดาห์ หนูว่ามันน้อยไป	เราได้เอาไปใช้ใน ชีวิตได้ เช่น เก็บ ของ การทำสมาธิ และการ	หนูไม่มีข้อเสนอแนะ เพราะดีมากอยู่แล้ว

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ลำดับที่	บอกเล่าความในใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสม ของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	ความต้องการ เพิ่มเติม
4) ผู้เรียนคนที่ 4	สอนค่อยๆ เป็น ค่อยๆ ไป	เกี่ยวกับความดี สติ สมาธิ และ ความสามัคคี	ครูใจดี มีขนมมา ให้ เรียนๆ ไป เดี๋ยวก็ได้เล่น เกม	บรรยากาศดี อากาศเย็น สบาย ร่มรื่น มากๆ	เหมาะสมกันดี	6 อาทิตย์สั้น เกินไป	นำไปใช้ได้ ทั้งหมด ไม่ว่าจะ เป็นสมาธิ สติ กิจกรรมมากขึ้น	ควรให้เรียน นานๆ กว่านี้ และควรให้ทำ กิจกรรมต่างๆ มากขึ้น
5) ผู้เรียนคนที่ 5	ดีค่ะ อยากให้ สอนไปนานๆ	มีสติ มีมารยาท ดีค่ะ	ใจดีค่ะ ไม่เคยตี เลยค่ะ	บรรยากาศ อบอุ่น สบายค่ะ	เหมาะสมที่ อาจารย์สอน	6 สัปดาห์ พอสมควรค่ะ	ใช้สติ สมาธิใน ชีวิตประจำวัน	อยากให้สอนไป นานๆ
6) ผู้เรียนคนที่ 6	สอนดีและมี ความสนุกมาก	มีสติ มีสมาธิ	ใจดีมากๆ และ ไม่เคยตี	บรรยากาศเย็น สบาย	เหมาะสมที่ อาจารย์สอน	6 สัปดาห์ พอสมควร	ใช้สติ สมาธิ ประจำวัน	อยากให้ครูสอน นานๆ

2) โรงเรียนวัดลำโพ

ตารางที่ 25 บอกเล่าความเข้าใจในของผู้เรียนต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 3) โรงเรียนวัดลำโพ

ลำดับที่	บอกเล่าความเข้าใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสมของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ความต้องการเพิ่มเติม
1) ผู้เรียนคนที่ 1	รู้สึกสนุกมากๆ ทำให้รู้สึกไม่เบื่ออีกด้วย ได้รู้เรื่องการทำความดีด้วยค่ะ	ได้ความรู้เกี่ยวกับธรรมะด้วยค่ะ	-อาจารย์ใจดีมากๆค่ะ -อาจารย์น้องใจดีรักเด็กค่ะ -อาจารย์เต๋าทำให้เด็กๆมีความสุขค่ะ	ดูสนุกสนานมากๆค่ะ	กิจกรรมสนุกมากๆ ค่ะ	ก็ดีค่ะ	ทำให้เราเป็นคนดี	อยากให้มีกิจกรรมเยอะๆ
2) ผู้เรียนคนที่ 2	ดีมากและมีความสุข	อาจารย์สอนดีและเนื้อหาที่ดีมาก	-อาจารย์ใจสอนให้มีความรู้มากขึ้น -อาจารย์น้องเป็นคนใจดี -อาจารย์เต๋าใจดี	บรรยากาศดีมาก	ดี	นาน	ได้รู้จักออมเงินจะได้ไม่ต้องขอพ่อแม่	อยากให้มีกิจกรรมมากกว่านี้
3) ผู้เรียนคนที่ 3	ดีมากและสนุกมากด้วย	ดีมาก	-อาจารย์ใจสอนสนุกมากๆค่ะ	สนุกมากหนอยากมาเรียนมาเลยค่ะ	ดีมาก	ดีสุดๆ ค่ะ	ดีมากสุด	ให้มีการเล่นนิทาน

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลำดับที่	บอกเล่าความในใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสมของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ความต้องการเพิ่มเติม
			-อาจารย์น้องใจดีมากค่ะ -อาจารย์เต่าชอบสอนเด็กๆ					
4) ผู้เรียนคนที่ 4	สอนให้เด็กรู้จักการรักชาติ, การออม, การตั้งเป้าหมาย	ทำให้เด็กที่เรียนรักชาติ เช่น ไม่ฆ่าสัตว์, รู้จักออม, ตั้งเป้าหมายว่าโตขึ้นจะเป็นอะไร และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	-อาจารย์จิมเป็นคนรักเด็กและใจดี -อาจารย์น้องใจดีและไม่ฆ่าสัตว์ -อาจารย์เต่าน่ารักและเป็นคนดี	ดีเหมาะกับการเรียนมากเลย	ดีมากและทำให้เด็กมีสติ	เวลาพอดี ไม่นาน	ดีมาก เช่น รักชาติครบ 5 ข้อ	อยากให้มีโอกาสเพิ่ม เช่น อ่านนิทาน
5) ผู้เรียนคนที่ 5	ดีมากและได้ความรู้ด้วย	ดีมากครับ ผมภูมิใจในตัวเอง	-อาจารย์จิมเป็นคนน่ารัก -อาจารย์น้องเป็นคนใจดี -อาจารย์เต่าเป็นคนดีมีวินัย	ดีมาก	ดีมาก ๆ	อยากให้มีโอกาสเพิ่มมากขึ้น	ทำให้มีสมาธิในการเรียน	อยากให้มีโอกาสมากขึ้น

ตารางที่ 26 บอกเล่าความในใจของผู้เรียนต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 5-6) โรงเรียนวัดลำโพ

ลำดับที่	บอกเล่าความในใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสมของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ความต้องการเพิ่มเติม
1) ผู้เรียนคนที่ 1	สอนแบบว่าเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมที่สอดแทรกความสนุกให้เด็กได้เล่นเกมส์เพื่อฝึกทักษะและคติสอนใจ	เป็นเรื่องความมีคุณธรรม จริยธรรม สอนให้เด็กมีความซื่อสัตย์	-อาจารย์จิมเป็นคนที่สอนเด็กด้วยความเข้าใจและตั้งใจในการสอนเด็กให้เป็นคนดี(ร้องเพลงเพราะด้วยค่ะ) -อาจารย์น้องเป็นคนทำให้เด็กมีรอยยิ้มในการเล่นเกมส์ -อาจารย์เต่าเป็นคนทำให้เด็กมีรอยยิ้มในการเล่นเกมส์ ทำให้เด็กมีความสุข	ภายในห้องอากาศดี ทำให้อารมณ์ดีในการเรียน	การสอนเด็กให้มีวินัยเหมาะสมมาก	เวลา 08.30 น. เข้าก็เหมาะสมนะค่ะ เพราะทำให้เด็กฝึกการมาให้เป็นเวลา อยากให้ยาวนานกว่านี้	สามารถนำไปใช้ได้ในเรื่องการออม, การรักษาศีลและการตั้งใจทำงาน	อยากให้มาสอนอย่างนี้อีกค่ะ

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลำดับที่	บอกเล่าความในใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสมของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ความต้องการเพิ่มเติม
2) ผู้เรียนคนที่ 2	ทำให้พวกเราไม่ค่อยพูดคำหยาบ	ดีมากครับที่มีเนื้อหาแตกต่างกันไป	-ครูจิมสอนดี ใจดี ร้องเพลงเพราะมากครับ -ครูน้องสอนเกี่ยวกับธรรมะได้ดีมากครับ -ครูเต่าใจดี พอพวกเราเขียนไม่ได้ก็ช่วยสอนพวกเรา	ดีมากครับ	ดีครับพวกเราทุกคนอยากมาเรียน	ดีมากครับ เวลาเรียนไม่มากจนเกินไป	ทำให้ผมมีสติในการทำงาน	อยากให้มาจัดกิจกรรมนี้อีก
3) ผู้เรียนคนที่ 3	วิธีการสอนดีครับ ผมชอบเค้าสอนอย่างละเอียด อะไรไม่เข้าใจก็ถามได้	ผมได้ความรู้มากมายจากคณะครูที่นี่และบางอย่างก็นำไปใช้ที่บ้านได้	-ผมชอบที่อาจารย์จิมพูดบอกความรู้อย่างตั้งใจและละเอียด ผมรักอาจารย์จิมครับ -ผมชอบอาจารย์น้อง	บรรยากาศในห้องบางทีก็เจี๊ยบๆ ไปบ้างแต่ผมก็ชอบ	เรื่องที่เราทำมาอยู่ที่นี้ทั้งวันนะครับ ผมว่าดีครับเพราะเสาร์-อาทิตย์เด็กบางคนอาจอยู่บ้านเบื่อไม่ทำอะไร	ระยะเวลาที่มาจากที่นี่ผมว่าน่าจะให้มาหลายๆ อาทิตย์ให้มากกว่านี้เพราะผมอยู่บ้านไม่ได้ทำอะไร	ความรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง ถือว่าดีครับ	อยากให้สนุกมากกว่านี้

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลำดับที่	บอกเล่าความในใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสม ของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	ความต้องการ เพิ่มเติม
			<p>เพราะมีเกมส์ให้เล่น เยอะแยะและไม่ได้ เล่นอย่างเดียวกแถม ได้ความรู้ ผมรัก อาจารย์น้อง -อาจารย์เต่าจะ อธิบายหลายๆ สิ่ง หลายๆ อย่างที่เรา ไม่เข้าใจ ผมชอบ อาจารย์เต่าครับ</p>					
4) ผู้เรียนคนที่ 4	ดีมาก สอนรู้ เรื่องดี	ดี เข้าใจดี	<p>-อาจารย์จิมดีสอน สนุก ร้องเพลง เพราะมากๆ ใจดี สุดๆ -อาจารย์น้องหา เกมส์มาให้เล่น</p>	ดี อบอุ่นดี วัน เสาร์มีเพลง ประกอบ (โรงเรียนซ้อม ดนตรีไทย)	ดีพอสมควร	พอสมควร	เอามาใช้ในการ เรียนและทำให้มี สมาธิมากขึ้น	-

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลำดับที่	บอกเล่าความในใจ							
	วิธีการพัฒนา	เนื้อหาที่เรียน	ตัวผู้สอน	บรรยากาศ	ความเหมาะสมของกิจกรรม	ระยะเวลา	การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ความต้องการเพิ่มเติม
			สนุกมากๆ ใจดี สุดๆ -อาจารย์เต่า สอนดีทำให้เด็ก พัฒนามากขึ้น					
5) ผู้เรียนคนที่ 5	ดีมาก การสอน ดี ทำให้เราดีขึ้น	ดีมากครับ เนื้อหาแต่ละ ครั้งแตกต่างกัน ไป	-อาจารย์จิมเป็น คนดี สอนดี เข้าใจดี -อาจารย์น้อง เป็นคนดี รักเด็ก สอนดี -อาจารย์เต่า สอนดี รักเด็ก	บรรยากาศก็ดี น่าเรียน	ดีครับ ผมอยาก ทำอีก มันสนุกดี	สมควรมาเรียน และก็ไม่ เสียเวลา	ผมนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	อยากให้นาน กว่านี้

3.15) การเขียนเรียงความ(จินตภาพเป้าหมายในอนาคต) เรื่องเกี่ยวกับอนาคต (ฝันให้ไกลไปให้ถึง เดินหน้าคว้าวาดาว ฯลฯ)

สำหรับหัวข้อนี้นั้น เนื่องจากผู้เรียน(2 ช่วงชั้น) มีความสามารถในการอ่าน เขียนไม่เท่ากัน ทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจให้ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 เขียนเรียงความเรื่องเกี่ยวกับอนาคต โดยให้เขียนอย่างเป็นอิสระ เพียงมีข้อกำหนดว่าให้เขียนถึงอนาคตที่จะต้องเกื้อกูลตนเอง ผู้อื่นและสังคมด้วย และให้ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) จินตภาพถึงเป้าหมายในอนาคต แล้วให้เขียนบรรยายและวาดภาพออกมา ผู้เรียนทั้ง 2 ช่วงชั้นของ 2 โรงเรียนสามารถทำได้ในระดับค่อนข้างดี ดังตัวอย่างที่ปรากฏดังนี้

โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

คนที่ 1 ผมจินตนาการว่า ผมจะเป็นคุณหมอ ผมเห็นตัวเองใส่ชุดคุณหมอ เต็มากๆ ผมกำลังฉีดยาให้คนไข้ ช่วยคนเจ็บป่วย ช่วยพ่อ-แม่ และได้สตางค์มาใช้ด้วยครับ

คนที่ 2 หนูอยากเป็นตำรวจ หนูเห็นตัวหนูไปจับผู้ร้ายและกึ่งกันจับผู้ร้ายได้ ช่วยดีให้ปลอดภัย

คนที่ 3 ผมโตขึ้นจะเป็นทหาร อยากให้ทุกคนมีความสุข จะได้ไม่ต้องเอาไม้ตีกัน ชาตินี้ผมจะทำบุญ และผมจะทำความดี

คนที่ 4 โตขึ้นหนูอยากเป็นพยาบาล เห็นตัวเองดูแลรักษาผู้ป่วย

คนที่ 5 โตขึ้นหนูอยากเป็นตำรวจเพื่อจับคนร้าย และช่วยเหลือประชาชน และประเทศชาติ หนูอยากทำให้คนอื่นมีความสุข หนูเห็นตัวเองเป็นตำรวจกำลังจับผู้ร้ายและจับผู้ร้ายได้

คนที่ 6 หนูจินตภาพว่าหนูโตขึ้นเป็นคุณครู หนูกำลังสอนเด็กอยู่ หนูใส่เสื้อชุดสีม่วงกางเกงสีดำ

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5 - ป.6)

คนที่ 1 “ความฝันอยากเป็นทหาร”

ผมฝันว่าผมอยากเป็นทหาร เพราะเป็นทหารจะได้ช่วยเหลือคนอื่น ๆ คนที่เขาลำบาก ไม่มีข้าว ไม่มีน้ำ จะได้ช่วยคนยากคนจน และมีคนที่เขาลำบากอีกที่ได้ เจ็บตาย นำสงสาร และเขาก็ลำบากกว่าเราเยอะ ถ้าเขาเป็นอย่างคนจนที่เขาลำบากเขาจะคิดยังไง เป็นทหารจะได้รับใช้ชาติบ้านเมืองของตนเอง และบ้านเมืองของชาวบ้าน ไม่ให้เขาลำบากก่อนไม่มีอาหาร ไม่มีน้ำ ไม่มีผ้าห่ม และนำสงสาร เด็กไม่สบายกว่าจะไปหาหมอ เด็กเล็กก็จะตายเพราะมันไกล

คนที่ 2 “ประวัติและอนาคตของฉัน”

ดิฉันศึกษาอยู่ที่ประถมศึกษาปีที่ 5 อายุ 11 ปี เกิดวันที่ 9 ตุลาคม 2542 ฉันท่านสถานที่ศึกษามา 2 โรงเรียน ฉันทศึกษาที่โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง(บัวเอี่ยมวิทยากร) นี้เป็นโรงเรียนที่ 3 ที่ฉันเข้ามาศึกษา ฉันทเป็นคนกรุงเทพฯ ย้ายเข้ามาในโรงเรียนคลองฝรั่งฯ เมื่อตอน ป.4 เทอมที่ 1 ฐานะของฉันทเป็นคน

พออยู่พอกิน ไม่ร่ำรวยอะไรมากนัก แม่ตอนนั้นก็ว่างงานไม่มีงานทำ และเมื่อหลายเดือนก่อน ผอ.พินิจวัลย์ สุทธิดี ได้จ้างแม่ของฉันไปดูแลสามีของ ผอ. และเมื่อเร็วๆ นี้ สามีของ ผอ. ได้เสียชีวิต และเชิญแม่ของดิฉันไปงานศพ และเสร็จพิธีเมื่อสัปดาห์ก่อน อนาคตของฉันในระยะใกล้ คือ ฉันอยากได้เกรดดีๆ ในการสอบ LAS ระดับชาติ อนาคตที่สองอยากเข้ามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพราะว่าอาของฉันจบที่นี่ ฉันไม่รู้ว่าจะจบปริญญาอะไร คณะไหน แต่ฉันจะเอาอาเป็นตัวอย่าง แต่อาคตข้างหน้าของฉันอันแสนยาวไกลที่ฉันปรารถนา คือ ฉันอยากเป็นแพทย์ที่ฉันจะช่วยรักษาพ่อ-แม่ พี่น้อง ญาติๆ ของฉันได้ ผู้อื่นได้อีกด้วย นี่ละคืออนาคตของฉัน

คนที่ 3 “อนาคตของผม”

สวัสดิ์ศรีครับ ผมอยู่ชั้น ป.5 เลขที่ 9 ที่บ้านฐานะไม่รวยมาก ไม่จนมาก พอมีพอกิน แม่ผมเป็นแม่บ้าน พ่อขายของใช้ไฟฟ้า ถ้าแม่ว่างแม่ก็ไปช่วยพ่อขายของ ตอนนี้อยู่กับย่า อา และพี่ บางทีแม่ผมก็มาเยี่ยมผมที่บ้านของผม ตอนนี้อย่าไม่ได้ทำอะไร อาผมอยู่ที่เมืองนอกทำงานส่งเงินมาให้ย่าผมใช้ แม่ผมอยู่จังหวัดฉะเชิงเทรา อาผมก็ขายเครื่องใช้ไฟฟ้า พี่ของผมนี่ทำงานขับรถส่งของ ผมไม่มีโรคประจำตัว อนาคตผมอยากเป็นนักดนตรีมาก ผมชอบเล่นกีตาร์ ตอนนี้อยู่กำลังฝึกเล่นอยู่ ผมต้องให้ฝันของผมเป็นจริง ถ้าผมโตขึ้นผมจะหาเงินเลี้ยงพ่อแม่ให้ดีที่สุดที่ผมจะทำได้ ผมจะตั้งใจเรียน จะไม่ซี้เกียจอีก ผมจะทำที่ผมต้องการให้ได้

คนที่ 4 “ไปให้ไกลที่สุดในชีวิต”

ฉันอายุ 11 เกิดวันที่ 19 ตุลาคม 2542 ฉันใฝ่ฝันอยากเป็นพยาบาล แต่ที่ฉันคิดว่าฉันคงทำไม่ได้หรอก เพราะบ้านฉันยากจน พ่อ-แม่ฉันคงส่งให้ฉันเรียนไม่ถึงไหนหรอก เพราะพ่อแม่ฉันต้องทำงานเหนื่อย กว่าหาเงินมาได้ก็ลำบาก เดือนหนึ่งได้เงินก็ไม่พอค่าเทอม ในตอนนี้ฉันอยู่แค่ ป.5 ฉันอยู่โรงเรียนบ้านคลองฝรั่ง(บัวเอี่ยมวิทยากร) ฉันคิดว่าฉันจบจากโรงเรียนนี้ ฉันจะไปสอบเข้าเตรียมอุดมมัธยมเกล้า เพราะโรงเรียนใหญ่ สอนดี ฉันจะได้ไปสอบต่อที่มหาวิทยาลัย เพื่อได้ทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัวและหาเลี้ยงตัวเอง ฉันคิดว่ากว่าจะถึงวันนั้นฉันคงลำบาก เพราะว่าเหนื่อยลำบากที่ต้องทำงาน ฉันคิดว่าถ้าฉันมีสามีและลูกฉันคงลำบากกว่าเดิม ฉันคิดในตอนนี้ คือฉันต้องเรียนให้สูงๆ เท่าที่จะทำได้ เพราะฉันตั้งใจใฝ่ฝัน แต่ตอนนี้ฉันเพิ่งอายุ 11 ปี ฉันรออายุครบ 15 ปี ฉันจะหางานทำเพื่อช่วยเบาแรงพ่อ-แม่ เพราะฉันนึกถึงเวลาพ่อ-แม่เหนื่อยและลำบาก ฉันก็อยากเบาแรงท่าน ฉันจะต้องทำให้ได้และไปให้ไกลที่สุดในชีวิต

คนที่ 5 “อนาคตของหนู”

สวัสดิ์ศะ ชื่อเล่นชื่อออร์คะ ตอนนี้อยู่ชั้น ป.5 อายุ 11 ปี เกิดวันอังคารที่ 28 กันยายน 2542 หนูเข้าเรียนโรงเรียนบ้านคลองฝรั่งตั้งแต่อายุ 1 แล้ว หนูเรียนจนถึง ป.5 หนูเจอเพื่อนใหม่ๆ น่ารักๆ มากเลย หนูเกิดโรงพยาบาลราชวิถี หนูเป็นคนกรุงเทพฯ หนูนย้ายมาจากโรงเรียนการเคหะท่าทราย หนูนย้ายโรงเรียนตั้งแต่หนูเรียนอยู่ อปต. จบก็ไปเรียนบ้านคลองฝรั่ง(บัวเอี่ยมวิทยากร) และหนูกีย้ายบ้านด้วย โรงเรียนบ้านคลองฝรั่งเลยเป็นโรงเรียนของหนู มี ผอ.ชื่อนายเกริกชณัฐ ทรัพย์สาย เป็น ผอ. แต่ตอนนี้เขาเกษียณไปแล้ว พออีกไม่นานมี ผอ.ใหม่เข้ามา ชื่อนางพินิจวัลย์ สิทธิดี เป็นอันว่าดีมาก พอ ผอ.ใหม่เข้ามาโรงเรียนของเราได้ปรับปรุง โรงอาหาร ห้องน้ำ รั้วโรงเรียน ค่ะ พออีกไม่นานสามี ผอ. เสียชีวิตกระทันหัน และเสร็จพิธีเมื่อสัปดาห์ก่อน ฉันอยากเป็นหมอ อยากได้เกรดดีๆ ตอนสอบ LAS หนูอยู่กับปู่ย่า หนูเกิดมาก็อยู่

กับปู่ย่าเลย หนูไม่รู้ว่า พ่อกับแม่ของหนูจริงๆ อยู่ไหน แต่หนูก็ไม่เป็นไร ที่ปู่กับย่าอุปการะหนูอยู่เสมอ หนูอยากบอกปู่ย่าว่า หนูขอบคุณค่ะ หนูจะไม่ทิ้งปู่กับย่าไปไหน หนูจะตั้งใจเรียน จะได้จบไวๆ หางานดีๆ ทำ หนูจะเลี้ยงปู่กับย่าให้ดีกว่าที่ปู่กับย่าเลี้ยงหนูมา ขอขอบคุณค่ะ

คนที่ 6 “ครอบครัวมีความสุข”

ฉันอายุ 11 ปี เกิดวันที่ 27 มิถุนายน 2542 ฉันใฝ่ฝันอยากเป็นทหารหญิง ฉันอยากมีอาชีพเป็นตัวเป็นตนแล้ว พ่อรับจ้างทำงานทั่วไปแล้ว แม่ก็ทำงานทั่วไปเหมือนกัน แล้วพ่อแม่ฉันส่งให้ฉันมาเรียน ฉันก็ต้องตั้งใจเรียน ฉันรักครอบครัวของฉัน ถ้าฉันทำงานได้เงินเดือนมา ฉันก็จะให้ครอบครัวของฉัน ถ้าพ่อแม่ฉันแก่ฉันก็จะดูแลเป็นการตอบแทนที่ตอนเด็กๆ พ่อแม่ฉันตอนมีฉันกว่าจะคลอดฉันออกมาได้ก็ต้องเจ็บปวด คิดเป็นค่าน้ำนมก็แล้วกัน แล้วตอนที่ฉันออกมาฉันกว่าจะได้เห็นโลกใบนี้ได้ เพราะฉันอยากตอบแทนพ่อและแม่ คือฉันจะเลี้ยงพ่อและแม่ค่ะ ฉันรักพ่อกับแม่มากๆ ตอนเด็กๆ ฉันรู้ว่าฉันใช้เงินแบบไม่ประหยัด ฉันรู้ตัวของตัวเองฉันไม่ต้องให้ใครมาบอกฉัน ฉันอยากอยู่กับพ่อแม่

โรงเรียนวัดลำโพ

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)

คนที่ 1 หนูจินตนาการเห็นตัวเองเป็นนางพยาบาล ใส่ชุดขาวสะอาด กำลังช่วยผู้ป่วยอยู่ เมื่อหนูได้เงินเดือนจะเอาไปให้พ่อ-แม่ มีประโยชน์ต่อตัวหนูเอง ครอบครัว และคนป่วย

คนที่ 2 หนูเห็นตัวเองแต่งตัวสวย ทำงานในออฟฟิส เพราะได้แต่งตัวสวย เงินเดือนดีจะได้เลี้ยงดูพ่อ-แม่ หนูจะทำตัวเป็นประโยชน์ต่อสังคม

คนที่ 3 หนูเห็นภาพหนูเรียนวัดลำโพจบ แล้วก็ไปสอบเข้าโรงเรียนสตรีนนทบุรี และพอหนูได้เข้าไปในห้องของโรงเรียนนั้น หนูก็รู้สึกแปลกๆ เพราะหนูไม่เคยเห็น และหนูก็เห็นภาพทรมานเร็วมาก หนูเห็นตอนที่หนูเรียนจบแล้ว และหนูก็ได้เป็นครูภาษาไทยตามความต้องการของหนู ยืนอยู่หน้าห้องกำลังสอนภาษาไทย หาเงินเลี้ยงพ่อ-แม่ ได้สอนภาษาไทยให้เด็กอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย

คนที่ 4 ผมเห็นตัวเองใส่ชุดทหารอากาศ กำลังนำเครื่องบินลงจอด รู้สึกว่าตัวเองเทห์มาก ภาคภูมิใจที่ได้รับใช้ประเทศชาติ

คนที่ 5 ผมเห็นตัวเองประกอบอาชีพเป็นตำรวจ กำลังไล่จับผู้ร้าย ผมไม่ต้องการให้คนชั่วลอยนวล สิ่งที่ผมทำเป็นประโยชน์ต่อคนอื่นๆ ในประเทศ จะได้สงบสุข ไม่มีโจรผู้ร้าย

คนที่ 6 หนูเห็นภาพหนูเป็นครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ และกำลังสอนเด็กอยู่ เด็กชั้นนี้เป็นชั้น ป.2 เด็กๆ ทุกคนน่ารักมาก แล้วหนูก็มองไปที่ดี ทุกคนต่างยิ้มให้กันและดีใจ หนูตั้งใจจะเลี้ยงพ่อ-แม่ หนูจะตั้งใจสอนนักเรียนให้มีความรู้และเป็นคนดี หนูต้องการพัฒนาเด็กค่ะ

ช่วงชั้นที่ 2 (ป.5)

คนที่ 1 “ฝันให้ไกลไปให้ถึง”

ฉันอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เกิดวันที่ 18 ก.พ. 2543 โรงเรียนวัดลำโพ (คล้ายประชารังสฤษฏ์) ฉันอยู่บ้านเลขที่ 26/313 หมู่ 12 ต.คลองข่อย อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี อนาคตประกอบอาชีพ

หมอฟัน ฉันต้องตั้งใจเรียนเพื่อที่จะประสบความสำเร็จ การเป็นหมอมีประโยชน์ต่อฉันก็คือ ฉันได้ฝึกการเป็น หมอเวลาประสบอุบัติเหตุกับใครฉันก็สามารถช่วยเหลือเขาได้ และยังมีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ คือ ได้เป็นคนรักษาคนที่เจ็บป่วยทำให้เขามีชีวิตที่ดีขึ้น ทำให้เขามีความสุข งานอดิเรกของหนู คือ วาดภาพระบาย สี, เล่นดนตรี, อ่านหนังสือการ์ตูน, ตีเบต, ดูหนัง, ทำกายภาพ ตอนว่างๆ บางทีฉันก็ทำโยคะกับน้องแบบเล่นๆ บางทีก็นอนเล่นเกมส้อมพิวเตอร์อยู่บ้าน แต่บางทีฉันก็ไปเที่ยวกับครอบครัว เพื่อพักผ่อนในวันเสาร์-อาทิตย์

คนที่ 2 “ฝันให้ไกลไปให้ถึง”

ผมอยู่ชั้น ป.5 ตอนนี้อยู่กับพ่อและแม่ พ่อของทำผมงานเป็นผู้ใหญ่บ้าน ส่วนแม่ ผมทำงานอยู่ที่บ้านส่วนตัว ผมก็เรียนหนังสือ วันเสาร์ก็ไปแข่งฟุตบอล วันอาทิตย์ก็มาเรียน ไม่มีเวลาพักผ่อน เลย แต่ผมก็มีความสุขที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น พ่อผมมีลูก 5 คน ชาย 2 คน หญิง 3 คน ผมเป็นคนที่ 5 บ้านที่ผมอยู่ 34/13 ต.ลำโพ อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี อนาคตผมจะประกอบอาชีพช่างกล ผมตั้งใจจะเรียนช่าง กลให้จบและจะออกทำงานหาเลี้ยงพ่อแม่ ตอบแทนพ่อแม่ที่ให้กำเนิดเรามาตั้งแต่เล็กจนโต ตั้งใจจะเปิดอู่ซ่อม รถเป็นของตนเอง

คนที่ 3 “ฝันให้ไกลไปให้ถึง”

ฉันอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนอยู่โรงเรียนวัดลำโพ(คลองประชารังษฤษฏ์) ฉันอยู่ บ้านเลขที่ 26/208 หมู่ 12 ต.คลองข่อย อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี อนาคตอยากประกอบอาชีพนักประดิษฐ์ ฉัน ต้องประดิษฐ์ของเล็กๆ ไปก่อน และค่อยประดิษฐ์ของที่ใช้เป็นประโยชน์ต่อคนอื่นและตัวเอง มีประโยชน์ต่อเรา คือ ทำให้เราได้ใช้ประโยชน์ต่อของที่เราประดิษฐ์ และมีประโยชน์ต่อสังคม ได้ไปแข่งสร้างชื่อเสียงให้จังหวัด งานอดิเรก เป่าเมโลเดียน, อ่านหนังสือการ์ตูน, เขียนเพลง, วาดรูป, ระบายสี, ทำงานบ้าน, ร้องเพลง, บางครั้ง วันเสาร์ก็มาเรียนเมโรเดียน, ฉันชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชอบสีฟ้า เพื่อนสนิท คือ ณัฐกมล, พรรรัตน์, มาลินี, รุ่งรัตน์, ณภัทร ฉันชอบไปเที่ยวทะเล, น้ำตก, เขาหิน, ฉันชอบกินข้าวมันไก่, ก๋วยเตี๋ยว อยากเก็บเงินได้เยอะๆ เพื่อนำไปซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ ฉันอยากทำงานให้ได้เงินเยอะๆ เพื่อให้แม่ได้มีเงินใช้เยอะๆ ไม่ต้องลำบาก

คนที่ 4 “ฝันให้ไกลไปให้ถึง”

อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เกิดวันที่ 15 พ.ย. 2543 โรงเรียนวัดลำโพ(คลองประชารังษฤษฏ์) หนูอยู่บ้านเลขที่ 26/305 ต.คลองข่อย อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 อนาคตประกอบอาชีพ คือ นักโบราณคดี หนูต้องอ่านหนังสือเกี่ยวกับสิ่งของที่ไม่เคยพบ ได้รับรู้สิ่งแปลกใหม่ ทำให้ครอบครัวได้รับรู้สิ่ง ใหม่จากสิ่งที่ดีๆ ที่เราไม่เคยเห็นมาก่อนในชีวิต ทำให้สังคม นึกถึงอดีตและทำให้สังคมลืมเรื่องไร้สาระแล้วนำ เรื่องในอดีตมาใช้ในชีวิตประจำวัน

คนที่ 5 “ฝันให้ไกลไปให้ถึง”

ผมตอนนี้ผมอยู่กับแม่ พ่อของผมได้เสียไปแล้ว แต่ถึงแม้ผมจะไม่ได้เห็นตัวของพ่อ แล้ว แต่พ่อก็อยู่ในใจผมเสมอ และตอนนี้ผมเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผมสอบได้ที่ 2 นะครับ และฐานะ บ้านผมตอนนี้ก็อยู่ในส่วนกลางๆ พอกินพอใช้ นะครับ อนาคตของผมผมอยากเป็นนักมายากลและตัวตลกโบโซ่ ครับ และวิธีที่ทำให้ได้ก็คือ ตอนนี้อยู่กับคุณแม่ที่ช่วยในการแสดงอยู่บางอย่างแล้วครับ ผมก็ฝึกด้วยตนเอง และ

อุปกรณ์เขาก็มีซิติเพื่อใช้ฝึกก่อนแสดงจริง ประโยชน์ที่มีต่อตนเองนะครับคือได้ฝึกความคล่องของมือครับ ประโยชน์ต่อครอบครัวคือ เอาลูกไปไปประดับในงานต่างๆ ของทางบ้าน ประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศชาติ คือ ทำให้ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็รับความเพลิดเพลินได้ทั้งนั้น

คนที่ 6 “ฝันให้ไกลไปให้ถึง”

หนูชอบกินไก่ KFC มาก หนูอายุ 11 เกิดวันที่ 28 ก.พ. 2543 ไม่ชอบกินผัก ชอบเรียนวิชาศิลปะและชอบว่ายน้ำ ชอบร้องเพลง ชอบอ่านหนังสือ อยากเป็นวิศวกร เพราะมันเป็นความฝันตั้งแต่เด็กค่ะ และอยากเป็นนักว่ายน้ำอีกด้วย หนูมีความฝันเยอะเลย ได้เงินมาให้พ่อกับแม่ แต่ถ้าเป็นนักกีฬาก็จะได้เหรียญทองให้พ่อกับแม่ดู

4.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการบุคลากรทางการศึกษา

ผู้วิจัยจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการบุคลากรทางการศึกษา เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2554 เวลา 08.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 231 อาคารสัมมนา 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยระดมสมองผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาร่วมกับอาจารย์ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ปรากฏว่ามีข้อคิดเห็นที่ใกล้เคียงกัน สามารถสรุปผลการระดมสมองได้ ดังนี้ :

ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่ให้ทำอยู่ในระดับดีมาก โดยมีข้อสังเกตจากพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน คือ สุขภาพมากขึ้น ก้าวร้าวน้อยลง ไม่พูดโกหก ยอมรับในการกระทำของตนเอง รวมทั้งยอมรับในสิ่งที่ตนเองไม่สามารถทำได้ มีจิตอาสามากขึ้น ให้ความร่วมมือในกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์มากขึ้น อันเป็นผลมาจากการฝึกให้รักชาติ ซึ่งได้ขยายความข้อ 1 ให้ครอบคลุมถึงการกลั่นแกล้งรังแกสัตว์และผู้อื่นด้วย และข้อ 4 ให้ครอบคลุมถึงเรื่องการพูดจาไม่สุภาพ และการใช้วาจาที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการฝึกให้ผู้เรียนมีมุมมองในเชิงบวกต่อเพื่อน

ในการเจริญสมาธิตามหลักอภิปาธ 4 นั้น ผู้เรียนมีความตั้งใจในการทำงานมากขึ้น มีความอดทนขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่และคิดไตร่ตรองมากขึ้น โดยสังเกตจากที่มีความรับผิดชอบในงานที่ทำมากขึ้นและเสร็จทันเวลา ในการพัฒนาปัญญานั้นผู้เรียนเริ่มมีการใช้ความคิดกับงานที่ทำ โดยสังเกตจากการมีการปรึกษาพูดคุย แสดงความคิดเห็นในกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น

ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความคิดเห็นว่าความเปลี่ยนแปลงในตัวของผู้เรียนนั้นเห็นได้ค่อนข้างชัดเจน แต่ที่ส่งผลให้มีการเกื้อกูลผู้อื่นและสังคมนั้นยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าเป็นโครงการที่มีระยะเวลาจำกัด ถ้าหากจะมีการบูรณาการให้เข้ากับการเรียนการสอนที่ดำเนินการประจำแล้ว อาจมีผลให้การเปลี่ยนแปลงนี้มีความยั่งยืนมากขึ้น และส่งผลในการเกื้อกูลผู้อื่นและสังคมชัดเจนขึ้น

ผู้ร่วมสัมมนาที่เป็นครูผู้สอนได้นำไปบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระแล้ว แต่ยอมรับว่ายังมีความรู้ความเข้าใจต่อเรื่องนี้ไม่เพียงพอ จึงแสดงความประสงค์อยากให้มีการฝึกอบรมตามแนวทางของโครงการนี้ให้กับครูผู้สอน และถ้ามีการจัดฝึกอบรมตามแนวทางของโครงการก็ยินดีจะให้การสนับสนุนและเข้าร่วมอย่างเต็มที่ รวมทั้งถ้าเป็นไปได้ก็ควรจะเป็นนโยบายในระดับประเทศด้วย (รายละเอียดในตารางที่ 27 – 30)

ตารางที่ 27 ข้อคิดเห็นจากการการประชุมเชิงปฏิบัติการบุคลากรทางการศึกษา (กลุ่มที่ 1)

หัวข้อ	กิจกรรมที่ทำให้ทำอยู่ในระดับใด	ควรปรับปรุงอย่างไร	นำไปปรับใช้ในหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างไร
<u>การรักษาศีล</u>	ดีมาก คือ -นักเรียนไม่โกหก - ยอมรับสิ่งที่ตนเองทำ - สิ่งใดที่นักเรียนทำไม่ได้ก็จะยอมรับว่าทำไม่ได้ -มีจิตสำนึกที่ดีขึ้น เกรงกลัวต่อบาป	-	- ประยุกต์ใช้ในวิชาพระพุทธศาสนา - ใช้กับการสวดมนต์ประจำสัปดาห์ของโรงเรียน - นำไปบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระ
<u>การเจริญสมาธิตามหลักอริยบท</u>	ดีมาก นักเรียนมีความตั้งใจทำงาน มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร มีการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองผลงานที่ออกมาเป็นที่พอใจ เสร็จทันเวลา มีความรับผิดชอบมากขึ้น	-	- นำไปบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระ - บูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
<u>การพัฒนาปัญญา</u>	ดีมาก - เกิดกระบวนการคิด - มีการระดมสมองในการทำงานกลุ่ม - เด็กคิดแก้ปัญหาในการทำงาน	-	- ให้นักเรียนรู้จักการวิเคราะห์งานที่ได้รับมอบหมาย - ปรับใช้กับกิจกรรมวิถีพุทธของโรงเรียน การนั่งสมาธิ การสวดมนต์ประจำสัปดาห์ - ใช้กับการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ

ตารางที่ 28 ข้อคิดเห็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน (กลุ่มที่ 1)

สำหรับอาจารย์ที่มีนักเรียนได้เข้ารับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ขอให้ช่วยประเมินความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในภาพรวมในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้ / สำหรับท่านที่ไม่มีนักเรียนเข้าร่วมการพัฒนา กรุณาให้แง่คิดในเรื่องของความคาดหวังว่าจะเกิดความเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

หัวข้อ	ความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน				ข้อเสนอแนะ
	ดีขึ้นมาก	ดีขึ้น	ไม่เปลี่ยน	แย่ลง	
1. ความตั้งใจในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ	✓				
2. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ		✓			
3. ความเอาใจใส่ในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ		✓			
4. การใช้สติปัญญาไตร่ตรองในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ		✓			
5. ความมีวินัยในตนเองในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ	✓				
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่มีต่อเพื่อนและส่วนรวม	✓				
7. ความสม่ำเสมอในการมาโรงเรียนและทำกิจกรรม	✓				
8. การมีจิตใจอาสาสมัคร	✓				
9. อื่นๆ โปรดระบุ.....					

การนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้

- นำหลักไตรสิกขาปรับใช้ให้เหมาะกับธรรมชาติของวิชา โดยสอดแทรกอยู่ในแผนการจัดการเรียนรู้ เช่น การฝึกให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน มีความพอใจ ตั้งใจ เอาใจใส่ที่จะอ่านหนังสือเล่มนั้นๆ และเกิดความคิดได้ว่าอ่านหนังสือเรื่องนั้นๆ แล้ว ได้ข้อคิด/ได้ความรู้อะไร

- วิชาภาษาอังกฤษ ปลูกฝัง สร้างนิสัยรักวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้นักเรียนมีแรงจูงใจ ตั้งใจ เอาใจใส่ และประสบผลสำเร็จในกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

- หากมีโครงการวิจัยอีก ขอฝากโรงเรียนบ้านคลองฝรั่งด้วย
- กิจกรรมที่ส่งผลให้เกื้อกูลผู้อื่นและสังคมยังเห็นผลไม่ค่อยชัดเจนนัก

ตารางที่ 29 ข้อคิดเห็นจากการการประชุมเชิงปฏิบัติการบุคลากรทางการศึกษา (กลุ่มที่ 2)

หัวข้อ	กิจกรรมที่ให้ทำอยู่ในระดับใด	ควรปรับปรุงอย่างไร	นำไปปรับใช้ในหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างไร
<u>การรักษาศีล</u>	<u>ดีมาก</u> - กิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก - สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก ในทางที่พัฒนาดีขึ้น	- ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนที่มีเชิง บวกมากเกินไป	- มีการบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระ - เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - การลดพฤติกรรมรุนแรงระหว่างครูกับนักเรียน เพิ่มความคิดเชิงบวกมากขึ้นกับผู้สอน
<u>การเจริญสมาธิตามหลักอิทธิบาท</u>	- กิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก	- กิจกรรมเหมาะสม	- สามารถปรับใช้กับหลักสูตรด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน -มีการสื่อสารและจัดการเรียนการสอน โดยวิเคราะห์ ช่วงวัยของผู้เรียน เช่น ใช้กิจกรรมวาดภาพกับนักเรียน ป.ต้น และใช้กิจกรรมบรรยายกับนักเรียน ป.ปลาย
<u>การพัฒนาปัญญา</u>	<u>ดีมาก</u> - กิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก	- กิจกรรมเหมาะสม	-นำไปปรับใช้ในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระ - ปรับใช้กับการวิจัย เพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนให้เกิด พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีขึ้น -มีการโน้มน้าวให้เด็กเกิดความสนใจ และมีความ พยายามในการทำกิจกรรมต่างๆ -สร้างวิธีการคิดและเกิดการเรียนรู้และแยกแยะ (ปัญญา) จากสื่อและแหล่งเรียนรู้จากสภาพจริง

ตารางที่ 30 ข้อคิดเห็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน (กลุ่ม 2)

สำหรับอาจารย์ที่มีนักเรียนได้เข้ารับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ ป.อ.ปยุตโต ขอให้ช่วยประเมินความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในภาพรวมในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้ / สำหรับท่านที่ไม่มีนักเรียนเข้าร่วมการพัฒนา กรุณาให้แง่คิดในเรื่องของความคาดหวังว่าจะเกิดความเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

หัวข้อ	ความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน				ข้อเสนอแนะ
	ดีขึ้นมาก	ดีขึ้น	ไม่เปลี่ยน	แย่ลง	
1. ความตั้งใจในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ	✓				
2. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ		✓			
3. ความเอาใจใส่ในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ		✓			
4. การใช้สติปัญญาไตร่ตรองในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ		✓			
5. ความมีวินัยในตนเองในการเรียนและกิจกรรมที่ทำ		✓			
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่มีต่อเพื่อนและส่วนรวม	✓				
7. ความสม่ำเสมอในการมาโรงเรียนและทำกิจกรรม	✓				
8. การมีจิตใจอาสาสมัคร	✓				
9. อื่นๆ โปรดระบุ - มีการปรับปรุงด้านจิตอาสาดีขึ้นมาก - มีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง สุภาพมากขึ้น - พัฒนาตนเองดีขึ้นด้านการแต่งกาย การดูแลตนเอง					

การนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้

-

ข้อเสนอแนะ

- ให้ผลักดันและสนับสนุนให้กิจกรรมนี้เป็นนโยบายระดับประเทศ เพื่อเป็นการปรับปรุงและยกระดับผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น
- ให้มีการสร้างกิจกรรมต่อยอด ต่อเนื่อง โดยมีอาจารย์เข้าไปแนะนำ เป็นที่ปรึกษาและให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
- ให้ผู้วิจัยเชิญชวนบุคลากรทางการศึกษาให้เข้าร่วมโครงการมากขึ้น

